

BIULETYN MIESIĘCZNY

NR 10 (284)

ISSN 0867-8545

ANALIZY

RYNEK

TENDENCJE

ROLNY

OCENY

PAŹDZIERNIK 2014

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

PAŹDZIERNIK 2014

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
	Katarzyna Klimek	
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalea Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka	34
	Irena Strojewska	
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
	Paweł Wyrzykowski	
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. We wrześniu rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nieznacznie pogorszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Wskaźnik koniunktury rolniczej (SWKR) zmalał o 0,1 pkt. proc., ale w dalszym ciągu przekraczał 100 punktów. W porównaniu z wrześniem 2013 r. był on jednak niższy o 0,7 pkt. proc. Wpłynęło na to obniżenie wyrównanego wskaźnika nożyc cen o 0,1 pkt. proc., przy niezmienionym wyrównanym wskaźniku potencjalnego popytu. Wyrównany wskaźnik nożyc cen czwarty miesiąc z kolei utrzymał się w granicach 99,6-99,7 punktów i w porównaniu z wrześniem 2013 r. był o 0,9 pkt. proc. niższy. Wpłynęła na to przewaga spadków cen skupu podstawowych surowców rolniczych, zwłaszcza w lipcu i sierpniu, spowodowana dobrymi zbiorami większości roślin uprawnych oraz większą podażą produktów pochodzenia zwierzęcego. W ciągu tych dwóch miesięcy bieżące ceny koszyka skupu spadły średnio o 2,6%, a wyrównany wskaźnik nożyc cen obniżył się we wrześniu o 0,1 pkt. proc. do 99,5 punktu. Negatywne konsekwencje spadku cen skupu łagodziły utrzymujące się słabe tendencje spadkowe cen środków produkcji. Wyrównany indeks cen detalicznych środków produkcji od czterech miesięcy utrzymuje się na poziomie 99,9 punktu i we wrześniu był o 0,1 pkt. proc. niższy niż przed rokiem.

Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu utrzymał się na poziomie 100,7 punktów, mimo obniżenia wyrównanego indeksu sprzedaży przemysłu rolno-spożywczego o 0,2 pkt. proc. Przyczynił się do tego spadek cen detalicznych żywności w warunkach ożywienia obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi oraz wzrostu wynagrodzeń. Wskaźnik ten był jednak niższy niż przed rokiem o 0,5 pkt. proc., kiedy wynosił 101,2 punkty.

Zmiany cen skupu oraz środków produkcji jakie dokonały się w ciągu 8 miesięcy 2014 r. (w porównaniu z grudniem 2013 r.) nie były korzystne dla rolnictwa, a skumulowany wskaźnik nożyc cen w tym okresie wyniósł 95,7 punktu i był niższy niż we wrześniu 2013 r. o 6 pkt. proc.

W najbliższym czasie spodziewać się można dalszego pogorszenia rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej. Rekordowe zbiory i niższe ceny zbóż zapowiadają nie tylko zmniejszenie kosztów produkcji zwierzęcej, ale również większą podaż i spadek cen wielu produktów zwierzęcych – zwłaszcza trzody chlewnej, ale również mleka i drobiu. Koniunkturę poprawiać może stabilizacja cen środków produkcji.

2. Wysokie zapasy początkowe oraz niewiele niższe od ubiegłorocznych światowe zbiory zbóż zapowiadają, że rynek zbóż w sezonie 2014/15 będzie nadal pod presją podaży, mimo większego popytu. Ceny zbóż w rozpoczętym sezonie prawdopodobnie będą niższe niż w sezonie 2013/14, zwłaszcza na rynku krajowym ze względu na rekordowe zbiory oraz zmniejszony popyt importowy. Pozwoli na odbudowę zapasów mocno uszczuplonych w latach poprzednich.

3. Niskie ceny zbóż ukształtowane po zbiorach 2013 r. oraz bardzo dobre zbiory i zapowiedź dalszych

spadków cen w sezonie 2014/15 znacznie poprawiły opłacalność produkcji trzody chlewnej. Zainteresowanie chowem trzody chlewnej wzrosło bardziej niż oczekiwali tego eksperci, mimo trudności z eksportem spowodowanym embargiem nałożonym przez wiele krajów na import wieprzowiny. Skutkuje to zwiększoną podażą i znaczącym spadkiem cen żywca wieprzowego nie tylko w Polsce, ale również w Unii Europejskiej. Może to zahamować odbudowę pogłowia i oczekiwany wzrost produkcji żywca wieprzowego.

4. Obniżki cen zbóż oraz wysokobiałkowych komponentów paszowych zapowiadają utrzymanie zadowalającej opłacalności produkcji drobiarskiej w sezonie 2014/15. Przyspiesza więc dynamika eksportu stymulująca rozwój sektora nie tylko w segmencie żywca drobiowego, ale również jaj.

5. Pogarszająca się koniunktura i spadki cen przetworów mlecznych na światowym rynku przekładają się przede wszystkim na spadek cen mleka i jego przetworów na wszystkich poziomach rynku. Podaż mleka dynamicznie rośnie pod wpływem decyzji podjętych pod wpływem wysokich cen w roku ubiegłym. Utrzymująca się wysoka dynamika skupu czyni coraz bardziej prawdopodobnym przekroczenie kwot mlecznych w ostatnim roku kwotowym co najmniej o 5%. Kary za przekroczenie kwot będą więc znacznie wyższe niż w roku 2013/14. Obniży to znacząco opłacalność produkcji mleka w najbardziej dynamicznie rozwijających się gospodarstwach.

6. Szybszy spadek cen surowców rolniczych (o 5,2% w okresie od grudnia 2013 do września 2014) niż cen środków produkcji (o 0,9%) zapowiada pogorszenie koniunktury na rynku środków produkcji w sezonie 2014/15. Sytuację mogą poprawić dopłaty bezpośrednie oraz uruchomienie środków wspierających inwestycje w ramach PROW 2014-2020.

7. Dobre zbiory wszystkich podstawowych roślin, warzyw i owoców, a także coraz większa podaż produktów pochodzenia zwierzęcego oraz narastających trudności z ich eksportem spowodowanych pogarszającą się koniunkturą na światowych rynkach, którą pogłębia embargo rosyjskie na import żywności z UE skutkować będą dalszymi spadkami cen detalicznych żywności. Żywność tanieje nie tylko relatywnie, ale również bezwzględnie. Poprawia to sytuację konsumentów i sprzyja wzrostowi popytu krajowego, ale nie na tyle, żeby wchłonąć znaczne nadwyżki, które są eksportowane. Zapowiada to trudny rok nie tylko dla producentów rolnych, ale również dla przetwórców żywności.

Jadwiga
Seremak-Bulge

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

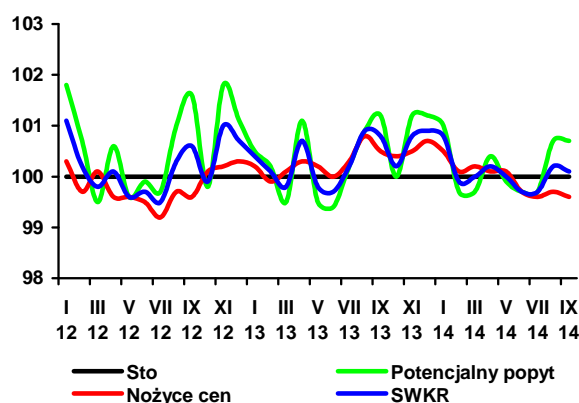
Wyszczególnienie	IX 14	VIII 14	VII 14	VI 14	V 14	IV 14	IX 13
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,1	100,2	99,7	99,7	100,0	100,2	100,8
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,7	100,7	99,7	99,7	99,9	100,4	101,2
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,6	99,7	99,6	99,7	100,1	100,1	100,5
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,5	99,6	99,6	99,6	100,0	99,9	100,5
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	99,9	99,9	99,9	99,9	99,8	99,8	100,0
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	100,6	100,5	100,1	99,9	99,8	99,8	100,1
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,9	101,2	99,0	99,9	100,5	100,9	100,2
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	100,5	100,7	100,1	99,4	99,4	99,9	102,7

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

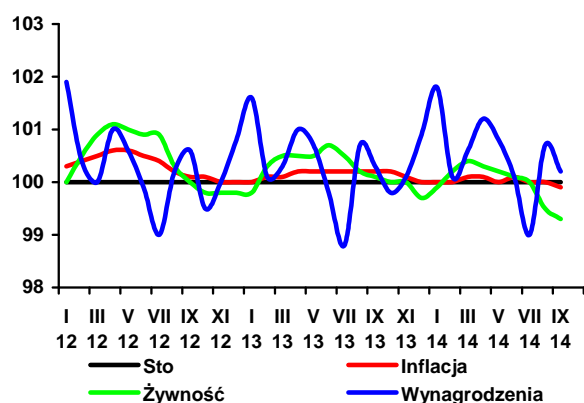
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, drób oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

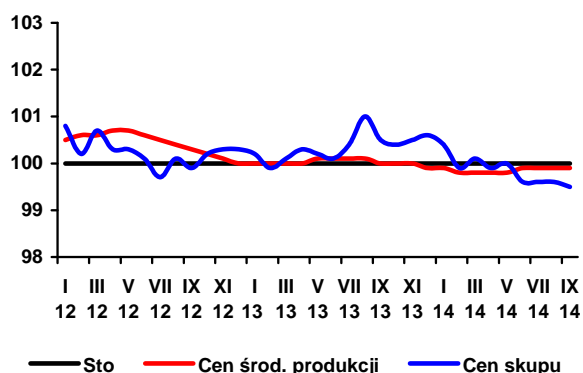
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

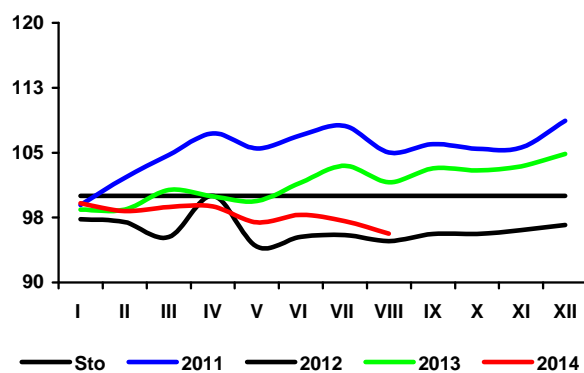
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

W sezonie 2014/15 może nastąpić umiarkowana poprawa relacji podaży i popytu w światowym bilansie zbóż. Według ostatnich szacunków Międzynarodowej Rady Zbożowej (IGC) nadwyżki na koniec sezonu 2013/14 mogą wynieść 404 mln ton zbóż, tj. o 20% więcej niż rok wcześniej. Zbiory zbóż w 2014 r. szacowane są na 1986 mln ton, tj. o niespełna 0,5% mniej niż w rekordowym roku poprzednim i jednocześnie o 7 mln ton więcej niż szacowano przed miesiącem. Wzrost w stosunku do poprzedniego miesiąca wynika głównie z rewizji w górę zbiorów w Europie Brazylii, Australii, WNP i USA (kukurydza). Nieznaczny ubytek bieżącej podaży ze zbiorów będzie więc zawiązką równoważony podażą z nadwyżek z poprzedniego sezonu.

W pierwszej połowie 2014 r. eksport ziarna zbóż z Polski nadal utrzymywał się na wysokim poziomie, co nieco większym popycie krajowym spowodowało spadek poziomu zapasów zbóż na koniec poprzedniego sezonu do zaledwie 1,5 mln ton.

Według wstępnych szacunków zbiory zbóż w 2014 r. osiągnęły rekordowy poziom 31,6 mln ton i były o 11,8% większe niż w 2013 r. Wpłynęły na to bardzo dobre plony, szczególnie ozimin, przy braku większych zmian arealu zbóż (7,5 mln ha). W porównaniu z poprzednim rokiem najbardziej wzrosła produkcja pszenżyta (o 21,6%), owsa (o 21,5%) i pszenicy (o 21,0%). Zmniejszyły się zbiory żyta (o 17,4%) i mieszanek zbożowych (o 3,2%). Zbiory z 2014 r. przewyższają o 3,6 mln ton prognozowane na sezon 2014/15 zużycie krajowe, które może zwiększyć się o 4% do 27,8 mln ton. Znacznie mniejsze niż w poprzednim sezonie będą natomiast możliwości eksportu. Dlatego rozchody ogółem (zużycie krajowe plus eksport) zmniejszą się o ponad 1%. W wyniku tego zapasy zbóż na koniec sezonu mogą się zwiększyć o blisko 70% do 2,4 mln ton, co stanowiłoby 7,5% ich rocznego zużycia wobec zaledwie 4,4% w poprzednim sezonie i 12,0% w sezonie 2012/13.

W okresie dwóch pierwszych miesięcy sezonu 2014/15 (lipiec i sierpień 2014 r.) do skupu trafiło 2,8 mln ton zbóż podstawowych, tj. o 47% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 1,6 mln ton pszenicy (1,1 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu), 270 tys. ton żyta (280 tys. ton), 428 tys. ton jęczmienia (330 tys. ton) oraz 73 tys. ton kukurydzy (124 tys. ton).

W sierpniu 2014 r. w porównaniu z lipcem 2014 r. w skupie mniej płacono za pszenicę (638,1 zł/t wobec 660,8 zł/t). Ceny pozostałych zbóż były wyższe średnio o 3%. Przeciętne ceny zbóż na targowiskach w sierpniu 2014 r. były niższe niż w lipcu 2014 r. średnio o 9%. Pszenica kosztowała 813,5 zł/t (887,3 zł/t w lipcu 2014 r.) a żyto 604,7 zł/t (665,0 zł/t).

W lipcu 2014 r. z Polski wyeksportowano 249 tys. ton ziarna zbóż wobec 214,6 tys. ton w lipcu 2013 r., w tym 118,3 tys. ton pszenicy, 62 tys. ton jęczmienia, 21,7 tys.

**Wiesław
Łopaciuk**

**Katarzyna
Klimek**

ton żyta i 24,9 tys. ton kukurydzy. Import ziarna wyniósł w tym czasie 124,7 tys. ton i w porównaniu z lipcem 2012 r. był większy o 29%, więcej przywieziono pszenicy, żyta, jęczmienia i kukurydzy.

Eksport pozostałych mąk, ziarna obrobionego inaczej oraz słoju był także większy, natomiast pozostałych produktów pierwotnego przetwórstwa zmniejszył się. Jedynie import kasz, gryków i granulek był większy.

W tym czasie eksport produktów wtórnego przetwórstwa zmniejszył się, w tym najbardziej wyrobów spożywczych (o 13%), a przywóz pasz dla zwierząt gospodarskich był większy o 22%. Mniej przywieziono ciasta makaronowego (o 2%) i pasz dla zwierząt gospodarskich (o 1%). Import wyrobów spożywczych, chleba i pieczywa cukierniczego oraz pasz dla zwierząt domowych zwiększył się odpowiednio o 7, 5 i 17%.

Ceny większości zbóż w UE w odniesieniu do poprzedniego miesiąca w sierpniu 2014 r. ponownie zwały. W Niemczech za pszenicę płacono 165 EUR/t (o 3% mniej), we Francji 157 EUR/t (o 4% mniej). Przeciętna cena jęczmienia paszowego w UE-28 w sierpniu 2014 r. w porównaniu z poprzednim miesiącem była niższa o 4%, w tym w Czechach o 7%, w Niemczech nie zmieniła się, a we Francji wzrosła o 2%. Na rynku europejskim średnia cena kukurydzy wyniosła 168 EUR/t wobec 173 EUR/t w poprzednim miesiącu.

Niewielkim zmianom uległy w analizowanym miesiącu ceny mieszanek przemysłowych. W porównaniu z sierpniem 2013 r. ceny wszystkich pasz były niższe średnio o 3%. Prognozy bardzo dobrych zbiorów zbóż i oleistych wpływają na spadek cen surowców paszowych, co pozwala przypuszczać, że w następnych miesiącach sezonu 2014/15 ceny pasz przemysłowych będą niższe niż przed rokiem.

1 Bez gryki i prosa

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenvica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenvica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2011	I-XII	819,9	742,4	677,2	753,8	955,1	787,9	880,9	762,8	X
2012	I-XII	893,4	742,3	728,5	819,1	946,5	808,5	881,8	745,6	X
2013	I-XII	853,9	622,4	748,6	770,5	975,0	728,9	875,5	774,5	X
2013	VII	806,2	531,2	638,4	668,0	1021,8	750,4	900,2	651,6	X
	VIII	648,6	442,2	783,0	649,7	897,1	646,8	792,0	651,6	X
	IX	704,7	492,9	740,6	716,2	887,1	666,6	796,0	647,8	X
	X	734,2	517,9	543,9	754,1	888,0	667,2	824,7	659,1	X
	XI	742,1	542,6	571,7	738,8	890,9	659,4	824,5	676,6	424,6
	XII	760,5	568,5	632,3	759,5	894,6	678,6	834,9	681,9	423,0
2014	I	757,6	578,4	668,1	772,2	911,3	683,4	861,9	689,5	423,2
	II	741,7	567,4	651,7	733,8	902,2	678,8	866,1	700,8	423,3
	III	754,8	572,2	663,0	734,9	901,2	680,7	880,3	720,5	425,2
	IV	791,4	605,5	677,4	740,3	901,5	683,5	866,5	715,3	423,9
	V	778,3	598,6	705,5	717,8	900,1	672,2	851,6	710,1	423,4
	VI	750,0	584,8	716,8	707,7	892,9	667,8	841,8	721,9	419,1
	VII	660,8	496,8	727,6	602,7	887,3	665	832,3	704,1	419,9
	VIII	638,1	524,3	745,3	616,7	813,5	604,7	762,2	645,4	424,8
Zmiana w %										
	VIII 2014 / VII 2014	-3,4	5,5	2,4	2,3	-8,3	-9,1	-8,4	-8,3	X
	VIII 2014 / VIII 2013	-1,6	18,6	-4,8	-5,1	-9,3	-6,5	-3,8	-1,0	X

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy		Pszenvica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenvyżto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
		2011	I-XII	4799,9	2162,0	468,1	654,4	352,0	434,3	6429,8
2012	I-XII	4799,2	1894,7	722,1	904,4	539,0	501,8	7013,7	3301,3	2220,4
2013	I-XII	4234,9	1305,1	941,1	758,6	404,4	553,2	6573,0	2952,9	2007,7
	VII	205,1	64,9	59,8	110,4	70,7	29,5	408,6	195,4	81,9
	VIII	868,1	281,3	220,4	219,5	67,6	143,8	1473,6	613,6	42,2
	IX	533,6	148,9	127,7	46,1	18,2	68,4	785,5	321,6	60,4
	X	573,3	161,4	143,6	110,5	44,3	79,5	912,9	392,4	598,0
	XI	398,6	112,3	94,2	18,3	10,9	49,0	565,0	327,5	419,9
	XII	320,9	87,0	78,2	17,6	12,0	42,5	464,6	191,8	144,6
2014	I	289,3	88,9	50,7	21,7	14,8	34,9	401,1	167,7	95,4
	II	356,6	123,2	83,4	25,9	21,1	42,5	514,3	240,8	90,9
	III	444,7	129,8	57,2	13,0	10,0	42,4	562,3	221,9	146,0
	IV	540,6	290,9	57,1	20,4	16,6	45,5	668,1	392,7	140,3
	V	342,9	142,4	45,2	27,1	23,2	45,3	464,2	237,2	133,7
	VI	175,5	70,4	37,8	12,9	10,3	24,9	253,3	123,8	98,6
	VII	432,9	187,6	95,2	293,4	118,2	105,6	934,7	442,2	46,5
	VIII	1178,2	420,8	175,2	134,8	53,4	312,6	1827,7	883,2	26,7
Zmiana w %										
	VIII 2014 / VII 2014	172,2	124,4	84,1	-54,0	-54,8	196,0	95,5	99,7	-42,5
	VIII 2014 / VII 2013	35,7	49,6	-20,5	-38,6	-21,0	117,4	24,0	43,9	-36,6

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września,

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczyno świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2012	I-XII	1862,8	1493,6	138,3	1015,8	143,8	6867,1
2012 ^b	I-XII	2722,3	2206,8	218,5	1674,9	175,5	8413,4
2013	V	143,3	111,8	11,2	84,9	10,9	588,7
	VI	154,8	122,6	11,1	85,0	12,3	560,4
	VII	157,5	119,7	10,9	89,6	12,3	576,9
	VIII	169,0	129,8	11,3	90,0	11,3	591,1
	IX	181,4	145,5	12,0	88,6	12,3	580,1
	X	177,9	142,7	13,4	90,3	13,8	638,0
	XI	167,1	136,4	11,2	83,7	11,8	590,6
	XII	155,4	121,1	12,1	85,7	13,6	587,9
2014	I	161,2	127,1	11,6	82,0	11,7	626,2
	II	153,7	116,7	10,2	79,7	10,9	557,7
	III	155,7	123,1	10,8	86,6	12,8	679,8
	IV	162,1	125,1	11,6	83,3	10,8	687,6
	V	152,5	120,8	11,4	83,7	10,8	652,2
	VI	138,8	108,7	9,9	81,5	11,3	599,7
	VII	162,6	129,3	10,8	82,4	10,7	637,5
Zmiana w %							
VII 2014 VI 2014		17,2	19,0	9,3	1,0	-4,6	6,3
VII 2014 VII 2013		3,2	8,1	-0,8	-8,1	-12,7	10,5

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2012	I-XII	1060,6	312,4	312,4	1047,8	2896,3	735,1	69,9	197,0	495,4	1524,0
2013	I-XII	1692,9	904,6	292,9	922,8	4094,9	581,8	6,5	159,8	286,6	1077,2
2013	V	30,4	40,9	12,9	52,2	148,9	30,9	0,7	8,3	16,4	58,3
	VI	92,0	70,6	14,9	52,8	242,3	21,2	0,2	18,9	16,5	58,1
	VII	51,9	32,1	45,4	71,7	214,6	67,2	0,0	22,0	6,1	96,6
	VIII	201,1	97,5	137,5	30,5	503,6	61,1	1,1	5,9	3,0	74,2
	IX	303,1	170,2	5,4	39,8	556,3	63,9	2,4	6,0	14,1	93,0
	X	335,1	130,8	1,6	97,8	597,1	83,7	0,5	11,4	26,5	125,5
	XI	170,3	119,3	0,7	166,2	488,3	69,6	0,0	16,2	62,6	154,0
	XII	260,0	76,3	0,6	102,1	463,5	47,7	0,1	32,8	74,9	163,6
2014	I	180,0	75,3	0,9	85,8	363,7	50,4	0,3	27,5	60,7	144,3
	II	198,8	83,9	0,2	73,9	387,5	47,6	1,2	27,1	56,9	138,4
	III	261,2	79,8	0,2	106,2	473,7	38,3	0,2	24,9	23,4	90,9
	IV	335,4	78,6	0,2	106,5	550,5	41,7	0,5	26,9	10,5	84,9
	V	66,3	52,5	0,4	88,0	222,8	30,1	3,6	32,3	5,7	74,5
	VI	170,5	48,7	0,6	43,7	273,2	17,3	1,3	31,0	16,5	68,3
	VII	118,3	21,7	62,0	24,9	249,0	77,5	1,2	28,7	14,2	124,7
Zmiana w %											
VII 2014 VI 2014		-25,4	-56,9	15643,5	-40,8	-4,9	391,3	-11,8	-7,8	-15,4	84,1
VII 2014 VII 2013		128,0	-32,3	36,6	-65,3	16,0	15,3	4255,2	30,4	132,4	29,2

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2013r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	Słód
2012	I-XII	75,1	12,3	30,0	19,1	49,8	56,0	20,4	30,2	30,1	211,6
2013	I-XII	80,0	18,8	57,6	22,7	28,0	55,1	13,0	25,4	36,9	122,8
2013	V	6,1	1,5	3,9	2,9	2,0	4,2	1,1	2,0	2,1	8,5
	VI	6,1	1,6	4,7	1,0	2,4	4,5	1,0	1,8	3,2	12,0
	VII	7,3	1,6	5,6	1,1	3,5	4,1	1,1	1,9	2,1	10,0
	VIII	6,0	1,6	5,8	1,8	2,1	4,3	0,8	1,6	2,9	10,3
	IX	6,8	1,8	5,5	2,4	2,0	5,0	1,1	2,1	3,5	6,4
	X	5,9	2,2	6,8	1,9	2,5	5,9	1,2	2,7	2,6	6,0
	XI	7,1	1,8	5,5	2,5	1,6	4,9	0,9	2,0	2,9	6,5
	XII	6,8	1,5	4,0	1,9	1,8	4,8	0,8	1,8	2,1	7,4
2014	I	7,0	2,1	5,0	1,3	2,6	4,4	1,0	2,3	1,9	10,2
	II	6,1	1,9	4,9	0,5	4,3	3,3	1,3	2,3	1,9	6,8
	III	7,2	1,9	4,9	0,7	4,4	3,9	1,0	2,7	2,0	10,2
	IV	6,1	1,3	2,9	2,2	4,1	3,5	1,0	2,0	2,4	9,6
	V	7,5	1,4	3,1	2,0	4,5	3,3	0,8	2,3	2,1	15,4
	VI	6,5	1,5	2,8	2,6	4,2	3,0	1,1	1,9	3,2	11,2
	VII	6,7	1,8	2,9	2,7	7,4	3,0	0,8	2,2	2,7	9,5
Zmiana w %											
<u>VII 2014</u> <u>VI 2014</u>		-5,1	15,0	-1,6	5,4	75,2	-5,1	-24,9	20,5	-18,0	-14,7
<u>VII 2014</u> <u>VII 2013</u>		-7,9	17,4	-48,0	138,9	109,6	-27,0	-26,8	20,5	24,3	-4,5

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2013r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2012	I-XII	31,5	82,8	287,5	128,3	191,1	66,2	20,3	120,1	384,3	152,7
2013	I-XII	27,4	87,5	329,7	148,5	226,6	70,7	20,2	141,3	401,8	168,1
2013	V	2,1	6,6	25,1	12,1	12,1	6,2	1,6	11,3	36,0	12,1
	VI	1,9	6,9	28,8	11,3	16,8	5,6	1,9	10,7	32,3	11,6
	VII	2,1	7,5	26,6	13,5	21,3	6,9	1,6	11,7	38,5	13,4
	VIII	2,2	6,5	27,3	12,8	12,9	5,8	1,6	13,1	31,8	14,4
	IX	2,2	7,5	29,4	13,9	22,3	5,9	1,7	12,8	35,9	13,2
	X	2,9	7,9	32,3	13,2	23,6	6,4	1,6	14,0	37,4	14,7
	XI	2,5	7,5	31,0	13,9	21,9	6,6	1,7	12,3	34,7	15,6
	XII	2,2	6,5	27,2	12,3	20,8	5,7	1,6	10,3	36,7	15,4
2014	I	2,4	7,6	28,1	12,4	24,7	5,2	1,5	11,0	39,0	15,7
	II	2,3	7,4	28,9	10,5	19,7	4,9	1,8	11,2	33,9	13,0
	III	2,5	7,5	31,8	12,3	20,8	5,1	2,0	10,5	38,3	13,0
	IV	2,0	8,1	32,1	14,7	19,8	5,6	1,8	10,7	36,7	14,7
	V	1,7	7,2	31,7	13,4	18,6	4,6	1,5	10,0	39,5	13,0
	VI	2,4	7,6	30,8	10,1	20,5	5,0	1,8	10,1	37,5	11,1
	VII	2,3	6,6	30,0	12,3	18,6	4,9	1,9	10,5	37,3	12,9
Zmiana w %											
<u>VII 2014</u> <u>VI 2014</u>		-2,1	-13,1	-2,6	21,8	-9,0	-2,1	6,6	4,6	-0,5	16,7
<u>VII 2014</u> <u>VII 2013</u>		8,9	-12,3	12,5	-8,3	-12,7	-28,5	13,9	-10,1	-3,0	-3,6

^a uzyskane przez specjowanie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2013r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy		
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	
2011	I-XII	1,36	2,29	1,76	4,10	3,58	4,42	4,80	5,59	
2012	I-XII	1,32	2,37	1,88	4,36	3,75	4,50	4,87	5,79	
2013	VI	1,35	2,50	2,09	4,44	3,89	4,48	5,00	5,84	
	VII	1,29	2,54	2,10	4,44	3,89	4,48	5,01	5,84	
	VIII	1,19	2,52	2,09	4,50	3,88	4,46	5,00	5,85	
	IX	1,14	2,52	2,10	4,50	3,87	4,46	5,00	5,85	
	X	1,14	2,52	2,08	4,50	3,89	4,46	5,00	5,84	
	XI	1,13	2,51	2,05	4,54	3,89	4,44	5,00	5,85	
	XII	1,16	2,49	2,10	4,54	3,89	4,44	5,00	5,87	
	2014	I	1,13	2,50	2,08	4,54	3,91	4,44	4,99	5,87
		II	1,14	2,49	2,13	4,58	3,92	4,42	5,01	5,85
		III	1,11	2,49	2,12	4,58	3,93	4,42	5,01	5,82
		IV	1,13	2,40	2,16	4,48	3,92	4,4	5,01	5,81
		V	1,12	2,46	2,16	4,48	3,93	4,4	5,01	5,84
VI		1,11	2,47	2,12	4,42	3,93	4,4	5,01	5,84	
VII		1,11	2,45	2,1	4,44	3,93	4,4	5,02	5,83	
VIII		1,08	2,46	2,14	4,46	3,92	4,4	5,03	5,82	
Zmiana w %										
<u>VIII 2014</u> <u>VII 2014</u>		-2,7	0,4	1,9	0,5	-0,3	0,0	0,2	-0,2	
<u>VIII 2014</u> <u>VIII 2013</u>		-9,2	-2,4	2,4	-0,9	1,0	-1,3	0,6	-0,5	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników	
2012	I-XII	1634,3	1724,9	2333,8	1435,5	1923,4	1671,1	2511,5	
2013	I-XII	1734,1	1816,8	2450,8	1520,3	1981,6	1748,2	2744,6	
2013	VI	1747,6	1852,2	2472,2	1555,1	1986,4	1770,9	2752,8	
	VII	1748,1	1850,4	2474,5	1550,4	1984,7	1769,9	2755,8	
	VIII	1740,6	1833,1	2470,8	1525,9	2010,6	1751,7	2750,0	
	IX	1735,3	1794,8	2458,0	1495,8	1974,9	1722,5	2743,9	
	X	1730,4	1766,1	2439,2	1469,7	1961,1	1708,0	2739,0	
	XI	1726,7	1748,1	2434,4	1449,6	1958,2	1700,4	2731,4	
	XII	1720,2	1750,8	2434,1	1445,0	1951,9	1693,2	2733,1	
	2014	I	1715,6	1752,6	2417,7	1435,9	1950,3	1695,2	2731,1
		II	1718,2	1768,6	2414,6	1435,6	1949,4	1682,1	2725,3
		III	1717,5	1815,7	2402,9	1432,7	1938,2	1678,3	2718,1
		IV	1707,6	1825,2	2402,4	1448,6	1934,2	1676,3	2705,9
		V	1718,6	1820,6	2410,8	1446,8	1925,6	1678,3	2724,1
VI		1719,1	1821,9	2415,3	1445,3	1927,5	1680,1	2715,9	
VII		1714,1	1815,9	2414,7	1439,9	1922,3	1679,7	2709,9	
VIII		1719,4	1813,2	2410,4	1426,3	1920,5	1673	2699,5	
Zmiana w %									
<u>VIII 2014</u> <u>VII 2014</u>		0,27	-0,15	-0,18	-0,94	-0,12	-0,40	-0,38	
<u>VIII 2014</u> <u>VIII 2013</u>		-1,2	-1,1	-2,4	-6,5	-4,5	-4,5	-1,8	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2013	IV	1,973	1,883	3,467	0,709	1,928	3,388	2,086
	V	2,031	1,913	3,584	0,703	1,877	3,312	2,636
	VI	2,056	1,928	3,639	0,709	2,02	3,575	2,165
	VII	2,066	1,942	3,672	0,721	2,105	3,741	2,308
	VIII	2,359	2,241	4,251	0,739	2,172	3,911	2,283
	IX	2,244	2,232	4,116	0,795	2,172	3,984	2,293
	X	2,203	2,208	4,105	0,827	2,092	3,899	2,177
	XI	2,198	2,042	4,142	0,869	2,003	3,773	2,204
	XII	2,129	2,182	4,028	0,895	1,933	3,656	2,042
2014	I	2,101	2,140	3,996	0,896	1,852	3,523	1,999
	II	2,115	2,161	4,015	0,883	1,690	3,208	2,089
	III	2,105	2,151	3,993	0,875	1,741	3,303	2,102
	IV	2,119	2,146	3,959	0,852	1,856	3,467	2,057
	V	2,152	2,139	4,053	0,814	1,841	3,467	2,061
	VI	2,164	2,159	4,067	0,790	1,957	3,677	2,164
	VII	2,165	2,166	4,075	0,781	1,967	3,702	2,267
	VIII	2,359	2,361	4,464	0,745	1,923	3,640	2,318

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

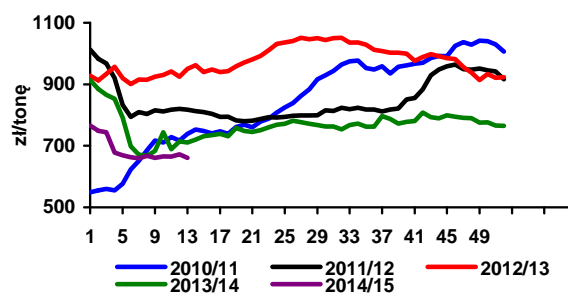
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2013	IV	254	237	221	216	214	195	213	204	224
	V	240	232	208	199	206	189	205	204	200
	VI	220	230	200	175	186	188	182	193	196
	VII	185	221	150	171	160	156	180	162	204
	VIII	177	198	147	175	159	144	209	173	170
	IX	179	177	147	173	168	146	160	141	174
	X	187	176	155	178	173	149	140	136	164
	XI	193	165	162	184	178	147	140	140	157
	XII	198	173	167	177	182	X	142	144	156
2014	I	189	172	178	169	177	156	149	146	164
	II	188	174	176	171	176	157	150	149	171
	III	198	175	180	178	180	169	156	157	163
	IV	200	180	188	174	180	164	161	175	171
	V	191	186	180	161	174	165	159	164	171
	VI	184	180	160	155	161	154	160	154	166
	VII	170	164	150	147	144	144	X	148	164
	VIII	165	157	153	149	144	134	110	139	152
Zmiana w %										
	VIII 2014 VII 2014	-2,9	-4,1	2,3	1,7	0,0	-7,1	X	-6,3	-7,3
	VIII 2014 VIII 2013	-6,8	-20,6	4,3	-14,9	-9,3	-7,3	-47,4	-19,8	-10,6

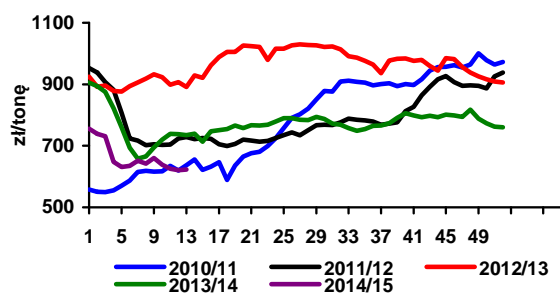
Źródło: Dane MRiRW.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

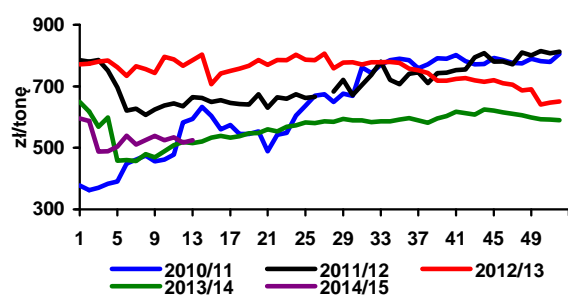
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

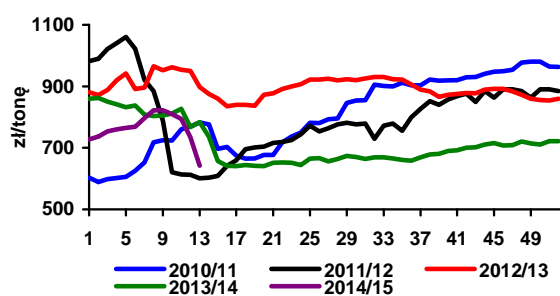
Rys. 2. Pszenica paszowa

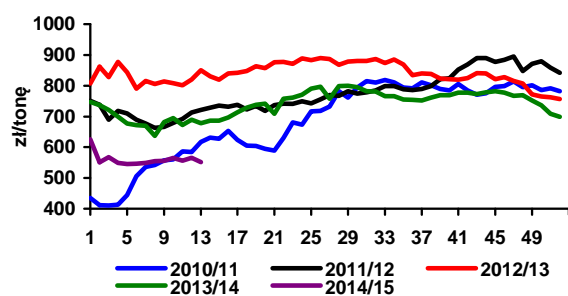
Rys. 3. Żyto paszowe

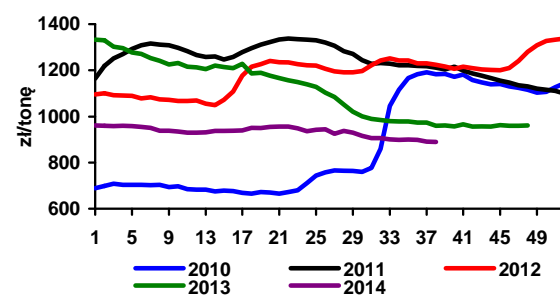
Rys. 4. Kukurydza paszowa

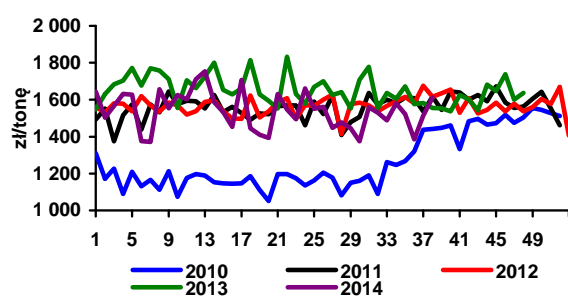
Rys. 5. Jęczmień paszowy

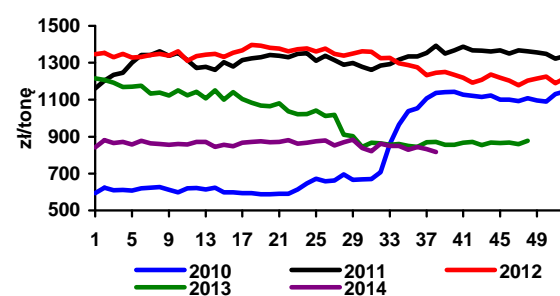
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750) w workach

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500) poznańska

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 580) w workach

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2011-13; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

Pierwszy miesiąc kampanii cukrowniczej 2014/2015 przebiegał bez zakłóceń, gdyż warunki pogodowe sprzyjały zbiorom i korzystnie wpływały na gromadzenie cukru w korzeniach. Ocenia się, że zbiory buraków cukrowych wyniosą ok. 11,4 mln ton, przy średnim plonie ok. 60 ton/ha, i dużych różnicach regionalnych. W rejonach plantacyjnych w południowej Polsce plony szacowane są na ok. 70 ton/ha. Znacznie niższe plony (ok. 50 ton/ha) będą w województwie ku-

jawsko-pomorskim, ze względu na małą ilość opadów. Produkcja cukru może osiągnąć poziom 1700 tys. ton i będzie większa od kwoty produkcyjnej (1405 tys. ton) i zużycia krajowego (1630 tys. ton). Cukier pozakwotowy będzie eksportowany do krajów trzecich lub zaliczony na poczet produkcji kwotowej w sezonie 2015/2016.

Duża podaż i niewielkie zmiany popytu powodują, że ceny cukru na rynku krajowym maleją, choć z mniejszą dynamiką. W sierpniu br. średnia cena zbytu cukru w workach 50 kg wyniosła 1,97 zł/kg i była niższa o 2,5% niż w lipcu br. oraz o 34% niższa niż przed rokiem. Cena zbytu cukru w opakowaniach jednokilogramowych nie zmieniła się w porównaniu z lipcem br. (1,85 zł/kg), ale była o 35% niższa niż przed rokiem. Głęboki spadek cen zbytu przy stabilnych cenach skupu surowca będzie miał negatywny wpływ na wyniki finansowe przemysłu cukrowniczego. W pierwszym półroczu br. zysk netto przemysłu cukrowniczego wyniósł 202 mln zł, wobec 1,23 mld zł w całym 2013 r. W drugiej połowie roku ceny zbytu cukru będą niższe oraz wystąpią koszty zakupu surowca. W związku z tym cały 2014 r. branża cukrownicza może zakończyć nawet ujemnym wynikiem finansowym. Ceny detaliczne cukru w sierpniu br. spadły o 3,8% w porównaniu z lipcem oraz były o 33,5% niższe niż przed rokiem. Może to skutkować zwiększeniem popytu krajowego.

W okresie styczeń-lipiec 2014 r. sektor cukrowniczy eksportował 289 tys. ton cukru. Cukier sprzedawano przede wszystkim na rynku unijnym (194 tys. ton), w tym do Niemiec (71 tys. ton), na Litwę (29 tys. ton), Słowację (23 tys. ton) oraz do Czech (19 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnią cenę ok. 566 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Izraela (30 tys. ton), Kazachstanu (22 tys. ton) oraz Rosji (13 tys. ton), i Egiptu (6 tys. ton). Ceny transakcyjne na rynkach krajów trzecich były niższe (ok. 334 EUR/tonę). Import wyniósł w omawianym okresie 154 tys. ton. W marcu, maju i lipcu import wyniósł łącznie 122 tys. ton, gdyż importowano cukier do rafinacji, w tym z Sudanu (53 tys. ton), Zimbabwe (25 tys. ton) i Mozambiku (25 tys. ton). W następnych miesiącach zaniechano importu cukru surowego, gdyż cukrownie rozpoczęły przygotowania do kampanii buraczanej. Średnia cena importowa z krajów trzecich wyniosła 526 EUR/tonę. Import z państw UE był mniejszy (42 tys. ton), a przeciętna cena transakcyjna wyniosła 594 EUR/tonę. Spośród krajów członkowskich największe ilości cukru sprowadzono z Niemiec (19 tys. ton).

Według szacunków F.O. Licht światowa produkcja cukru w sezonie 2014/2015 jest prognozowana na 180,3 mln ton w przeliczeniu na cukier surowy, tj. na podobnym poziomie jak przed rokiem (181,1 mln ton). We wrześniu 2014 r. ceny cukru na światowym rynku nadal spadały, pod wpływem dużej podaży. Ceny cukru surowego wynosiły ok. 325 USD/tonę, a cukru białego 420 USD/tonę. Notowania w kontraktach terminowych wskazują, że do końca 2014 r. ceny cukru białego (ok. 450 USD/tonę) i cukru surowego do (ok. 350 USD/tonę) nie wzrosną.

T ab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie	
2012	VII	619,54	783,12	466,39	595,69	817,16	582,49
	VIII	659,44	809,27	496,03	443,15	799,28	420,98
	IX	702,19	798,31	470,50	725,28	786,64	578,12
	X	692,06	788,17	457,59	709,18	757,02	624,32
	XI	620,54	776,91	452,09	693,55	711,13	651,18
	XII	589,95	748,31	453,45	695,49	744,75	649,18
2013	I	696,34	761,95	394,12	697,03	1068,26	683,28
	II	629,25	750,97	390,40	681,62	858,98	588,82
	III	608,95	736,46	408,81	661,61	824,68	576,02
	IV	661,32	742,16	421,84	644,49	736,06	634,00
	V	653,98	752,00	426,87	596,83	839,88	577,21
	VI	624,28	726,72	414,51	425,38	818,13	401,06
	VII	628,47	698,55	407,88	605,98	618,94	585,91
	VIII	652,65	705,62	397,32	661,13	739,36	523,58
	IX	656,55	701,89	401,21	647,78	640,80	668,86
	X	606,47	677,23	386,58	588,59	609,36	467,37
	XI	554,23	684,72	377,35	635,26	635,71	632,82
	XII	504,66	686,98	375,09	595,07	593,72	613,49
2014	I	512,33	635,66	339,30	646,75	647,59	642,80
	II	466,18	624,52	324,75	649,05	634,39	736,22
	III	506,29	595,70	324,40	579,26	667,32	570,49
	IV	487,80	570,21	338,62	623,19	617,83	712,25
	V	491,00	541,54	345,12	492,88	631,05	481,24
	VI	488,79	531,67	340,64	490,24	459,64	732,41
	VII	491,10	518,65	351,80	468,76	541,13	451,41

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

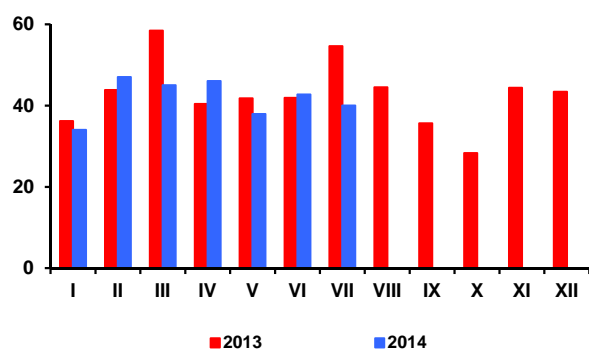
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	workowany	paczkowy			
2012	VII	3,22	3,51	1,69	3,97
	VIII	3,28	3,54	1,65	3,96
	IX	3,27	3,49	1,67	3,98
	X	3,25	3,44	1,66	3,97
	XI	3,25	3,42	1,66	3,96
	XII	3,23	3,38	1,66	3,93
2013	I	3,27	3,33	1,67	3,92
	II	3,25	3,32	1,69	3,86
	III	3,24	3,29	1,68	3,83
	IV	3,23	3,25	1,67	3,81
	V	3,16	3,17	1,73	3,78
	VI	3,09	2,29	1,73	3,72
	VII	3,04	2,93	1,73	3,57
	VIII	3,03	2,83	1,71	3,46
	IX	3,00	2,86	1,70	3,41
	X	2,94	2,74	1,71	3,35
	XI	2,82	2,70	1,69	3,28
	XII	2,72	2,53	1,69	3,17
2014	I	2,54	2,36	1,69	3,11
	II	2,44	2,33	1,69	2,99
	III	2,32	2,15	1,70	2,87
	IV	2,13	1,94	1,69	2,65
	V	2,08	1,98	1,69	2,58
	VI	2,05	1,95	1,68	2,48
	VII	2,02	1,85	1,70	2,39
	VIII	1,97	1,85	1,70	2,30

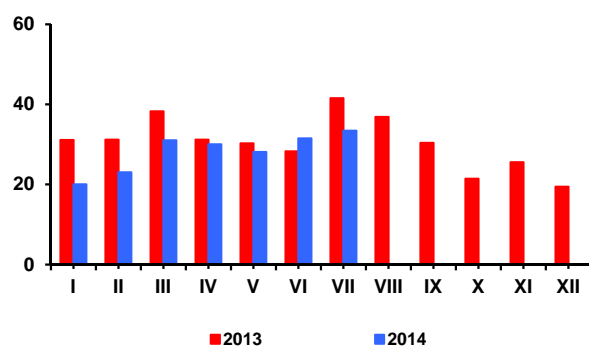
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

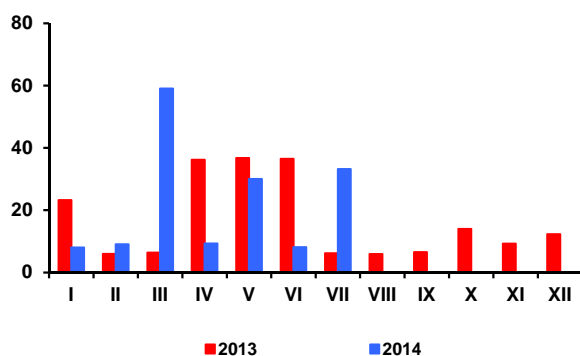
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

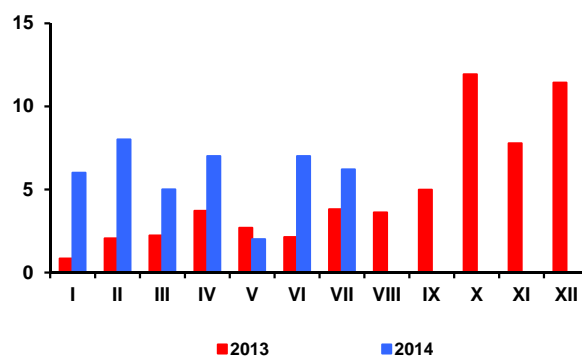
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

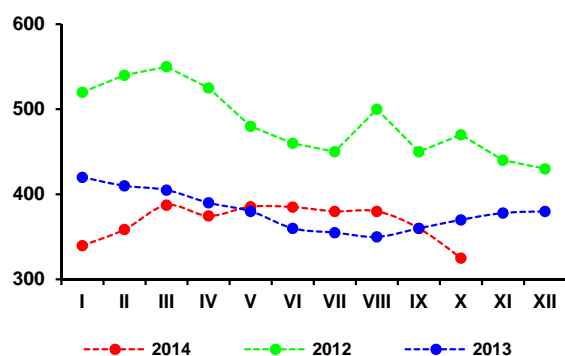
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

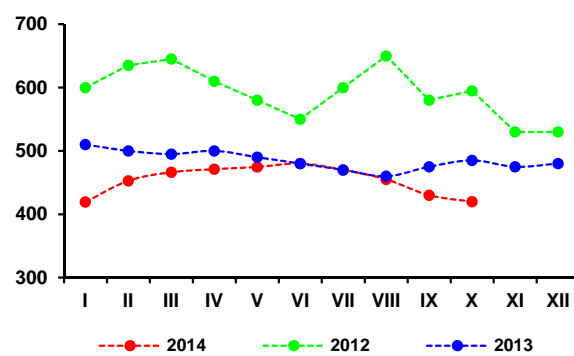
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

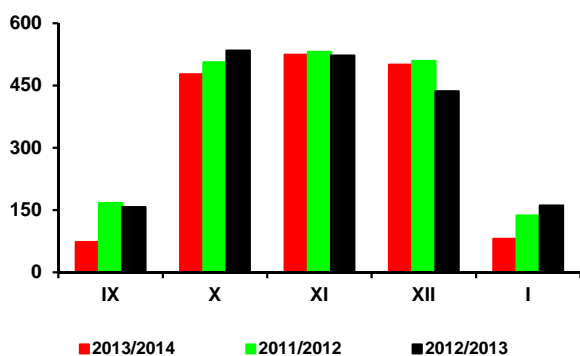
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's, ERS USDA, CAAC, GUS.

Według oceny Oil World z połowy września, światowe zbiory nasion i owoców 10 głównych roślin oleistych w sezonie 2014/15 wyniosą 519,7 mln ton i będą o 4,3% większe niż w sezonie poprzednim. Rekordowe zbiory soi, najważniejszej rośliny oleistej na świecie (wzrost o 9,0% do 310,8 mln ton) oraz większe bawełny, ziaren palmowych, kopry, lnu i rącznika, z nadwyżką zrekomensują spadek zbiorów rzepaku, nasion słonecznika i bawełny.

Aktualnie światowe zbiory rzepaku ocenia się na 67,5 mln ton (o 1,2 mln ton mniej niż przed miesiącem). Obniżono prognozy zbiorów dla Kanady (14,2 mln ton), Chin (10,8 mln ton) i Rosji (1,5 mln ton). Nieznacznie podważono dla UE (23,6 mln ton) i USA (1,3 mln ton). Nie zmieniono dla Indii (7,3 mln ton) i Australii (3,6 mln ton). Światowe zużycie rzepaku wyniesie prawdopodobnie 68,8 mln ton (wzrost o 2,4%) i będzie większe od produkcji. W rezultacie zapasy rzepaku na koniec sezonu zmniejszą się do 6,5 mln ton, z 7,8 mln ton w sezonie poprzednim i 5,1 mln ton przed dwoma sezonami.

W grupie czterech kluczowych europejskich producentów zwiększono szacunki zbiorów rzepaku dla Niemiec i Polski. W Niemczech zbiory oszacowano na 6,2 mln ton (o 7,6% więcej niż przed rokiem), we Francji na 5,5 mln ton (o 26,5% więcej), w Polsce na 2,9 mln ton (o 0,7% więcej), a w Wielkiej Brytanii na 2,5 mln ton (o 17,4% więcej). Przy wzroście produkcji i podaży w UE, spodziewany jest spadek importu rzepaku w sezonie 2014/15 do 2,4 mln ton (o 34,4%). Jego eksport do krajów trzecich nadal ma być niewielki (0,5 mln ton, 2% produkcji). Przewiduje się, że przerób rzepaku wzrośnie do 24,1 mln ton (o 0,5%). W tej sytuacji zapasy rzepaku na koniec sezonu zwiększą się do 1,4 mln ton, z 0,9 mln ton w dwóch poprzednich latach.

Według przedwzrostkowego szacunku GUS, tegoroczne zbiory rzepaku w Polsce wyniosły 3227,8 tys. ton i były o 20,5% większe niż przed rokiem, w wyniku wzrostu areatu uprawy do 951,1 tys. ha (o 3,3%) oraz plonów do rekordowego poziomu 33,9 dt/ha (o 16,5%).

Poprawa relacji popytowo/podażowych na światowym i europejskim rynku nasion oleistych skutkuje spadkami ich cen. Według oceny Oil World w sezonie 2014/15 przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniesie 460 USD/tonę (cif Hamburg) i będzie o 11% niższa niż w sezonie poprzednim. Przeciętna cena oleju rzepakowego zmniejszy się o 9% do 900 USD/tonę (fob ex-mill Holandia), a cena śrutu rzepakowego obniży się o 23% do 255 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg). Mimo kolejnych spadków, ceny nasion oleistych i produktów ich przerobu będą nadal wyższe niż w sezonie 2009/10.

Niższe są też ceny rzepaku na rynku krajowym. W III kwartale br., w którym wg notowań MRiRW skupiono 1 mln ton rzepaku, przeciętna cena skupu wyniosła 1338 zł/tonę i była o 12% niższa niż przed rokiem. Zmalały też ceny zbytu produktów przetwórstwa rzepaku. W III kwartale zakłady tłuszczowe sprzedawały olej rzepakowy

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

rafinowany niekonfekcjonowany po 3002 zł/tonę, a śrutę rzepakową po 775 zł/tonę, tj. odpowiednio o 14% i 7% taniej niż przed rokiem.

Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały w pierwszych siedmiu miesiącach br. 609 tys. ton surowego oleju rzepakowego (o 36% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), z tego rafinowały 382 tys. ton (o 11% więcej). Produkcja margaryn wyniosła 224 tys. ton i była o 4% mniejsza.

Eksport surowców i produktów oleistych był w pierwszych siedmiu miesiącach br. większy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Mniejszy był tylko eksport margaryn. Zmalał też ich import. Mniejszy był również import nasion oleistych. Wzrósł natomiast przywóz olejów roślinnych i śrut oleistych. Wywieziono: 217 tys. ton nasion oleistych, w tym 205 tys. ton rzepaku (o 16% więcej niż w analogicznym okresie 2013 r.), 270 tys. ton olejów roślinnych, w tym 261 tys. ton oleju rzepakowego (o 47% więcej), 390 tys. ton śrut oleistych, w tym 331 tys. ton śrutu rzepakowego (o 38% więcej) i 66 tys. ton margaryn (o 4% mniej). Przywieziono: 1701 tys. ton śrut oleistych (o 6% więcej niż w analogicznym okresie 2013 r.), 326 tys. ton olejów roślinnych (o 10% więcej), w tym 72 tys. ton oleju rzepakowego (o 52% więcej), 211 tys. ton nasion oleistych (o 6% mniej), w tym 121 tys. ton rzepaku (o 9% mniej) oraz 43 tys. ton margaryn (o 18% mniej).

Średni poziom cen detalicznych tłuszczów roślinnych w pierwszych ośmiu miesiącach br. był o 1,2% niższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Oleje roślinne potaniały o 2,2%, margaryny o 0,7%, a ceny oliwy z oliwek wzrosły o 2,5%. Tłuszcze roślinne potaniały względem masła, którego ceny wzrosły w porównywanym okresie o 6,3%, ale podrożały względem „pozostałych tłuszczów zwierzęcych”, których ceny zmalały o 4,6%, a więc najwięcej spośród wszystkich rodzajów tłuszczów.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	831 800	538 233	208 585	1 161 448	30,14	25,1	71,6
2013 I-XII	1 002 336	541 841	408 663	1 135 514	29,49	40,8	88,3
2013 VII	53 703	47 026	37 180	63 549	1,65	69,2	84,5
VIII	108 423	47 734	41 731	114 426	2,97	38,5	94,8
IX	104 246	46 041	40 957	109 330	2,84	39,3	95,3
X	108 564	57 295	47 270	118 589	3,08	43,5	91,5
XI	100 958	50 720	44 180	107 498	2,79	43,8	93,9
XII	97 809	42 184	45 284	94 709	2,46	46,3	103,3
2014 I	85 090	35 880	50 589	70 381	1,83	59,5	120,9
II	92 301	45 583	40 642	97 242	2,52	44,0	94,9
III	118 943	51 842	40 687	130 098	3,38	34,2	91,4
IV	112 402	51 098	34 668	128 832	3,34	30,8	87,2
V	85 819	42 649	35 791	92 677	2,41	41,7	92,6
VI	49 667	46 778	34 369	62 076	1,61	69,2	80,0
VII	64 967	52 344	32 828	84 483	2,19	50,5	76,9
Zmiany w %							
VII 2014 / VI 2014	30,8	11,9	-4,5	36,1	36,0	x	x
VII 2014 / VII 2013	21,0	11,3	-11,7	32,9	32,7	x	x
VII 2014 / XII 2013	-33,6	24,1	-27,5	-10,8	-11,0	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	831 800	102 196	180 949	753 047	19,54	21,8	110,5
2013 I-XII	1 002 336	97 638	390 971	709 003	18,41	39,0	141,4
2013 VII	53 703	5 226	36 164	22 765	0,59	67,3	235,9
VIII	108 423	9 733	40 330	77 826	2,02	37,2	139,3
IX	104 246	10 261	40 017	74 490	1,93	38,4	139,9
X	108 564	12 522	45 848	75 238	1,95	42,2	144,3
XI	100 958	9 813	42 830	67 941	1,76	42,4	148,6
XII	97 809	8 218	44 247	61 780	1,60	45,2	158,3
2014 I	85 090	6 661	49 948	41 803	1,08	58,7	203,5
II	92 301	9 832	39 618	62 515	1,62	42,9	147,6
III	118 943	13 987	39 557	93 373	2,42	33,3	127,4
IV	112 402	15 162	32 894	94 670	2,46	29,3	118,7
V	85 819	7 771	34 526	59 064	1,53	40,2	145,3
VI	49 667	5 921	33 315	22 273	0,58	67,1	223,0
VII	64 967	12 282	31 288	45 961	1,19	48,2	141,4
Zmiany w %							
VII 2014 / VI 2014	30,8	107,4	-6,1	106,4	105,2	x	x
VII 2014 / VII 2013	21,0	135,0	-13,5	101,9	101,7	x	x
VII 2014 / XII 2013	-33,6	49,5	-29,3	-25,6	-25,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2012 I-XII	1 247 700	3 566 372	667 354	4 146 718	53,5	30,1
2013 I-XII	1 503 504	2 718 692	714 420	3 507 776	47,5	42,9
2013 VII	80 555	276 047	40 234	316 368	49,9	25,5
VIII	162 635	154 366	73 863	243 138	45,4	66,9
IX	156 369	224 072	73 625	306 816	47,1	51,0
X	162 846	225 497	96 675	291 668	59,4	55,8
XI	151 437	221 748	84 175	289 010	55,6	52,4
XII	146 714	294 629	70 503	370 840	48,1	39,6
2014 I	127 635	241 218	57 937	310 916	45,4	41,1
II	138 452	190 404	47 722	281 134	34,5	49,2
III	178 415	147 282	75 877	249 820	42,5	71,4
IV	168 603	215 283	83 253	300 633	49,4	56,1
V	128 729	365 627	37 748	456 608	29,3	28,2
VI	74 501	287 440	63 439	298 502	85,2	25,0
VII	97 451	254 187	23 634	328 004	24,3	29,7
Zmiany w %						
VII 2014 VI 2014	30,8	-11,6	-62,7	9,9	x	x
VII 2014 VII 2013	21,0	-7,9	-41,3	3,7	x	x
VII 2014 XII 2013	-33,6	-13,7	-66,5	-11,6	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrut rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2012 I-XII	1 247 700	23 801	573 713	697 788	46,0	178,8
2013 I-XII	1 503 504	61 051	602 377	962 178	40,1	156,3
2013 VII	80 555	3 385	32 781	51 159	40,7	157,5
VIII	162 635	3 093	66 150	99 578	40,7	163,3
IX	156 369	5 163	69 673	91 859	44,6	170,2
X	162 846	3 099	90 097	75 848	55,3	214,7
XI	151 437	2 685	75 694	78 428	50,0	193,1
XII	146 714	4 354	61 451	89 617	41,9	163,7
2014 I	127 635	3 703	49 172	82 166	38,5	155,3
II	138 452	7 353	41 358	104 447	29,9	132,6
III	178 415	7 401	68 069	117 747	38,2	151,5
IV	168 603	12 056	74 681	105 978	44,3	159,1
V	128 729	6 352	25 862	109 219	20,1	117,9
VI	74 501	3 131	54 855	22 777	73,6	327,1
VII	97 451	3 337	17 102	83 686	17,5	116,4
Zmiany w %						
VII 2014 VI 2014	30,8	6,6	-68,8	267,4	x	x
VII 2014 VII 2013	21,0	-1,4	-47,8	63,6	x	x
VII 2014 XII 2013	-33,6	-23,4	-72,2	-6,6	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	442 290	115 633	134 502	423 421	10,99	30,4	104,5
2013 I-XII	429 975	91 726	130 143	391 558	10,17	30,3	109,8
2013 VII	29 676	7 398	8 682	28 392	0,74	29,3	104,5
VIII	35 649	7 803	10 221	33 231	0,86	28,7	107,3
IX	36 865	8 299	12 615	32 549	0,84	34,2	113,3
X	44 733	10 034	14 968	39 799	1,03	33,5	112,4
XI	39 085	5 297	14 078	30 304	0,79	36,0	129,0
XII	28 436	8 148	9 144	27 440	0,71	32,2	103,6
2014 I	32 000	5 662	7 679	29 983	0,78	24,0	106,7
II	31 552	6 634	9 206	28 980	0,75	29,2	108,9
III	36 985	6 045	12 481	30 549	0,79	33,7	121,1
IV	33 552	7 620	8 590	32 582	0,85	25,6	103,0
V	26 938	5 396	9 082	23 252	0,60	33,7	115,9
VI	32 652	5 629	8 811	29 470	0,76	27,0	110,8
VII	30 354	5 759	10 177	25 936	0,67	33,5	117,0
Zmiany w %							
<u>VII 2014</u> <u>VI 2014</u>	-7,0	2,3	15,5	-12,0	-11,8	x	x
<u>VII 2014</u> <u>VII 2013</u>	2,3	-22,2	17,2	-8,7	-9,5	x	x
<u>VII 2014</u> <u>XII 2013</u>	6,7	-29,3	11,3	-5,5	-5,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2012 I-XII	1981,1	893,4	2,22
2013 I-XII	1473,4	796,7	1,85
2013 VIII	1400,9	648,6	2,16
IX	1551,4	704,7	2,20
X	1522,0	734,2	2,07
XI	1519,0	742,1	2,05
XII	1531,0	760,5	2,01
2014 I	1493,0	757,6	1,97
II	1555,0	741,7	2,10
III	1595,0	754,8	2,11
IV	1719,0	778,6	2,21
V	1758,0	778,3	2,26
VI	1631,0	750,0	2,17
VII	1261,5	660,8	1,91
VIII	1316,3	638,1	2,06
Zmiany w %			
<u>VIII 2014</u> <u>VII 2014</u>	4,3	-3,4	x
<u>VIII 2014</u> <u>VIII 2013</u>	-6,0	-1,6	x
<u>VIII 2014</u> <u>XII 2013</u>	-14,0	-16,1	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

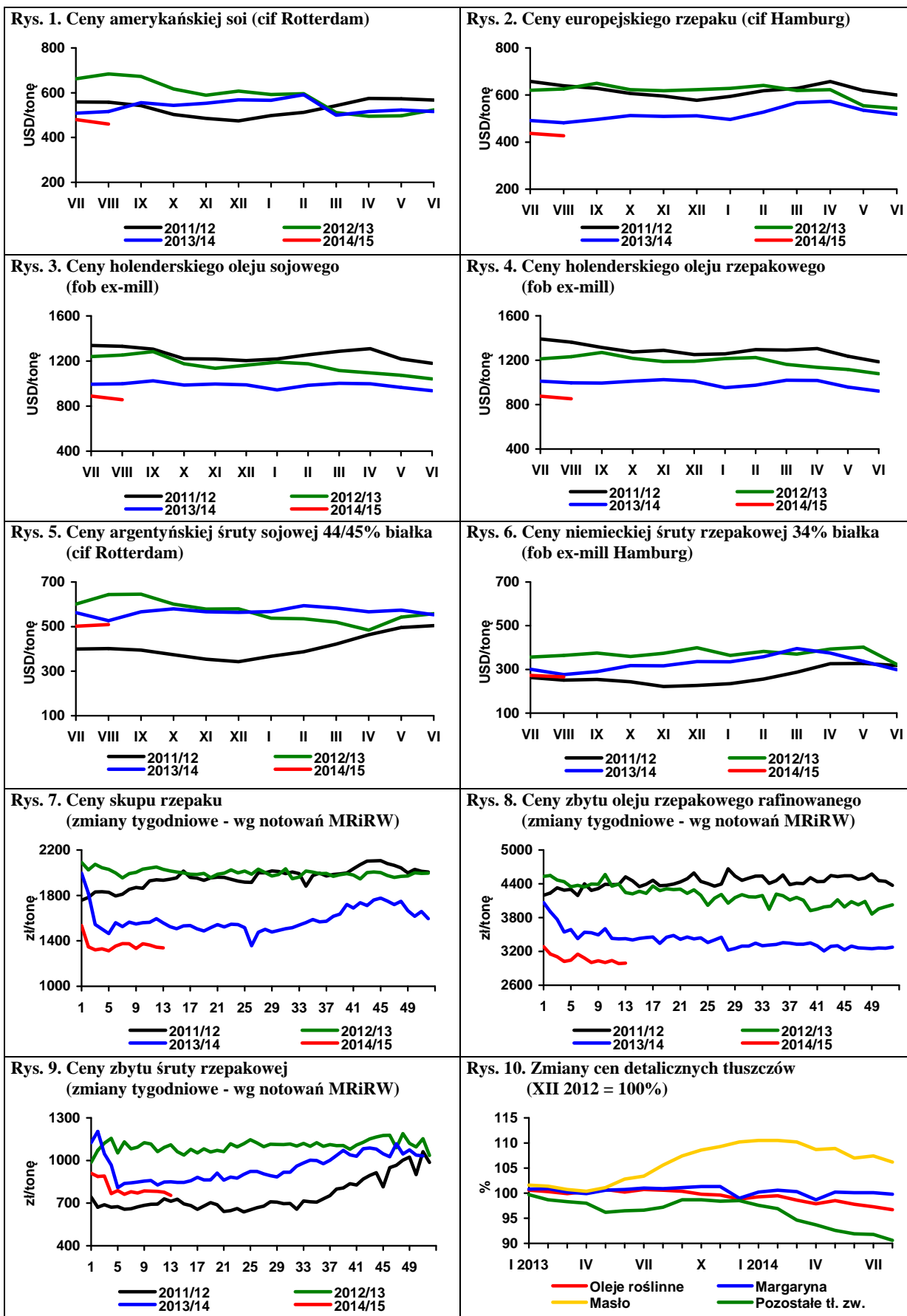
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2012 I-XII	5,50	7,27	15,95	6,50	6,98	14,15	21,55	7,96
2013 I-XII	5,21	7,16	17,23	6,35	6,87	14,03	22,40	7,92
2013 VIII	5,23	7,24	17,93	6,28	6,91	14,10	22,70	7,80
IX	5,17	7,27	18,3	6,29	6,91	13,93	23,10	7,88
X	5,14	7,19	18,46	6,30	6,84	13,93	23,35	7,88
XI	5,05	7,11	18,47	6,28	6,72	13,95	23,50	7,92
XII	5,09	7,09	18,77	6,28	6,58	13,93	23,70	7,88
2014 I	5,70	6,89	18,65	6,27	6,66	13,98	23,80	7,72
II	5,44	6,82	18,04	6,17	6,59	13,88	23,75	7,68
III	5,44	6,76	17,72	6,21	6,52	13,95	23,70	7,60
IV	5,23	6,72	17,54	6,19	6,42	13,88	23,30	7,56
V	5,32	6,72	17,21	6,16	6,47	13,90	23,40	7,52
VI	4,99	6,74	17,16	6,16	6,37	13,88	23,00	7,44
VII	5,13	6,69	17,16	6,14	6,32	13,80	23,05	7,44
VIII	5,12	6,64	16,95	6,14	6,23	13,75	22,85	7,36
Zmiany w %								
<u>VIII 2014</u> VII 2014	-0,2	-0,7	-1,2	0,0	-1,4	-0,4	-0,9	-1,1
<u>VIII 2014</u> VIII 2013	-2,1	-8,3	-5,5	-2,2	-9,8	-2,5	0,7	-5,6
<u>VIII 2014</u> XII 2013	0,6	-6,3	-9,7	-2,2	-5,3	-1,3	-3,6	-6,6

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Ceny ziemniaków na europejskich rynkach nadal spadają. Korzystne warunki w końcowym etapie wegetacji i zbiorów powodują, że z każdym tygodniem szacunki wysokości produkcji ziemniaków są wyższe, a ceny coraz niższe. Według wstępnych szacunków NEPG (*Stowarzyszenie Producentów Ziemniaków Europy Północno-Zachodniej*) tegoroczna produkcja ziemniaków jadalnych (bez sadzeniaków i ziemniaków skrobiowych) w krajach UE-5 (Niemcy, Wielka Brytania, Francja, Holandia i Belgia) wyniesie ok. 27 mln ton. Tym samym będą one o ponad 12% większe od ubiegłorocznych i w porównaniu ze średnią z ostatnich pięciu lat o 10,5% większe.

Według szacunków *World Potato Markets* z końca września zbiory ziemniaków w Niemczech będą najwyższe od 15 lat i wyniosą prawie 11,5 mln ton. Jest to przede wszystkim efekt rekordowych plonów, które są oceniane na ok. 470 dt/ha (a bez ziemniaków skrobiowych 490 dt/ha). Produkcja ziemniaków jadalnych i sadzeniaków ma wynieść 9,33 mln ton, a ziemniaków skrobiowych 2,15 mln ton. Przerób ziemniaków na skrobię będzie jednak wyższy (ok. 2,5 mln ton), gdyż część bardzo tanich ziemniaków jadalnych zostanie zagospodarowana przez krochmalnie. Na pewno zwiększy się także zużycie ziemniaków na pasze, gdyż nie będzie możliwości innego ich zagospodarowania. Trudno będzie zwiększyć eksport, gdyż w całej Europie zbiory ziemniaków są wysokie. Ceny ziemniaków jadalnych w Niemczech (na poziomie producenta) są bardzo niskie i w końcu września wynosiły zaledwie 67 euro/t, wobec 210 euro/t w analogicznym okresie 2013 r. i 133 euro/t dwa lata wcześniej. Ceny ziemniaków do przetwórstwa na wolnym rynku (większość dostaw ziemniaków dla przetwórstwa pochodzi z kontraktacji, a uzyskane ceny są wcześniej ustalone i gwarantowane), w zależności od landu i przeznaczenia, wynoszą zaledwie 15-25 euro/t (frytkowe), 25-40 (na płatki), 30-45 euro/t (na chipsy). Ziemniaki z przeznaczeniem na pasze dla zwierząt gospodarskich kosztują zaledwie 10-20 euro/t.

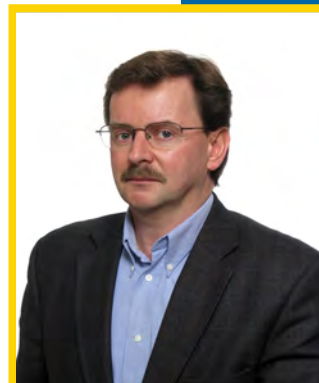
W innych krajach Europy Zachodniej sytuacja podażowa jest podobna, a ceny równie niskie jak na rynku niemieckim. We Francji, gdzie zwykle ceny są wyższe niż w Niemczech czy w Belgii, w bieżącym sezonie nastąpił ich spadek w porównaniu z ubiegłym rokiem o 70%. Ceny eksportowe odmian Agata, Mona Lisa, Charlotte oraz

innych popularnych odmian, wynoszą zaledwie 50-60 euro/t, wobec 220-235 euro/t w analogicznym okresie ubiegłego roku. Ceny ziemniaków umytych, w opakowaniach do sprzedaży detalicznej (2,5 kg, 12,5 kg) kosztują 330-350 euro/t i są o 40-45% niższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

W końcu września GUS opublikował przedwstępny szacunek produkcji głównych ziemiołódów rolnych i ogrodniczych w 2014 r., w tym również i ziemniaków. Według GUS powierzchnia uprawy ziemniaków (bez powierzchni w ogrodach przydomowych) wynosi około 267 tys. ha (spadek o prawie 21%). Plony ziemniaków będą rekordowe i wyniosą 246 dt/ha. Zbiory ziemniaków (bez zbiorów w ogrodach przydomowych) przy zmniejszonej powierzchni uprawy i dużo wyższych od ubiegłorocznych plonach wyniosą około 6,6 mln t. (7,3 mln ton w 2013 r. łącznie z ogródkami przydomowymi).

Szacunki te budzą daleko idące wątpliwości, gdyż wręcz nierealny jest prawie 21% spadek arealu uprawy, tym bardziej że koniunktura na rynku ziemniaków w sezonie 2013/14 była bardzo dobra, a wysokie ceny zapewniły satysfakcjonującą opłacalność produkcji. Również biorąc pod uwagę aktualną sytuację cenową na rynku ziemniaków (przynajmniej o połowę niższe ceny niż przed rokiem) należy przypuszczać, że zbiory ziemniaków w 2014 r. są jednak wyższe od ubiegłorocznych.

W ostatniej dekadzie września w tzw. „dużym hurcie” bezpośrednio producentom za ziemniaki pakowane w worki płacono od 0,15 do 0,30 zł/kg, a lokalnie nawet mniej. Na giełdach hurtowych ceny są wyższe. W Broniszach ziemniaki oferowano w cenie 0,26-0,40 zł/kg, w Lublinie 0,40-0,50 zł/kg, w Poznaniu 0,40-0,53 zł/kg, w Sandomierzu 0,33-0,40 zł/kg, a w Łodzi 0,20-0,47 zł/kg. W najbliższych tygodniach jest możliwy dalszy spadek tych cen.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
I	.	.	31 700	50 300	-	-	777	140
II	.	.	59 000	48 400	-	-	-	141
III	.	.	52 200	61 000	-	-	-	100
IV	36 000	45 700	77 400	58 900	-	-	-	198
V	36 900	48 500	68 000	48 300	-	-	-	268
VI	12 700	41 700	42 800	56 700	-	-	-	77
VII	26 500	37 700	43 500	55 900	-	-	-	114
VIII	61 800	88 700	78 100	92 500	910	3 520	1 463	
IX	289 100	282 800	225 100		35 524	36 492	27 800	
X	302 700	324 000	328 200		42 123	47 238	43 925	
XI	183 100	207 700	172 100		28 881	32 663	21 775	
XII	69 200	72 400	77 900		5 506	7 513	6 091	
RAZEM	932 400 ^a	1 013 300 ^a	924 900 ^a		112 944	127 426	101 831	

^a okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2013 I	109	359	4 982	3 217	1 289	3 012	983	11 925	1 833	1 472
II	131	704	4 855	3 990	1 546	3 026	1 090	10 476	2 175	1 613
III	278	857	5 218	4 014	1 588	4 189	1 033	12 953	2 618	1 396
IV	306	332	7 308	4 619	1 639	3 634	1 740	15 029	2 381	1 572
V	288	379	3 525	3 661	1 624	3 636	1 719	13 956	2 531	1 477
VI	452	0	3 923	4 370	2 717	3 503	1 487	14 995	2 897	1 067
VII	135	0	846	6 313	1 435	3 102	2 054	18 497	3 268	832
VIII	44	0	365	5 481	1 594	3 569	1 431	18 161	2 866	1 017
IX	118	0	877	6 173	1 393	3 496	1 083	14 836	1 937	1 104
X	74	0	2 250	9 298	1 193	4 338	1 488	15 666	3 077	2 081
XI	35	23	4 199	6 413	1 130	3 846	1 021	14 784	2 533	1 574
XII	19	233	2 898	3 637	1 321	2 572	1 188	14 642	2 948	1 186
2014 I	27	358	2 219	4 005	1 615	3 370	835	13 381	2 094	1 360
II	38	355	3 571	3 630	1 204	3 004	826	12 931	3 060	997
III	22	542	5 383	3 518	669	3 108	778	13 083	3 169	1 112
IV	190	2 489	3 814	6 433	1 087	4 227	655	14 283	3 048	1 694
V	150	3	7 836	5 617	1 109	3 512	758	13 786	2 783	1 312
VI	591	-	1 734	3 753	1 257	3 575	713	15 176	2 822	1 086
VII	171	-	415	4 058	1 208	3 185	708	16 279	1 489	1 115

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012 I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013 I-XI	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2013 I	84	212	2 139	891	8 015	20 426	7 081	2 530	632	125
II	472	225	2 686	934	7 862	22 187	7 507	3 043	772	433
III	1 569	3 035	2 699	1 006	9 867	20 850	7 651	3 760	859	470
IV	4 237	10 963	4 342	1 223	9 704	16 672	7 378	3 680	853	208
V	17 972	2 696	10 450	505	8 342	19 765	7 245	4 211	899	227
VI	7 682	15	10 150	632	9 654	20 184	7 684	4 152	538	196
VII	6	51	4 258	666	8 681	20 019	7 760	3 505	620	284
VIII	3	1	480	679	9 297	21 651	7 029	3 669	730	182
IX	13	2	844	735	8 858	17 723	6 532	5 279	669	236
X	7	1	3 804	1 207	9 080	18 556	7 103	4 663	740	173
XI	128	274	5 827	2 347	10 690	19 224	6 472	4 460	498	277
XII	556	326	7 359	992	11 615	16 061	6 054	5 417	647	162
2014 I	1 181	157	7 342	1 089	12 203	16 622	6 682	7 854	573	135
II	1 486	397	8 751	798	11 132	16 313	6 549	6 712	758	153
III	3 805	9 084	18 478	899	10 578	18 331	6 090	6 304	543	177
IV	9 538	7 986	21 636	1 027	11 301	15 837	6 186	4 771	728	102
V	27 232	1 524	26 894	613	10 572	19 282	6 278	5 823	788	218
VI	8 647	1 020	16 698	436	11 890	18 518	6 235	6 629	789	191
	40	354	4 082	605	9 119	20 637	6 147	6 948	788	158

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj	VIII	VI	VII	VIII	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2013	2014	2014	2014	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	50,2	67,1	50,7	39,8	93,8	98,5
	targowiskowa	118,4	118,4	99,0	82,7	105,4	83,6
	detaliczna (zł/kg)	1,48	1,82	1,24	0,93	72,1	68,1
	importowa	135,1	74,5	78,8	.	46,8	81,8
	eksportowa	106,4	91,4	107,4	.	65,9	114,1
Relacje cen	skup / targowisko	0,42	0,57	0,51	0,48	88,9	117,8
	targowisko / detal	0,80	0,65	0,80	0,89	146,2	122,7
	skup / detal	0,34	0,37	0,41	0,43	130,1	144,6
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,33	2,70	2,68	2,68	115,0	100,0
	detaliczna (zł/kg)	5,33	5,04	5,07	5,06	94,9	99,8
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,98	8,98	8,98	8,92	99,3	100,0
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,20	35,70	35,60	35,70	100,6	100,0
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,86	9,96	10,00	9,96	101,6	100,0

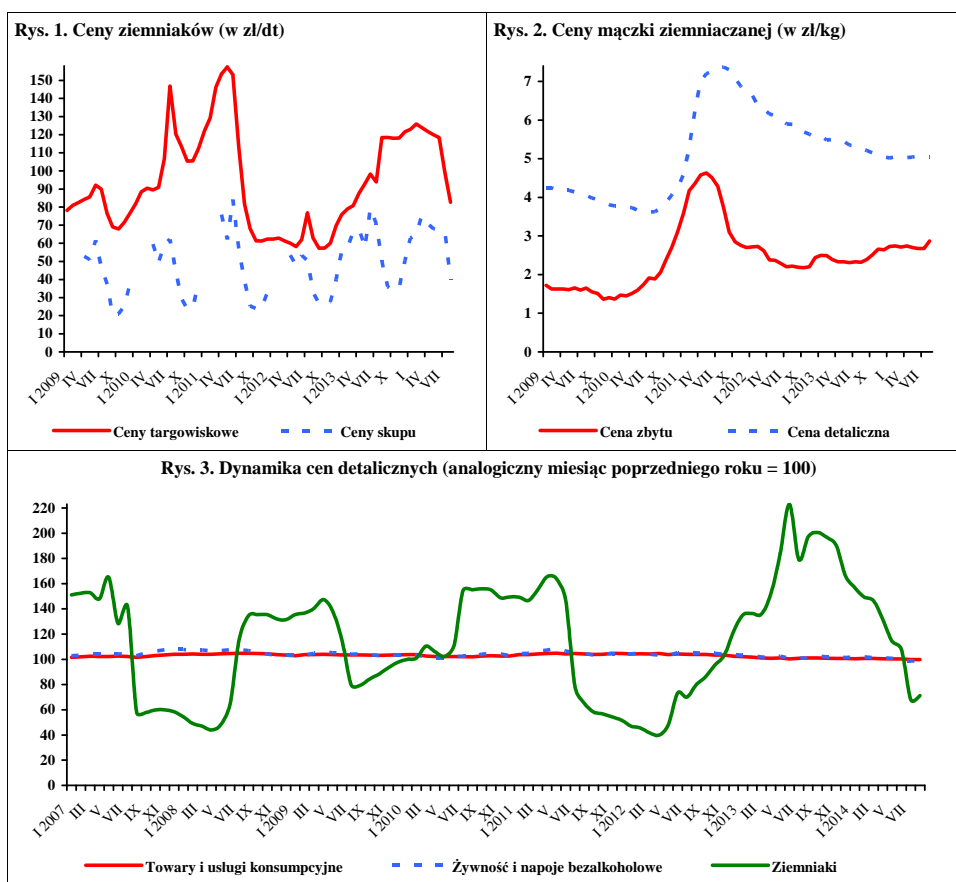
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2013		2014		wsk. zmian cen	
		sierpień	czerwiec	lipiec	sierpień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	149,5	141,0	.	93,5	62,5	.
2	Kujawsko-pomorskie	110,0	127,9	103,3	86,3	78,5	83,5
3	Lubelskie	123,3	110,6	106,7	95,5	77,4	89,5
4	Lubuskie	150,0	134,5	110,0	91,5	61,0	83,2
5	Łódzkie	.	102,8	93,5	72,8	.	77,9
6	Małopolskie	111,4	100,2	103,6	81,5	73,2	78,7
7	Mazowieckie	113,7	115,7	92,3	76,9	67,6	83,3
8	Opolskie	123,8	133,1	.	89,1	72,0	.
9	Podkarpackie	124,7	126,6	.	88,6	71,0	.
10	Podlaskie	.	104,6	93,3	75,4	.	80,8
11	Pomorskie	112,1	121,9	100,0	90,9	81,1	90,9
12	Śląskie	123,0	128,6	99,4	69,1	56,2	69,5
13	Świętokrzyskie	.	100,3	94,0	75,8	.	80,6
14	Warmińsko-mazurskie	.	143,2	.	93,3	.	.
15	Wielkopolskie	108,4	121,0	97,5	.	.	.
16	Zachodniopomorskie	133,9	117,3	119,9	99,5	74,4	83,0
	maksimum	150,0	143,2	119,9	99,5	X	
	minimum	108,4	100,2	92,3	69,1		
	różnica w %	38,4	43,0	29,9	44,1		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

We wrześniu 2014r., w porównaniu z sierpniem br., w skupie na rynek produktów świeżych niższe były ceny skupu cebuli i marchwi (po 12%), buraków ćwikłowych (o 5%), kapusty białej (o 21%), a wzrosły ceny ogórków do kwaszenia (o 113%), ogórków do konserwowania (o 53%), pomidorów szklarniowych (o 67%), kalafiorów gruntowych (o 51%) i pomidorów gruntowych (o 16%). W zakładach przetwórczych obniżyły się ceny skupu cebuli obieranej (o 26%), buraków ćwikłowych (o 20%), fasoli szparagowej (o 4%) i brokułów różyczkowanych (o 1%). Wzrosły ceny skupu pomidorów do mrożenia (o 7%) i kalafiorów różyczkowanych (o 5%). W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny: pomidorów spod osłon (o 280%), ogórków krótkich i kapusty pekińskiej (po 16%). Obniżyły się ceny skupu cebuli (o 32%), kapusty białej (o 12%), buraków czerwonych (o 7%) i papryki czerwonej (o 3%). W handlu hurtowym wzrosły ceny pomidorów spod osłon (o 127%), kalafiorów gruntowych (o 10%) oraz kapusty białej i ogórków gruntowych (po 2%), a obniżyły się ceny cebuli (o 29%), buraków ćwikłowych (o 15%) i marchwi (o 12%).

W relacji do września ub.r., potaniała większość gatunków warzyw, na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania), przy czym najbardziej: kapusty białej (o 55-76%), cebuli (o 40-52%), buraków ćwikłowych (o 30-32%) i marchwi (o 23-32%). Na rynkach hurtowych obniżyły się ceny większości gatunków warzyw, przy czym najbardziej: kapusty białej (o 50%), cebuli (o 42%), marchwi (o 23%), buraków ćwikłowych i ogórków spod osłon (po 32%), (o 32%) oraz ogórków gruntowych (o 28%). Odnotowano wzrost cen hurtowych pomidorów gruntowych (o 43 %) i kalafiorów gruntowych (o 2%).

Na rynku detalicznym w sierpniu br., w stosunku do lipca br., obniżyły się ceny wszystkich gatunków warzyw: papryki (o 50%), pomidorów (o 38%), cebuli (o 23%), buraków ćwikłowych (o 22%), selerów (o 21%), marchwi (o 20%), porów (o 17%), kalafiorów (o 10%) i kapusty białej (o 7%). W relacji do cen detalicznych z sierpnia 2013 r. potaniała marchew (o 28%), buraki ćwikłowe (o 22%), kapusta biała (o 43%), pory (o 28%), papryka (o 15%), kalafiory (o 31%), cebula (o 14%), selery (o 8%), pory (o 28%), ogórki gruntowe (o 19%). Wśród przetworów warzywnych zmiany cen nie przekraczały 7%.

W lipcu 2014 r., w stosunku do analogicznego okresu w 2013 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych wyprodukowano więcej konserw warzywnych (o 90%)

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

i marynat (o 26%), warzyw mrożonych (o 25%) i soku pomidorowego (o 27%).

W lipcu 2014 r. eksport warzyw świeżych wyniósł 39,1 tys. t, a jego wartość 24,0 mln EUR. W porównaniu z lipcem 2013 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych wzrósł o 26%, a jego wartość zwiększyła się o 20%. Do wzrostu eksportu przyczyniła się większa niż rok temu sprzedaż kapusty (o 51%), kalafiorów (o 62%) i marchwi (o 31%). W tym samym okresie wyeksportowano 43,7 tys. t przetworów warzywnych o wartości 34,4 mln EUR. W stosunku do lipca 2013r., wolumen eksportu przetworów warzywnych zmalał o 7%, a jego wartość wzrosła o 2%. Mniej niż w lipcu 2013r. sprzedano mrożonek (o 10%) i suszy (o 34%).

W lipcu 2014 r. zaimportowano 20,4 tys. t warzyw świeżych o wartości 16,5 mln EUR. W relacji do lipca 2013 r. import warzyw świeżych obniżył się o 17%, a jego wartość była większa o 2%. Mniejszy import spowodowany był spadkiem przywozu pomidorów, marchwi (o 80%), cebuli (o 51%) i czosnku (o 24%). Import przetworów warzywnych wyniósł 15,9 tys. t, a jego wartość 16,2 mln EUR. W tym czasie nastąpił ilościowy wzrost importu przetworów warzyw (o 2%) przy większej o 7% wartości. Więcej zaimportowano przede wszystkim suszy (o 14%) i konserw (o 13%).

Dodatnie saldo handlu zagranicznego świeżymi warzywami w lipcu br. wyniosło 7,5 mln EUR, a handlu przetworami warzywnymi 18,2 mln EUR. W porównaniu do lipca ub.r. saldo w handlu świeżymi warzywami było wyższe o 4,6 mln EUR, a w handlu przetworami warzywnymi saldo obniżyło się o 0,4 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2013 VIII	1,23	2,19	0,70	1,02	0,82	2,40	2,01	1,53	1,50	2,61	5,78
IX	1,15	1,95	0,92	0,84	0,80	2,43	2,31	1,49	2,00	2,00	6,27
X	1,26	1,83	0,67	0,77	0,83	-	-	1,67	2,88	2,72	5,43
XI	1,13	1,77	0,49	0,66	0,80	-	-	-	3,45	-	5,18
XII	1,22	1,78	0,47	0,65	0,83	-	-	-	5,62	-	5,55
2013 I-XII	1,06	1,70	0,59	1,07	0,79	2,24	1,89	1,54	4,13	2,47	5,24
2014 I	1,14	1,79	0,56	0,73	0,80	-	-	-	-	-	5,19
II	1,25	1,78	0,59	0,77	0,88	-	-	-	-	-	5,34
III	1,14	1,74	0,57	0,68	0,86	-	-	-	-	-	5,29
IV	1,25	1,77	0,71	0,81	0,86	-	-	-	6,75	-	5,14
V	1,54	1,97	0,98	0,95	0,87	-	-	-	3,41	-	4,91
VI	1,58	2,43	1,42	0,95	0,96	-	2,10	-	3,52	1,54	4,98
VII	1,33	2,25	0,37	0,99	0,77	1,72	1,18	-	3,20	1,78	5,23
VIII	0,68	1,77	0,28	0,65	0,57	1,58	0,91	1,13	1,32	1,32	5,02
IX	0,60	1,53	0,22	0,57	0,54	2,41	1,94	1,31	2,20	1,99	5,19
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2014</u> VIII 2014	88	86	79	88	95	153	213	116	167	151	103
<u>IX 2014</u> IX 2013	52	133	24	68	68	99	84	88	110	100	83

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2013 VIII	1,35	-	-	-	1,17	0,79	1,62	-	1,97	0,58	-
IX	1,25	0,66	0,30	0,23	-	0,77	1,49	1,07	-	0,60	0,35
X	1,38	0,62	0,27	0,29	-	1,00	1,51	1,22	-	-	-
XI	1,39	0,61	0,27	0,29	-	-	1,25	1,10	-	-	-
XII	1,27	0,60	0,27	0,33	-	-	-	1,20	-	-	-
2013 I-XII	1,08	0,51	0,27	0,26	1,14	0,83	1,51	1,13	1,91	0,59	0,35
2014 I	1,09	0,60	-	0,38	-	-	-	-	-	-	-
II	1,15	0,59	-	0,38	-	-	-	-	-	-	-
III	1,16	-	-	0,40	-	-	-	-	-	-	-
IV	1,35	-	-	0,40	-	-	-	-	-	-	-
V	1,42	0,65	-	0,40	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,41	0,65	-	-	1,67	-	-	-	-	-	-
VII	1,26	-	-	-	1,17	0,78	1,68	0,98	1,79	-	-
VIII	1,01	-	-	0,35	1,22	0,78	1,58	1,01	1,38	0,60	-
IX	0,75	0,30	0,27	0,28	-	0,75	1,57	1,06	-	0,64	0,33
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2014</u> VIII 2014	74	x	x	80	x	96	99	105	x	107	x
<u>IX 2014</u> IX 2013	60	45	117	97	x	97	105	99	x	107	94

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2013 VII	2,37	0,93	2,48	0,87	-	6,50	1,79	-	-	1,43	-	1,41	1,20
VIII	1,04	1,02	1,77	0,72	1,35	3,13	0,86	-	-	0,95	-	0,67	1,09
IX	1,90	1,13	1,18	0,83	1,48	2,88	0,64	2,50	1,60	0,92	-	0,61	0,72
X	2,75	-	0,79	0,61	1,06	3,10	0,60	2,50	1,20	0,90	1,20	0,61	0,70
XI	3,67	-	0,76	0,53	1,07	3,30	0,58	1,75	1,14	0,92	1,30	0,59	0,72
XII	-	-	0,81	0,53	1,08	-	0,58	1,80	0,95	0,96	1,38	0,59	-
2013 I-XII	3,22	1,05	1,33	0,56	1,03	3,78	0,86	1,93	1,31	0,81	1,58	0,66	-
2014 I	-	-	1,21	0,55	1,08	-	0,61	1,86	0,95	0,97	1,40	0,60	0,74
II	-	-	1,49	0,52	1,05	-	0,66	1,75	1,04	0,95	1,40	0,64	0,83
III	-	-	1,46	0,54	1,09	-	0,68	1,88	1,16	0,94	1,41	0,69	0,76
IV	5,00	-	1,70	0,75	1,21	-	0,71	2,10	1,31	0,94	1,42	0,76	0,72
V	3,90	-	1,50	0,97	1,38	-	0,92	-	-	1,32	-	0,78	0,80
VI	2,83	-	0,85	0,64	1,26	-	1,05	-	-	1,50	-	0,90	-
VII	2,55	1,26	0,75	0,50	0,65	4,63	0,57	-	-	1,11	-	0,56	-
VIII	1,00	0,79	0,95	0,40	0,50	2,98	0,52	-	-	0,65	-	0,46	0,30
IX	3,80	0,92	1,10	0,35	-	2,88	0,49	-	-	0,44	-	0,43	0,29
Wskaźnik zmian w %													
IX 2014 VIII 2014	380	116	116	88	x	97	94	x	x	68	x	93	97
IX 2014 IX 2013	200	81	93	42	x	100	77	x	x	48	x	70	40

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2013 VI	2 621	32 671	8 521	1 327
VII	2 359	43 814	15 880	7 420
VIII	2 304	50 644	14 026	10 823
IX	2 463	66 869	19 551	5 860
X	3 003	77 851	17 860	5038
XI	2 858	67 222	16 115	3 597
XII	2 342	47 426	15 146	2 523
2013 I-XII	30 615	497 747	144 354	46 027
2014 I	2 862	42 644	17 119	2 308
II	2 995	45 504	17 669	1 945
III	3 832	44 192	22 859	2 151
IV	3 462	31 189	19 514	1 452
V	2 837	28 850	15 824	1 482
VI	2 544	27 921	23 864	1 877
VII	3 001	54 582	30 109	9 369
Wskaźnik zmian w %				
VII 2014 VII 2013	127	125	190	126

*/ w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2013												2014							VII 2014 VII 2013 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
Warzywa ogółem	39605	41004	31021	40550	40290	53780	35810	32779	36701	36785	41032	52545	64519	60761	40439	39077	126			
Cebula	9330	9089	5483	7179	7232	7585	6985	7040	9179	9185	11812	17138	19294	10082	5258	4697	86			
Kapusta	6659	2746	1171	1437	1484	3888	2333	2283	3743	3765	6610	9534	19550	14388	3548	1771	151			
Marchew	1805	1735	2160	2824	1935	4143	2984	4640	5042	5043	5972	4957	4039	2390	1898	2836	131			
Ogórki	765	886	1356	1109	597	820	365	990	508	508	466	430	1163	1190	1215	1606	118			
Pomidory	10676	17291	12150	14793	12833	18800	5505	1771	1307	1358	1056	1499	6528	19248	17087	15734	129			
Kalafiory	582	1614	3481	3053	4665	4634	4651	302	401	401	592	560	434	1796	4112	5656	162			
Przetwory ogółem	46305	46373	46936	44197	53441	67007	60923	48081	56537	56430	57953	63512	50226	43517	43769	43749	93			
Susze	2051	1267	2350	2314	2032	2127	2133	1964	2482	2482	2250	3418	2073	2223	2105	1552	66			
Marynaty	3216	2948	3228	3881	3985	3847	4445	3285	3348	3348	3290	3995	3441	2888	2499	3234	100			
Konserwy	3980	3921	4227	4039	5089	7715	7768	5957	4755	4757	4588	5514	4718	4138	3361	4206	100			
-kapusta kwasz.	640	714	464	418	780	985	1072	918	646	646	654	682	779	574	442	477	103			
Mrożonki	31949	32006	30988	27546	37797	42432	41485	32480	40488	40378	41954	42041	34166	27875	25339	27955	90			
Pieczarki i ich przetwory ogółem	21099	19174	19095	17400	19896	23514	24535	24658	24889	24888	23732	26879	24775	21496	21495	19510	102			
Warzywa ogółem	28087	27609	20085	21711	23802	30358	18156	15902	15854	15918	17573	21360	28278	35498	27151	24013	120			
Cebula	3218	3213	2467	3061	3064	3433	3295	3042	3626	3640	4396	5699	5846	3921	2570	2408	98			
Kapusta	1559	897	370	481	406	837	489	475	724	729	1291	1723	3353	3094	953	499	135			
Marchew	699	691	821	679	434	739	578	961	1055	1055	1441	1228	1072	636	498	705	86			
Ogórki	890	592	853	838	477	787	406	1265	709	709	593	492	1085	998	833	909	107			
Pomidory	10714	13383	9098	7795	8778	14065	4892	1710	1341	1384	1084	1626	6622	14933	13731	11381	125			
Kalafiory	431	1095	1856	1737	2777	2566	1962	277	340	340	508	438	401	1240	2094	3318	179			
Przetwory ogółem	31666	32730	33801	30967	37552	44876	44366	34923	40987	40506	41496	45731	37362	33685	29502	34360	102			
Susze	3075	3073	3596	3687	3796	3941	3697	2951	4565	4565	4151	5230	4057	3962	3629	3943	110			
Marynaty	2691	2528	2758	3213	3577	3464	3979	5424	2952	2953	2910	3703	3120	2675	2310	2907	105			
Konserwy	3803	4101	4800	4224	4942	7169	6960	590	5090	5092	4825	5490	5175	4334	3761	4659	97			
-kapusta kwasz.	357	390	260	251	476	586	674	590	407	407	433	449	510	362	286	343	132			
Mrożonki	17067	17039	17317	15266	20837	24139	24221	18851	22781	22295	23301	23490	19058	15770	14258	16521	95			
Pieczarki i ich przetwory ogółem	32322	28618	28013	25377	28976	33781	35364	35463	36306	36305	34488	38581	35567	30675	30494	27752	99			

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2013												2014							VII 2014 VII 2013 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
Warzywa ogółem	50202	36818	24592	14304	12124	23571	43454	45597	463745	52386	60303	67642	68463	50410	35848	20388	83			
Cebula	6578	9176	8074	2724	3514	6985	8267	6106	71401	5219	10995	10381	8303	11344	9459	3931	49			
Kapusta	2778	163	17	1012	327	139	77	112	9330	126	191	692	7324	1514	186	29	167			
Marchew	6524	6833	3941	82	1776	134	185	312	31317	778	630	1263	2615	5516	6889	773	20			
Ogórki	1280	817	2228	3792	1680	3239	6045	6181	45936	6418	5730	5630	2014	755	2048	2961	133			
Pomidory	15194	10875	4624	3140	2160	4401	13023	16254	140169	18650	17019	19005	17348	15156	8378	6704	145			
Papryka	4878	3392	2714	611	664	2740	5656	4564	45361	4794	4868	5920	6376	5266	4229	3660	135			
Czosnek	1137	656	432	680	166	382	409	440	6811	306	305	329	646	503	714	326	76			
Przetwory ogółem	16576	14226	15641	14317	18745	19007	17146	18908	202619	17873	18729	20363	18668	18854	15473	15943	102			
Mrożonki	4085	2926	3267	2750	3442	3434	2716	3356	39561	3981	4256	3922	4299	2964	4065	2735	84			
Susze	1027	923	2092	924	966	2279	1951	2301	16446	1988	2086	1494	1721	2920	2110	2379	114			
Marynaty	1058	1086	711	678	1361	1432	1573	1229	14073	1374	1165	1451	1434	1442	888	708	100			
Konserwy	3216	2978	2874	3010	4472	5302	4899	5782	46796	3007	3068	4973	4157	2810	2534	3259	113			
<i>-kukurydza konserw.</i>	1039	916	943	1045	2217	2134	2061	2557	17818	817	966	2383	1606	867	731	874	93			
Koncentrat pomid.	4674	4650	4654	5015	6166	4215	3935	3718	58577	5189	5618	6116	4814	6418	3533	4612	99			
Warzywa ogółem	51326	26997	16205	8249	6262	15433	30623	48736	420421	54441	53268	60998	56603	36632	26349	16465	102			
Cebula	1588	1527	1588	618	732	1328	1469	1086	14388	1057	1965	2762	2031	3012	2317	933	59			
Kapusta	1179	61	5	194	89	44	12	26	3920	44	88	358	2493	391	75	15	324			
Marchew	2777	3240	1708	69	74	80	109	221	12067	389	389	712	908	1561	1466	378	22			
Ogórki	996	357	1023	1530	743	1907	4231	7006	40942	7311	6490	4181	1291	394	914	1301	127			
Pomidory	16537	8425	3529	1968	1800	3792	9690	18920	143729	21277	19059	23299	20500	12628	7533	5348	152			
Papryka	11183	6245	4934	623	439	2417	5446	5725	70830	6884	7331	8563	8548	8198	8875	5273	107			
Czosnek	1316	927	575	846	271	627	589	691	10748	583	496	563	959	744	628	554	96			
Przetwory ogółem	16783	15503	15167	14677	19036	18569	17316	20108	207827	18327	18630	21976	20583	19551	15682	16188	107			
Mrożonki	3232	2535	2690	2153	2838	2680	2240	2858	32123	3220	3377	3351	3462	2315	2938	2288	85			
Susze	2505	2428	2311	2101	1815	2495	2254	2564	28613	2419	2358	2262	3757	3287	2556	2285	99			
Marynaty	989	1003	751	764	1481	1425	1486	1422	14479	1426	1250	1555	1427	1519	1005	825	110			
Konserwy	4103	3968	3735	3933	5485	6461	6073	7160	58830	4070	3926	6237	5209	3543	3570	4508	121			
<i>-kukurydza konserw.</i>	1112	975	1000	1139	2355	2292	2216	2708	19106	848	1066	2596	1706	941	817	964	96			
Koncentrat pomid.	3628	3931	3716	3837	5212	3235	3096	3597	47936	4813	5332	5922	4352	6638	3170	3885	105			

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2013 V	0,34	0,23	0,39	1,16	1,00	0,74	1,55	0,76	0,56	0,51
VI	0,35	0,33	0,40	0,67	0,77	0,68	1,53	0,81	0,55	0,48
VII	0,45	0,32	0,38	0,63	0,75	0,53	1,49	0,81	0,56	0,51
VIII	0,43	0,33	0,24	0,76	0,53	0,57	1,51	0,78	0,60	0,52
IX	0,42	0,27	0,22	0,80	0,68	0,60	1,50	0,83	0,61	0,54
X	0,45	0,22	0,18	0,96	0,75	0,55	1,44	0,82	0,59	0,52
XI	0,47	0,21	0,19	1,11	0,89	0,42	1,45	0,84	0,63	0,51
XII	0,43	0,21	0,21	1,28	0,97	0,92	1,46	0,85	0,64	0,50
2013 I-XII	0,35	0,21	0,26	0,98	0,80	0,58	1,49	0,80	0,47	0,50
2014 I	0,40	0,19	0,21	1,40	1,02	0,85	1,48	0,84	0,63	0,49
II	0,37	0,20	0,24	1,27	1,03	0,86	1,48	0,83	0,66	0,51
III	0,33	0,18	0,25	1,15	1,08	0,78	1,46	0,87	0,66	0,50
IV	0,30	0,17	0,27	0,93	1,01	0,92	1,45	0,87	0,65	0,50
V	0,39	0,22	0,27	0,84	0,78	0,69	1,44	0,90	0,63	0,50
VI	0,49	0,27	0,26	0,69	0,80	0,51	1,41	0,88	0,65	0,50
VII	0,51	0,28	0,25	0,57	0,72	0,59	1,45	0,83	0,72	0,54
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2014</u> <u>VI 2014</u>	104	104	96	83	90	116	103	94	111	108
<u>VII 2014</u> <u>VII 2013</u>	113	88	66	90	96	111	97	102	129	106

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2013 IV	0,87	0,52	1,20	0,82	-	-	3,75	8,43	-
V	1,14	0,54	1,43	0,91	-	-	4,23	5,51	-
VI	1,20	0,64	1,70	1,25	2,33	-	2,93	3,42	3,51
VII	1,66	0,82	1,96	1,68	2,30	-	2,28	3,74	2,78
VIII	1,37	1,17	1,14	1,18	2,37	1,31	2,24	1,66	3,17
IX	1,24	1,01	0,95	1,00	2,47	1,25	2,31	2,07	2,66
X	1,23	0,79	0,83	0,92	4,52	1,34	2,75	2,81	2,71
XI	1,23	0,77	0,81	0,92	6,94	-	3,56	3,73	2,27
XII	1,26	0,83	0,81	0,96	-	-	6,70	4,15	-
2013 I-XII	1,10	0,70	1,15	0,97	3,49	1,30	5,23	6,47	2,85
2014 I	1,20	0,85	0,83	1,02	-	-	13,00	-	-
II	1,18	0,86	0,88	1,11	-	-	10,96	-	-
III	1,14	0,76	0,84	1,11	-	-	-	13,74	-
IV	1,30	0,89	0,90	1,05	-	-	3,35	3,18	-
V	1,75	1,20	1,04	1,08	-	-	2,41	3,90	-
VI	1,78	1,54	1,25	1,31	3,12	-	1,43	3,84	1,89
VII	1,50	0,95	0,95	1,05	1,82	1,56	1,14	2,72	2,03
VIII	1,02	0,50	0,83	0,80	1,75	1,75	1,59	1,31	2,47
IX	0,72	0,51	0,73	0,68	1,78	1,73	1,57	2,97	2,71
Wskaźnik zmian w %									
<u>IX 2014</u> <u>VIII 2014</u>	71	102	88	85	102	99	99	227	110
<u>IX 2014</u> <u>IX 2013</u>	58	50	77	68	72	138	68	143	102

^{xa} ceny za sztukę Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2013 VI	3,12	12,87	3,24	3,30	3,62	6,07	2,02
VII	3,14	12,99	3,24	3,27	3,56	6,09	2,00
VIII	3,27	13,07	3,26	3,24	3,49	6,12	2,00
IX	3,34	13,03	3,27	3,22	3,44	6,14	1,99
X	3,61	13,10	3,36	3,25	3,34	6,21	1,98
XI	3,67	13,10	3,40	3,22	3,39	6,20	1,99
XII	3,60	12,91	3,41	3,26	3,39	6,20	1,99
2013 I-XII	3,31	12,83	3,33	3,31	3,51	6,18	2,00
2014 I	3,66	10,70	3,50	3,19	3,50	5,29	1,94
II	3,72	10,36	3,59	3,21	3,48	5,21	1,90
III	3,76	10,33	3,54	3,14	3,49	5,30	1,95
IV	3,76	10,33	3,61	3,12	3,49	5,28	1,98
V	3,72	10,46	3,63	3,11	3,39	5,33	1,99
VI	3,74	10,38	3,64	3,10	3,42	5,26	1,99
VII	3,70	10,38	3,63	3,14	3,37	5,24	1,99
VIII	3,61	10,42	3,63	3,28	3,41	5,27	1,98
Wskaźnik zmian w %							
<u>VIII 2014</u> <u>VII 2014</u>	108	80	111	102	99	86	99
<u>VIII 2014</u> <u>VIII 2013</u>	98	100	100	104	101	101	99

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2013 VI	2,46	1,29	3,22	3,22	4,25	8,32	13,59	5,19	4,38	5,31	7,43
VII	3,11	3,58*	3,52	3,52	4,90	8,07	14,49	4,47	3,26	3,85	7,61
VIII	2,72	3,85*	2,30	2,29	4,99	6,34	6,41	3,25	3,37	4,34	7,92
IX	2,32	2,13	1,88	1,91	4,33	4,94	4,96	3,24	3,88	3,75	8,13
X	2,16	1,65	1,74	1,78	3,85	4,67	5,51	4,27	5,13	4,28	7,70
XI	2,16	1,44	1,71	1,78	3,65	4,45	6,98	5,18	-	3,28	7,58
XII	2,16	1,49	1,70	1,78	3,56	4,33	8,48	6,89	-	4,76	7,95
2013 I-XII	2,10	1,34	2,17	1,97	3,85	6,05	10,35	6,15	4,63	5,26	7,68
2014 I	2,23	1,53	1,72	1,82	3,55	4,54	10,24	8,40	-	6,92	7,96
II	2,22	1,47	1,75	1,87	3,61	4,53	10,64	7,97	-	6,52	7,79
III	2,23	1,40	1,78	1,87	3,65	5,03	10,58	8,02	-	6,04	7,66
IV	2,24	1,44*	1,84	1,91	3,72	4,45	10,33	8,51	-	6,09	7,66
V	2,67	3,35*	2,10	1,95	4,57	4,63	10,80	5,74	6,02	5,02	7,47
VI	3,18	2,65*	2,26	2,55	5,12	5,39	11,96	4,97	4,35	3,41	7,50
VII	3,01	2,35*	2,07	2,27	5,84	5,47	10,97	4,77	3,23	3,32	7,65
VIII	2,33	2,19*	1,66	1,78	4,61	4,55	5,46	2,95	2,73	3,00	7,66
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2014</u> <u>VII 2014</u>	77	93	80	78	79	83	50	62	85	90	100
<u>VIII 2014</u> <u>VIII 2013</u>	86	57	72	78	92	72	85	91	81	69	97

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2013 VI	5,51	14,80	8,28	9,46	8,40	10,30	3,90	6,18	9,11	4,23
VII	5,53	14,95	8,32	9,42	8,40	10,30	3,90	6,18	9,14	4,24
VIII	5,54	15,10	8,28	9,40	8,42	10,25	3,89	6,20	9,11	4,26
IX	5,57	15,10	8,32	9,40	8,44	10,35	3,90	6,23	9,29	4,28
X	5,53	15,15	8,36	9,48	8,46	10,40	3,90	6,25	9,26	4,28
XI	5,69	15,30	8,34	9,46	8,46	10,30	3,90	6,28	9,31	4,29
XII	5,68	15,20	8,50	9,52	8,46	10,40	3,90	6,18	9,11	4,27
2013 I-XII	5,55	14,89	8,31	9,45	8,42	10,34	3,89	6,17	9,16	4,29
2014 I	5,83	15,55	8,52	9,52	8,42	10,50	3,88	6,25	9,20	4,24
II	5,79	15,40	8,52	9,54	8,44	10,40	3,89	6,25	9,34	4,28
III	5,90	15,55	8,52	9,46	8,34	10,45	3,88	6,28	9,29	4,27
IV	5,74	15,40	8,58	9,46	8,24	10,45	3,88	6,15	9,00	4,26
V	5,86	15,45	8,60	9,42	8,28	10,40	3,88	6,23	9,06	4,24
VI	5,90	15,50	8,60	9,44	8,34	10,35	3,88	6,28	9,09	4,21
VII	5,92	15,50	8,58	9,38	8,34	10,35	3,88	6,30	9,14	4,24
VIII	5,94	15,40	8,48	9,32	8,36	10,25	3,87	6,28	9,11	4,19
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2014</u> <u>VII 2014</u>	100	99	99	99	100	99	100	100	100	99
<u>VIII 2014</u> <u>VIII 2013</u>	107	102	102	99	99	100	99	101	100	98

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

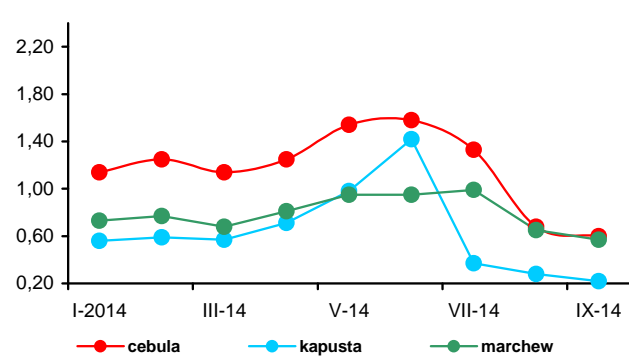
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

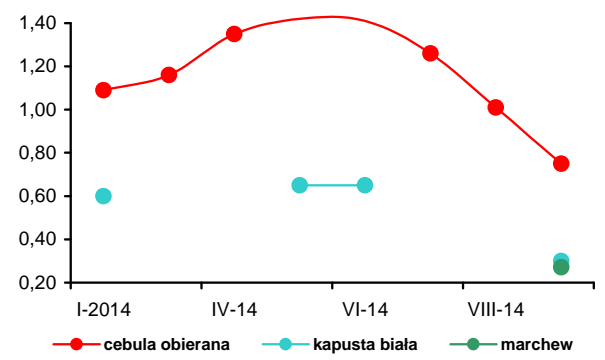
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
XI	48	68	49	44	-	-
XII	51	72	55	46	-	-
2013 I	54	75	48	44	-	-
II	55	73	45	41	-	-
III	62	77	48	43	-	-
IV	65	76	49	44	-	-
V	64	69	51	48	52	49
VI	68	72	55	44	48	52
VII	64	79	52	42	45	48
VIII	68	81	51	38	42	45
IX	72	89	55	39	-	-
X	77	77	47	31	-	-
XI	76	82	48	39	-	-
XII	77	86	49	44	-	-
I	79	86	51	38	-	-
2014 II	85	79	48	38	-	-
III	87	82	41	38	-	-
IV	86	79	38	35	-	-
V	88	84	36	36	55	49
VI	89	91	35	32	49	55
VII	72	69	44	45	43	46
VIII	68	65	46	44	48	44
IX	64	61	48	49	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

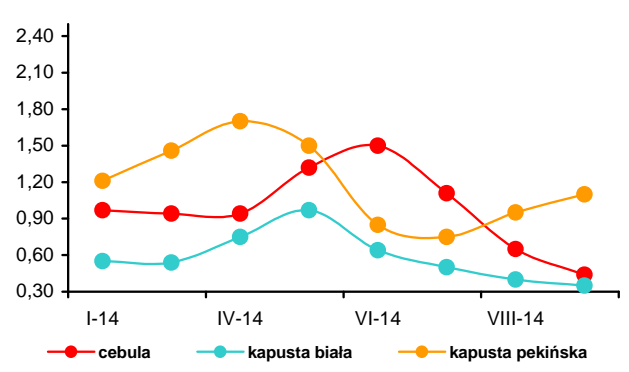
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

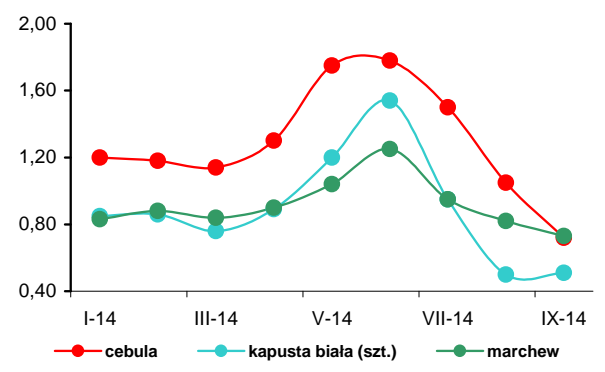
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

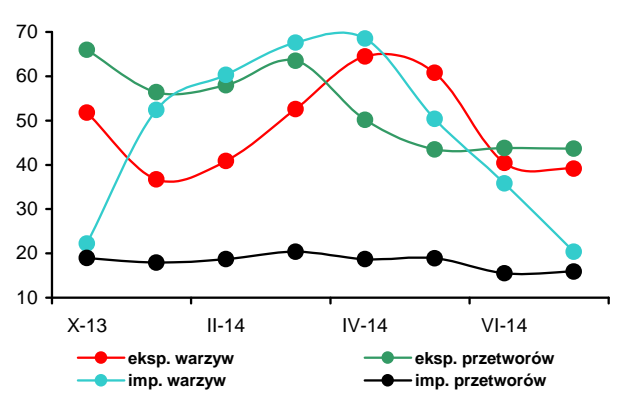
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

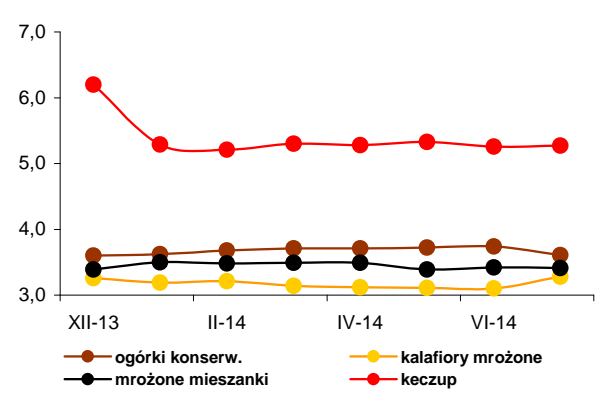
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

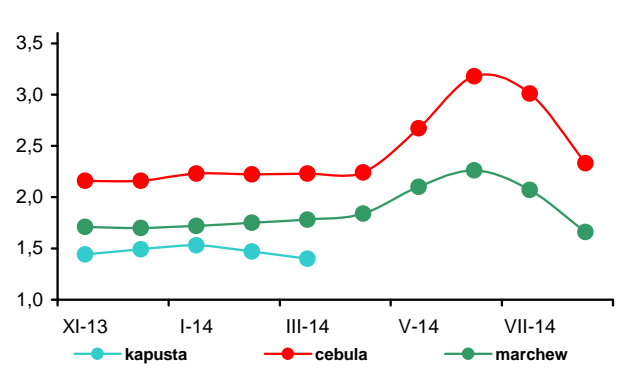
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

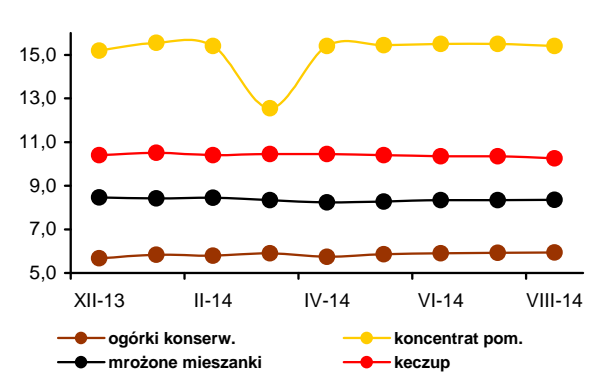
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

We wrześniu 2014 r., w porównaniu z wrześniem roku poprzedniego, średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 33% niższe, w firmach eksportujących obniżyły się o 40%, a w spółdzielniach ogrodniczych o 39%. Zakłady przetwórcze oferowały ceny niższe o 67%. Gruszki potaniały na rynku hurtowym o 15%, w skupie na eksport o 30%, a w spółdzielniach ogrodniczych o 17%. Na rynkach hurtowych tańsze były śliwki (o 29%), mandarynki (o 21%), winogrona (o 17%), pomarańcze (o 10%), a także truskawki (o 7%). Niższe ceny uzyskiwali też producenci za śliwki skupowane na eksport (o 37%) i do spółdzielni ogrodniczych (o 35%). Skupowana przez zakłady przetwórcze aronia potaniała o 22%, śliwki do mrożenia o 16% a maliny o 7%. Na rynkach hurtowych wyższe były tylko ceny bananów (o 4%) i cytryn (o 56%). We wrześniu br. w porównaniu do sierpnia ceny jabłek na rynkach hurtowych obniżyły się o 40%, oferowane przez firmy eksportowe o 39% i spółdzielnie ogrodnicze o 12%. Potaniały także gruszki skupowane w hurcie (o 33%), w spółdzielniach ogrodniczych (o 27%) oraz na eksport (o 5%). Na rynkach hurtowych wzrosły ceny skupu bananów, truskawek i cytryn (odpowiednio o 12, 13 i 49%). W zakładach przetwórczych wyższe ceny skupu oferowano za śliwki do mrożenia, aronię i maliny (odpowiednio o 8, 12 i 31%).

Ceny detaliczne owoców i ich przetworów spadły w sierpniu 2014 r. w relacji do sierpnia 2013 r. średnio o 10,2%, przy obniżeniu cen żywności i napojów bezalkoholowych o 2,1%. Jabłka potaniały w tym czasie o 26,5%, owoce pestkowe o 20,1%, owoce jagodowe o 10,8%, banany o 5,7%, owoce cytrusowe o 3,3%, a także owoce mrożone (o 0,6%). Wzrosły ceny owoców suszonych i orzechów (o 5,8%) oraz przetworów owocowych (o 1,6%).

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w lipcu 2014 r. w relacji do lipca roku poprzedniego wzrosła o 34%. Zwiększyła się produkcja soków pitnych wy-

twarzanych z jabłek (o 78%) i pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych (o 41%), a zmniejszyła się produkcja soków z owoców cytrusowych (o 17%). Niższa była produkcja soków zagęszczonych (o 6%), a także owoców mrożonych (o 10%), kompotów i owoców pasteryzowanych (o 5%) oraz dżemów (o 2%). W lipcu 2014 r. w porównaniu do czerwca wzrosła produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych (o 29%), soków zagęszczonych (o 69%), kompotów i owoców pasteryzowanych (o 31%) oraz owoców mrożonych (o 14%), a spadła produkcja dżemów o 12%. W miesiącach I-VII 2014 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych była większa niż w analogicznym okresie 2013 r. o 26% (325,4 tys. ton). Zwiększyła się o 26% produkcja pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych, soków z jabłek o 57% oraz soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych o 4%. Produkcja owoców mrożonych była większa o 7%, a kompotów i owoców pasteryzowanych o 2%. Obniżyła się natomiast o 7% produkcja soków zagęszczonych i o 2% produkcja dżemów. Średnia cena zbytu pitnego soku jabłkowego była w sierpniu 2014 r. niższa niż w sierpniu 2013 r. o 5%, a pitnego soku pomarańczowego podniosła się o 5%. Cena zbytu dżemu produkowanego z czarnych porzeczek wzrosła o 5%, a produkowanego z truskawek nie zmieniła się.

Rozmiary eksportu przetworów owocowych w lipcu 2014 r. były o 14% niższe, a owoców świeżych wyższe o 7%. O wzroście eksportu owoców świeżych zdecydowało zwiększenie sprzedaży jabłek o 34%. W grupie przetworów owocowych zmniejszył się eksport zagęszczonego soku jabłkowego (o 37%) oraz mrożonek (o 12%), a wzrósł dżemów i wiśni w puszkach. W wyniku spadku przeciętnych cen eksportowych wpływy z eksportu owoców świeżych i przetworów zmniejszyły się o 20% do 149,9 mln euro. Import owoców świeżych obniżył się o 7% do 112,9 mln euro. Mniejszy był też przywóz owocowych przetworów (o 21%). Zmniejszył się import zagęszczonych soków (o 32%), przetworów w puszkach (o 9%) oraz owoców mrożonych (o 27%). Większy był jedynie import dżemów (o 23%) i suszy (o 7%). Dodatkowo saldo obrotów owocami i ich przetworami w lipcu br. wyniosło 34,3 mln euro, wobec 56,2 mln euro w lipcu 2013 r. W okresie I-VII 2014 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 165,5 mln euro, wobec 298,2 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wartość eksportu zmniejszyła się o 14%, a importu o 4% do odpowiednio 1034,8 i 869,3 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2013 VII	2,09	-	4,75	3,08	1,88	2,89	2,86
VIII	1,90	2,50	-	2,95	3,78	1,88	2,19
IX	1,61	2,00	-	-	-	1,94	1,78
X	1,22	1,99	-	-	-	2,03	1,94
XI	1,16	1,85	-	-	-	-	2,05
XII	1,25	2,17	-	-	-	-	-
2013 I-XII	1,54	2,21	4,42	3,02	2,83	2,19	2,16
2014 I	1,23	2,37	-	-	-	-	-
II	1,39	-	-	-	-	-	-
III	1,32	-	-	-	-	-	-
IV	1,37	-	-	-	-	-	-
V	1,36	-	6,79	-	-	-	-
VI	1,34	-	3,18	-	-	-	-
VII	1,34	-	3,5	2,39	4,69	2,36	1,74
VIII	1,12	2,27	-	2,00	4,85	1,53	1,04
IX	0,99	1,66	-	-	-	-	1,15
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IX 2014</u> VIII 2014	88	73	-	-	-	-	111
<u>IX 2014</u> IX 2013	61	83	-	-	-	-	65

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2013 VII	-	3,39	1,78	1,50	1,47	3,84	-	2,15	1,78	-
VIII	0,31	-	-	1,90	-	3,97	1,44	2,69	1,80	1,06
IX	0,46	-	-	-	-	5,64	1,80	-	-	0,83
X	0,52	-	-	-	-	5,17	-	-	-	-
XI	0,45	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2013 I-XII	0,39	3,03^a	1,80^a	1,70^a	1,47^a	4,46^a	1,62^a	2,42^a	1,79^a	0,95^a
2014 I	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,30	2,77	1,51	1,50	0,65	5,51	-	-	-	-
VII	-	2,58	-	1,46	0,60	4,26	-	1,18	0,94	-
VIII	0,20	-	-	-	-	4,02	1,25	1,54	1,30	0,65
IX	0,15	-	-	-	-	5,26	1,40	-	-	0,70
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>IX 2014</u> VIII 2014	75	x	x	x	x	131	112	-	-	108
<u>IX 2014</u> IX 2013	33	x	x	x	x	93	78	-	-	84

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Łukasówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2013 VIII	1,31	-	-	-	-	-	-	2,00	-	-	-	1,51
IX	0,91	1,30	1,40	1,00	-	-	1,03	1,90	1,70	-	-	1,58
X	0,96	1,34	1,40	0,99	0,96	0,98	0,97	1,88	1,95	-	-	1,82
XI	1,01	1,50	1,38	0,98	0,99	0,99	0,98	1,90	1,98	-	-	-
XII	1,07	1,60	1,49	1,01	1,01	1,01	1,03	1,85	2,01	-	-	-
2013 I-XII	1,31	1,83	1,79	1,25	1,28	1,30	1,27	2,41	2,15	3,83	4,40	1,64
2014 I ^a	1,17	2,10	1,80	0,99	1,15	1,15	1,24	1,92	2,03	-	-	-
II ^a	1,19	1,97	1,76	1,13	1,15	1,15	1,24	2,01	2,25	-	-	-
III ^a	1,11	1,79	1,65	1,02	1,04	1,04	1,12	2,04	2,18	-	-	-
IV ^a	1,15	1,83	1,65	1,09	1,06	1,07	1,14	2,23	2,23	-	-	-
V ^a	1,19	1,80	1,68	1,11	1,11	1,13	1,18	-	-	-	-	-
VI	1,15	1,80	1,61	1,03	1,04	1,09	1,15	-	-	2,92	5,50	-
VI ^a	1,14	1,80	1,60	1,08	1,05	1,08	1,13	-	-	5,25	4,00	-
VIII	0,90	-	-	0,97	-	-	-	1,40	-	10,50	-	0,82
IX	0,55	0,90	0,85	-	0,51	0,55	0,60	1,33	1,50	-	-	0,99
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>IX 2014</u> <u>VIII 2014</u>	61	x	x	x	x	x	x	95	x	x	x	121
<u>IX 2014</u> <u>IX 2013</u>	60	69	61	x	x	x	58	70	88	x	x	63

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2013 VI	6 809	7 366	22 645	16 974	64 397	4 094	5 002
VII	5 597	8 517	27 137	22 983	106 840	3 667	6 198
VIII	7 286	8 119	29 689	24 915	58 748	3 873	5 937
IX	7 923	7 746	26 607	44 074	34 078	4 853	4 689
X	13 563	10 089	26 950	71 208	15 468	3 957	5 227
XI	10 228	11 647	23 501	40 447	13 722	3 426	5 193
XII	9 336	10 400	22 300	14 595	12 122	2 877	6 139
2013 I-XII	94 438	109 574	278 857	296 363	368 528	46 332	64 678
2014 I	6 929	8 608	24 383	10 980	13 019	3 885	5 210
II	10 281	8 059	24 311	11 321	14 632	3 657	5 487
III	12 222	9 283	28 251	11 848	16 533	3 512	5 758
IV	11 732	12 346	25 646	11 586	11 902	4 103	5 845
V	9 974	9 816	25 336	13 757	13 159	4 044	5 387
VI	11 115	9 111	22 702	12 840	84 182	4 087	4 506
VII	9 984	7 079	38 244	21 687	96 253	3 582	5 906
Wskaźniki zmian (%)							
<u>VII 2014</u> <u>VI 2013</u>	90	78	168	169	114	88	131
<u>VII 2014</u> <u>VII 2013</u>	178	83	141	94	90	98	95

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2013												2014*							$\frac{VII\ 2014}{VII\ 2013}$ (%)	
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII					
Owoce świeże	145 371	104 858	77 473	41 385	51 698	97 843	103 242	117 095	1 515 250	144 655	159 846	153 483	182 387	157 530	117 759	82 861	107				
Jabłka	135 875	85 639	31 005	14 300	28 807	74 233	76 712	81 692	1 230 449	119 607	141 599	139 530	171 724	145 630	86 140	41 517	134				
Gruszki	801	199	173	2 589	6 492	7 918	7 188	5 507	41 957	4 717	4 019	3 462	2 901	1 674	414	416	241				
Truskawki	229	8 295	3 885	471	251	220	162	95	14 332	269	186	376	418	928	13 926	2 353	61				
Sliwki	47	90	359	2 327	3 639	1 530	78	35	8 380	10	10	34	93	8	118	1 382	385				
Maliny	145	76	4 244	5 418	3 237	1 080	600	362	16 221	248	386	139	75	55	756	3 636	86				
Wiśnie		498	8 370	2 405	46	-	26	-	11 410	65	1	63	-	1	734	6 812	81				
Przetwory owocowe	64 671	68 272	83 795	76 269	71 825	75 391	76 025	55 719	837 093	63 940	60 149	69 473	67 409	68 332	66 456	71 844	86				
Zagęszczony sok jabłkowy	23 402	24 083	25 312	19 108	22 448	24 437	23 230	14 497	263 456	16 884	13 420	18 020	17 919	21 510	17 146	16 035	63				
Truskawki w puszkach	1 208	572	718	509	441	447	564	492	7 131	506	572	621	637	341	760	697	97				
Wiśnie w puszkach	356	318	428	637	717	437	178	262	4 487	298	361	592	554	334	377	535	125				
Dżemy	2 606	2 489	2 744	2 731	2 424	2 533	2 663	2 240	29 807	2 022	2 185	2 791	2 761	2 741	2 470	3 334	122				
Mrożonki	21 390	25 331	33 847	33 245	28 989	24 648	24 046	18 920	310 174	25 299	26 077	28 732	25 480	25 424	28 306	29 722	88				
Owoce świeże	69 052	63 992	69 212	42 273	33 170	42 606	45 347	54 221	727 881	58 218	63 340	59 428	68 062	61 606	59 128	57 023	82				
Jabłka	58 658	42 120	15 488	5 609	8 688	21 937	23 706	27 769	446 607	39 526	48 417	47 764	58 485	50 692	29 379	15 725	102				
Gruszki	751	207	177	1 537	3 589	4 084	4 014	3 274	27 012	2 906	2 435	1 987	1 765	1 149	301	280	158				
Truskawki	477	9 571	5 781	940	430	551	198	135	19 307	301	331	478	622	1 201	12 686	2 424	42				
Sliwki	54	90	317	1 381	2 222	1 168	66	29	5 624	8	11	28	154	15	94	1 069	337				
Maliny	239	186	4 873	7 284	5 556	2 003	1 342	856	23 933	595	844	279	164	135	1 361	5 101	105				
Wiśnie	0	542	7 492	2 014	43	1	17	1	10 179	60	1	63	-	1	733	4 600	61				
Przetwory owocowe	94 073	97 592	117 598	107 402	109 972	103 750	95 424	72 036	1 179 141	87 848	79 206	89 069	87 180	87 631	84 154	92 923	79				
Zagęszczony sok jabłkowy	33 381	33 006	34 272	26 277	30 063	32 929	30 232	18 481	362 987	21 936	17 319	22 363	21 906	25 802	20 611	19 363	56				
Truskawki w puszkach	1 617	885	1 039	769	740	719	817	796	11 763	744	869	972	958	489	911	1 001	96				
Wiśnie w puszkach	544	488	489	760	919	567	269	385	6 343	436	513	797	651	463	508	621	127				
Dżemy	4 283	4 087	4 246	4 465	4 201	4 644	4 693	3 645	49 071	4 147	3 723	4 276	4 319	4 209	3 919	5 318	125				
Mrożonki	31 211	32 077	41 796	42 100	39 891	33 095	31 507	24 856	416 442	33 801	34 519	37 505	33 476	32 996	32 843	36 328	87				

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2013												2014*							VII 2014 VII 2013 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
Owoce świeże	93 719	92 588	121 149	130 392	102 376	112 770	119 244	148 708	1 361 078	117 485	104 421	98 370	86 674	92 183	94 280	112 874	93			
Banany	29 124	27 214	22 530	17 221	21 772	25 092	27 335	22 459	299 745	27 124	26 642	24 637	23 806	29 560	20 086	17 597	78			
Owoce cytrusowe	24 114	13 095	10 399	11 056	12 825	31 877	52 941	99 334	489 822	67 228	56 272	47 524	35 255	21 456	12 820	9 909	95			
Brzoskwinie i nekt.	2 123	10 203	28 626	32 534	17 592	5 413	261	30	97 050	67	6	44	73	4 531	18 283	30 753	107			
Winoogrona	8 863	4 065	7 005	17 302	18 578	18 673	14 096	6 187	114 237	4 184	3 812	4 191	4 998	4 849	3 136	5 924	85			
Arbuzy	8 362	22 926	37 088	31 467	5 203	987	371	302	110 262	375	269	978	2 120	10 325	22 809	31 050	84			
Jabłka	2 014	1 818	1 991	2 947	11 180	12 306	1 713	711	42 332	427	1 009	1 584	1 993	1 727	2 132	2 383	120			
Przetwory razem	28 988	24 053	28 901	27 675	30 826	30 426	32 063	35 446	364 191	29 771	31 907	33 729	30 112	30 099	22 291	22 806	79			
Soki zagęszczone	15 595	11 566	11 553	13 442	15 895	13 839	15 503	19 095	182 317	16 982	17 647	18 624	15 295	16 560	9 570	7 803	68			
-sok pomarańczowy	2 403	2 523	2 106	2 807	2 285	2 359	2 907	2 932	29 948	2 361	1 999	2 867	2 923	2 908	2 579	2 358	112			
Mrożonki	3 105	3 331	6 234	4 276	3 652	3 617	2 870	2 772	44 239	2 704	3 117	3 487	3 056	3 612	2 555	4 579	73			
Susze	1 069	1 110	1 032	1 139	2 061	1 922	2 287	1 470	17 117	1 413	1 242	1 076	881	1 028	814	1 105	107			
Dżemy	630	639	689	533	713	667	628	599	7 815	628	674	796	847	628	866	845	123			
Przetwory puszkow. -ananasy	8 402	7 318	9 210	8 201	8 396	10 070	10 540	11 260	110 420	7 834	8 847	9 435	9 929	8 215	8 330	8 376	91			
-brzoskwinie	1 134	766	1 950	1 409	1 430	1 663	1 835	2 798	20 215	1 207	1 185	1 568	1 462	1 350	850	1 656	85			
-brzoskwinie	1 601	1 646	1 787	1 983	2 008	2 134	2 968	3 218	25 174	1 160	1 515	2 439	2 882	1 317	1 197	1 058	59			
Owoce świeże	93 300	77 672	85 713	85 948	75 843	83 772	92 118	110 308	1 060 704	91 429	83 680	88 387	80 813	85 972	78 312	78 422	91			
Banany	19 380	16 810	13 142	10 724	13 167	13 108	15 890	13 989	186 331	17 135	17 261	18 223	18 379	19 714	12 160	10 891	83			
Owoce cytrusowe	20 271	11 412	8 786	10 120	10 850	22 509	31 773	58 409	323 645	40 609	34 210	28 523	20 857	16 266	10 983	9 953	113			
Brzoskwinie i nekt.	2 737	12 842	25 822	23 512	10 131	2 827	150	34	78 504	69	12	105	121	4 820	16 144	20 276	79			
Winoogrona	12 446	5 640	7 805	14 959	14 740	15 668	12 795	8 028	122 824	6 878	6 203	7 500	7 796	6 558	3 687	7 782	100			
Arbuzy	5 567	7 931	7 221	5 593	884	376	302	241	30 699	303	273	814	1 680	4 671	7 918	6 006	83			
Jabłka	1 719	1 774	1 542	1 182	1 735	1 914	704	606	16 762	438	848	1 303	1 723	1 574	1 742	1 607	104			
Przetwory razem	40 146	35 056	44 930	42 843	46 024	47 196	46 435	41 604	514 033	39 955	39 481	43 788	42 404	41 600	37 793	37 254	83			
Soki zagęszczone	15 507	13 339	13 364	14 692	15 625	15 638	16 278	14 830	181 749	12 835	12 208	15 001	15 352	15 506	12 201	10 287	77			
-sok pomarańczowy	4 101	4 182	3 573	4 581	3 797	3 906	4 903	5 102	50 435	4 131	3 535	4 900	5 048	4 602	4 229	4 079	114			
Mrożonki	4 958	5 533	10 987	8 209	6 018	5 827	4 763	4 636	72 922	4 361	4 913	5 809	4 805	6 142	4 107	7 992	73			
Susze	2 418	2 975	2 549	2 823	4 645	4 482	5 366	3 964	40 891	3 939	3 408	3 265	2 548	3 041	2 363	3 383	133			
Dżemy	1 193	1 281	1 339	1 033	1 353	1 268	1 109	1 224	14 973	1 166	1 103	1 446	1 353	1 284	1 374	1 265	94			
Przetwory puszkow.	15 764	11 720	16 383	15 894	18 160	19 356	18 565	16 463	199 566	17 280	17 291	17 781	18 180	15 461	17 476	14 123	86			
-ananasy	1 022	628	1 494	1 169	1 324	1 355	1 517	2 522	17 023	1 080	985	1 345	1 269	1 302	726	1 373	92			
-brzoskwinie	1 233	1 300	1 393	1 451	1 470	1 643	2 398	2 746	19 708	1 072	1 331	2 092	2 430	1 179	1 019	932	67			

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2013 VI	0,49	1,04	1,15	-	2,45	1,09	1,20	1,32	1,37	1,55	1,53
VII	0,50	1,03	1,49	0,43	1,15	0,90	1,27	1,09	1,35	1,45	1,14
VIII	0,39	0,59	1,99	0,55	1,34	0,84	1,35	1,04	1,38	1,51	1,19
IX	0,30	0,55	1,72	0,97	1,72	0,93	1,34	1,02	1,34	1,68	1,28
X	0,30	0,52	2,51	0,74	1,86	2,45	1,29	0,97	1,35	1,61	1,30
XI	0,31	0,56	1,22	0,82	2,24	0,65	1,33	0,94	1,30	1,45	1,51
2013 XII	0,34	0,59	1,42	0,67	2,36	2,99	1,33	0,96	1,27	1,62	1,47
2013 I-XII	0,36	0,64	1,35	0,48	1,48	0,89	1,41	1,16	1,38	1,65	1,41
2014 I	0,33	0,62	1,12	0,99	2,40	0,91	1,27	0,95	1,30	1,47	1,47
II	0,34	0,61	1,78	0,65	2,19	1,41	1,28	0,94	1,29	1,52	1,42
III	0,34	0,57	1,27	0,65	2,00	0,99	1,30	0,94	1,24	1,57	1,35
IV	0,34	0,61	1,49	-	2,19	-	1,29	0,97	1,22	1,50	1,18
V	0,35	0,69	1,29	0,69	2,46	1,08	1,29	0,99	1,20	1,43	1,39
VI	0,34	0,73	0,91	0,63	1,80	1,00	1,03	0,93	1,20	1,20	1,35
VII	0,38	0,67	1,03	0,47	1,40	0,68	1,24	0,91	1,21	1,44	1,16
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VII 2014</u> <u>VI 2014</u>	112	92	113	75	78	68	120	98	101	120	86
<u>VII 2014</u> <u>VII 2013</u>	76	65	69	109	122	76	98	83	90	99	102

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2013 IX	1,78	1,79	1,82	1,86	1,85	3,08	9,00	-	-	1,95	4,16	7,21	7,03	4,63	5,78
X	1,64	1,65	1,72	1,70	1,62	2,74	13,33	-	-	2,47	3,99	5,82	6,40	4,26	5,57
XI	1,65	1,65	1,68	1,59	1,65	2,73	-	-	-	2,52	4,02	4,85	5,40	4,30	5,58
XII	1,54	1,48	1,52	1,55	1,55	2,66	-	-	-	-	4,20	4,55	4,46	4,74	7,04
2013 I-	1,79	1,65	1,67	1,68	1,67	4,31	8,27	3,99	8,50	2,87	4,15	5,34	5,70	4,15	8,56
2014 I	1,61	1,62	1,59	1,64	1,65	2,92	-	-	-	-	3,95	4,67	4,64	4,16	9,04
II	1,70	1,68	1,69	1,72	1,69	3,07	-	-	-	-	4,25	4,49	4,52	4,06	10,45
III	1,68	1,66	1,69	1,69	1,66	2,80	-	-	-	-	4,61	4,39	4,84	4,01	11,60
IV	1,75	1,73	1,76	1,76	1,79	3,05	-	-	-	-	4,87	4,49	5,01	3,98	11,55
V	1,81	1,76	1,89	1,84	1,86	3,83	8,81	-	-	-	4,40	5,83	4,90	3,82	10,57
VI	1,77	1,74	1,78	1,79	1,80	4,19	3,24	-	7,99	-	4,05	6,71	6,72	3,92	10,92
VII	1,69	1,68	1,73	1,76	1,75	3,63	6,11	3,67	8,32	3,55	3,70	7,24	5,36	3,96	7,84
VIII	1,97	-	-	-	-	3,94	7,38	3,46	10,50	2,38	3,86	7,58	6,17	4,45	5,67
IX	1,19	1,16	1,18	1,25	1,20	2,63	8,33	-	-	1,38	4,31	11,28	5,71	4,18	4,78
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>IX 2014</u> <u>VIII 2014</u>	60	x	x	x	x	67	113	x	x	58	112	149	93	94	84
<u>IX 2014</u> <u>IX 2013</u>	67	65	65	67	65	85	93	-	-	71	104	156	79	90	83

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a	
2013	VI	7,33	8,73	2,23	2,43	
	VII	7,40	8,80	2,22	2,37	
	VIII	7,43	8,83	2,23	2,33	
	IX	7,43	8,83	2,23	2,37	
	X	7,50	8,77	2,22	2,36	
	XI	7,50	8,80	2,21	2,34	
	XII	7,53	8,80	2,19	2,29	
	2012 I-XII	7,47	8,80	2,22	2,39	
	2014	I	7,73	9,00	2,16	2,39
		II	7,60	9,23	2,14	2,42
		III	7,70	9,10	2,15	2,40
		IV	7,70	9,13	2,13	2,37
V		7,70	9,10	2,15	2,45	
VI		7,77	8,97	2,15	2,43	
VII		7,63	8,97	2,13	2,45	
VIII		7,83	8,83	2,12	2,44	
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>VIII 2014</u> VII 2014		103	98	100	100	
<u>VIII 2014</u> VIII 2013		105	100	95	105	

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki		
2013	VI	3,62	8,43	11,09	12,58	6,81	-	12,24	4,97	5,50	7,84	8,23	
	VII	3,93	8,73	8,14	9,39	8,04	16,34	11,09	4,96	6,07	7,49	8,78	
	VIII	3,91	7,17	5,04	-	-	15,54	7,98	4,90	6,38	7,47	8,37	
	IX	3,11	5,03	3,68	-	-	15,24	6,75	4,85	6,20	8,82	8,17	
	X	2,72	4,44	4,06	-	-	-	6,85	4,69	5,85	7,33	7,19	
	XI	2,66	4,72	-	-	-	-	7,50	4,60	5,42	6,16	5,80	
	XII	2,67	5,06	-	-	-	-	9,01	4,83	4,70	5,90	4,93	
	2012 I-XII	2,95	6,72	6,40	20,95	9,78	15,71	10,57	4,95	5,38	6,80	6,83	
	2014	I	2,71	5,28	-	-	-	-	13,27	4,87	4,53	5,96	4,98
		II	2,77	5,53	-	-	-	-	13,42	4,89	4,50	5,92	5,34
		III	2,78	5,69	-	-	-	-	13,71	5,28	4,57	5,94	6,02
		IV	2,77	5,74	-	-	-	-	13,15	5,52	4,57	5,94	6,41
V		2,93	6,50	-	25,21	12,38	-	11,96	5,33	4,75	7,11	6,36	
VI		3,03	6,70	10,23	12,62	5,24	-	11,03	5,03	4,92	7,82	7,22	
VII		3,17	6,35	5,54	11,89	8,25	15,94	10,24	4,63	5,16	8,33	7,26	
VIII		2,85	5,39	3,28	-	-	15,42	7,49	4,57	5,37	10,67	7,14	
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>VIII 2014</u> VII 2014		90	85	59	x	x	97	73	99	104	128	98	
<u>VIII 2014</u> VIII 2013		73	75	65	x	x	99	94	93	84	143	85	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2013 VI	14,25	3,77	4,55	16,72	7,44	6,42
VII	14,44	3,79	4,54	16,68	7,36	6,38
VIII	14,22	3,78	4,57	16,74	7,42	6,40
IX	14,31	3,82	4,61	16,76	7,44	6,36
X	14,11	3,83	4,60	16,82	7,48	6,31
XI	14,19	3,82	4,58	16,72	7,46	6,34
XII	14,25	3,79	4,51	16,74	7,40	6,21
2013 I-XII	14,20	3,80	4,56	16,80	7,43	6,39
2014 I	14,17	3,79	4,53	16,80	7,52	6,33
II	14,11	3,81	4,53	16,74	7,50	6,38
III	13,89	3,80	4,51	16,68	7,46	6,34
IV	13,89	3,81	4,46	16,46	7,38	6,24
V	13,94	3,81	4,47	16,60	7,40	6,31
VI	14,00	3,80	4,47	16,66	7,40	6,38
VII	14,00	3,83	4,47	16,62	7,36	6,45
VIII	13,89	3,80	4,47	16,32	7,34	6,38
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>VIII 2014</u> <u>VII 2014</u>	99	99	100	98	100	99
<u>VIII 2014</u> <u>VIII 2013</u>	98	101	98	97	99	100

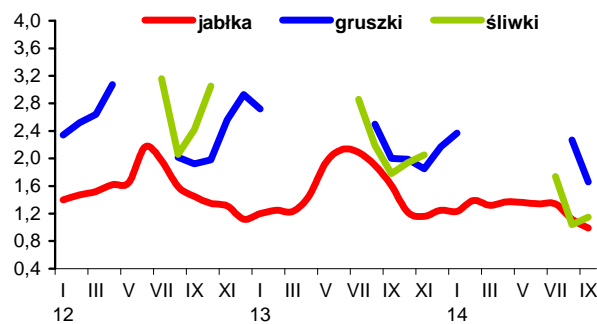
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

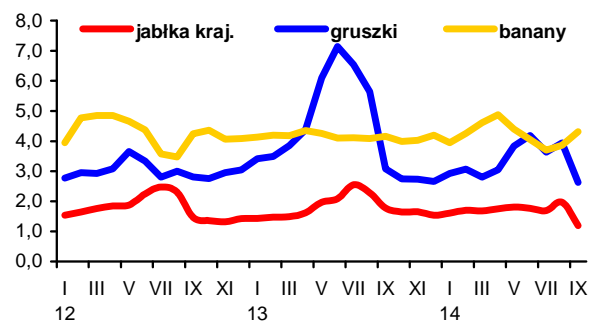
Miesiące	Jabłko odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2013 III	78	80	-	55	46	-
IV	81	85	-	58	48	-
V	85	87	-	59	46	-
V	87	89	68	61	47	-
VI	-	85	65	55	54	45
VII	-	84	63	54	49	49
VIII	93	87	-	55	48	46
IX	89	75	-	53	45	32
X	87	79	-	48	44	34
XI	88	66	-	49	46	-
XII	81	68	-	52	49	-
2014 I	89	72	-	55	53	-
II	77	79	-	59	52	-
III	82	65	-	55	48	-
IV	79	69	-	52	51	-
V	82	74	74	48	49	-
VI	78	69	67	45	46	35
VII	72	66	66	47	52	31
VIII	62	65	-	49	56	26

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

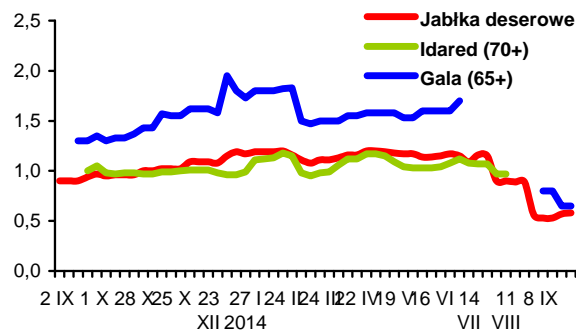
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2012 - 2014 r. (zł/kg)

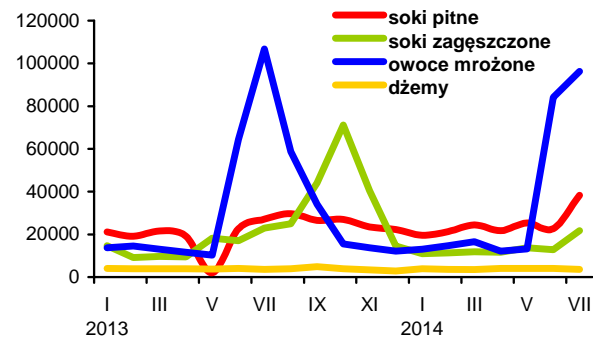
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2012 - 2014 (zł/kg)

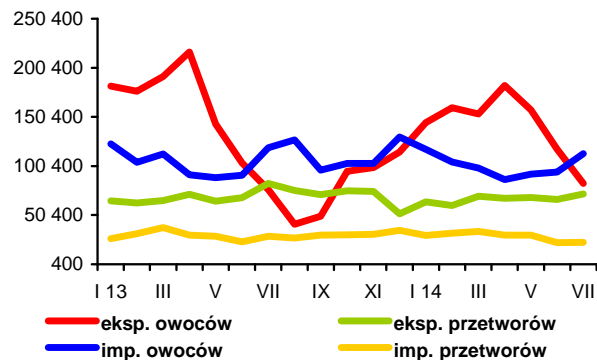
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od IX 2013 r. do IX 2014 r. (zł/kg)

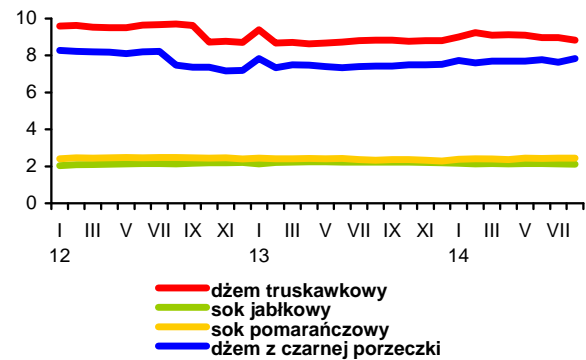
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2013 - 2014 r. (tony)

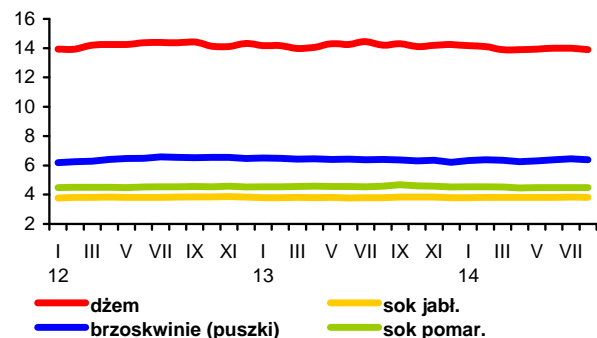
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2013 - 2014 r. (tony)

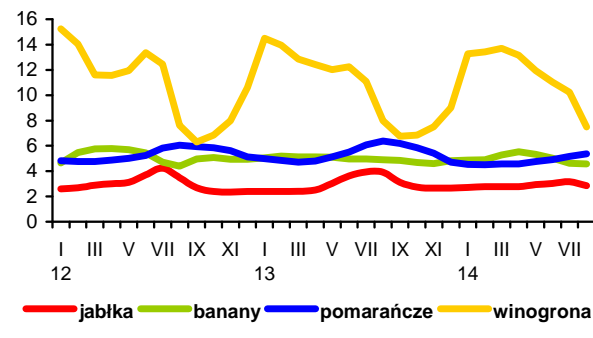
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2012 - 2014 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2012 - 2014 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2012 - 2014 r. (zł/kg)

Pogarsza się koniunktura na światowym rynku mleka, którą pogłębia rosyjskie embargo na import żywności, w tym także produktów mlecznych. Znajduje to odzwierciedlenie w obniżkach cen na giełdach towarowych. We wrześniu ceny masła na giełdach europejskich spadły o 9% w porównaniu z sierpniem (do 2950 EUR/t), a mleka w proszku o 15-16%. Za chudy proszek mleczny płacono 2096 EUR/t, a za pełny 2433 EUR/t. Sery typu Edam, Gouda potaniały o 2-4% (do 3190-3290 EUR/t). Tymczasem na giełdzie w Chicago odnotowano dalszy wzrost cen masła (o 15%) i sera Cheddar (o 8%), przy kolejnym spadku cen chudego i pełnego mleka w proszku (odpowiednio o 14 i 4%).

Spadek cen podstawowych produktów mlecznych na giełdach europejskich wpłynął na obniżki cen na wszystkich poziomach krajowego rynku mleka. W sierpniu przeciętna cena skupu mleka spadła do 128,17 zł/hl, tj. o 4,3% w porównaniu z lipcem i po raz pierwszy od ponad roku była niższa niż w analogicznym miesiącu 2013 r. (o 3,6%). W okresie pierwszych ośmiu miesięcy 2014 r. średni poziom cen skupu mleka wyniósł 141,86 zł/hl i był o 11,7% wyższy niż przed rokiem.

Na targowiskach odnotowano spadek cen krów mlecznych do 3110 zł/szt., tj. o 3,9% w stosunku do lipca, przy wzroście cen jałówek o 0,9% do 2070 zł/szt. Od początku br. ceny bydła są wyższe niż w 2013 r. W stosunku do sierpnia ubiegłego roku krowy mleczne i jałówki podrożały odpowiednio o 1,9 i 4,6%.

W sierpniu spadły ceny zbytu większości przetworów mlecznych. Najgłębsze były obniżki cen chudego i pełnego mleka w proszku (odpowiednio o 4,8 i 2,5%) oraz tłustego i półtłustego mleka świeżego w opakowaniu kartonowym (o 0,9-2,4%). Masło w blokach potaniało o 1,6%, masło konfekcjonowane o 1,2%, a masło z dodatkiem oleju o 0,9%. Niższe niż w lipcu były również ceny jogurtu owocowego (o 1,0%), serów dojrzewających (o 0,8-0,9%), śmietany (o 0,1-0,6%) oraz chudego i tłustego mleka UHT (po 0,5%). Natomiast wyraźnie podrożało mleko zagęszczone (o 2,9%), a także serki twarogowe (o 0,8%), półtłuste mleko UHT i tłuste mleko w folii (po 0,5%) oraz serki homogenizowane i twarogi (o 0,1-0,4%). Ceny pozostałych przetworów pozostały na poziomie lipca.

W okresie styczeń-sierpień br. przeciętny poziom cen zbytu prawie wszystkich przetworów mlecznych był wyższy niż przed rokiem, z wyjątkiem masła w blokach i masła z dodatkiem oleju (spadek cen odpowiednio o 0,2 i 2,7%). Najsilniej wzrosły ceny jogurtu owocowego (o 10,7%) i mleka pitnego (o 5,7-10,4%). Mleko w proszku podrożało od 4,3% (chude) do 6,6% (pełne), śmietana o 3,5-7,5%, masło konfekcjonowane, mleko zagęszczone i twaróg półtłusty o 5,7-6,6%, sery dojrzewające o 3,5-4,3%, serki homogenizowane o 2,2-5,4%. Pozostałe przetwory podrożały o 1-3%.

W handlu detalicznym artykuły mleczne potaniały średnio o 0,4% w porównaniu z lipcem. Spadły ceny prawie wszystkich przetworów mlecznych, w tym mleka spożywczego, serów dojrzewających i topionych oraz twarogów o 0,5-0,7%, a mleka zagęszczonego i w proszku oraz śmietany o 0,3-0,4%. Natomiast więcej kosztowały jogurty (o 0,6%), a także pozostałe napoje i produkty mleczne (o 0,1%). Ceny masła obniżyły się o 1,1%. W pierwszych ośmiu miesiącach br. średni poziom cen detalicznych artykułów mlecznych był o 5,4% wyższy niż przed rokiem. Najsilniej wzrosły ceny mleka pitnego, serów dojrzewających i topionych oraz śmietany (o 5,8 7,9%). Pozostałe przetwory mleczne podrożały o 2,3 4,2%. Ceny masła wzrosły w tym okresie o 6,3%.

Jadwiga
Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

Skup mleka w sierpniu wyniósł 912,5 mln l i był o 2,1% mniejszy niż w lipcu, ale o 8,4% większy niż w sierpniu ub. roku. Od stycznia do sierpnia 2014 r. skupiono 6972 mln l mleka, czyli o 7,9% więcej niż w tym samym okresie 2013 r.

Znacznie większe dostawy mleka, a także rosnący popyt krajowy i eksportowy w okresie pierwszych siedmiu miesięcy br., w porównaniu z analogicznym okresem 2013 r., wpłynęły na wzrost produkcji większości przetworów mlecznych, przede wszystkim mleka w proszku (o 63%, w tym chudego o 70%). Zwiększono także produkcję śmietany (o 8%), masła i tłuszczów mlecznych (o 5%) oraz twarogów i serów dojrzewających (o 2 3%), przy ograniczeniu wytwarzania serów topionych (o 5%) oraz serów pleśniowych i proszkowanych (o 30%). Mniejsza była również produkcja mleka płynnego (o 6%), serwatki (o 4%, w tym suszonej o 9%) i fermentowanych napojów mlecznych (średnio o 2%).

W okresie styczeń-lipiec br. wyraźnie poprawiły się wyniki handlu zagranicznego branży mleczarskiej. Dodatkowo saldo obrotów przetworami mlecznymi wyniosło 739 mln EUR i było o 17% większe niż przed rokiem, a ilościowa nadwyżka eksportu nad importem wzrosła o 7% do 765 mln l w przeliczeniu na mleko surowe. Eksport zwiększył się o 27% do ponad 1,7 mld l, a jego wartość wzrosła o 22% do ponad 1,2 mld EUR, o czym zadecydowało przede wszystkim 72% zwiększenie wolumenu eksportu mleka w proszku, za które uzyskiwano ceny o 16% wyższe niż przed rokiem. Większa była również sprzedaż zagraniczna mleka płynnego i śmietany (o 20%), lodów (o 10%), masła, serów i twarogów oraz suszonej serwatki (o 3-6%). Natomiast silnie ograniczono eksport kazeiny (o ok. 40%). Prawie nie zmienił się eksport jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych.

Import w analizowanym okresie zwiększył się ilościowo o 50% do 959 mln l, a wartościowo o 30% do 485,5 mln EUR. Zwiększono przywóz wszystkich przetworów mlecznych, w tym najsilniej półproduktów do wtórnego przetworstwa lub na reeksport, tj. mleka zagęszczonego i w proszku (o ponad 90%), a także mleka płynnego i śmietany, serwatki oraz kazeiny (o 15-25%). Znaczący był również wzrost importu masła, serów i twarogów oraz lodów (o 12-14%). W najmniejszym stopniu zwiększono import jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 1%).

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2012 I-XII	9 584,4	119,78	.
2013 I-XII	9 643,0	135,64	.
2013 VII	866,0	129,80	129,22
VIII	841,8	132,97	131,80
IX	798,8	138,34	138,40
X	792,7	143,02	142,83
XI	745,8	150,03	153,07
XII	786,5	153,93	155,26
2014 I	809,2	153,65	149,49
II	757,3	151,65	148,83
III	852,3	150,31	147,58
IV	850,0	145,47	141,59
V	932,7	139,89	137,78
VI	910,8	135,73	134,12
VII	932,1	133,97	132,77
VIII	912,5	128,17	126,48
Wskaźnik zmian w %95,7			
<u>VIII 2014</u> <u>VII 2014</u>	97,9	95,7	95,3
<u>VIII 2014</u> <u>VIII 2013</u>	108,4	96,4	96,0

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2012 I-XII	2 691,1	116,0	38,9	450,0	359,2	171,6	385,8	312,7
2013 I-XII	3 025,1	108,2	45,6	433,7	350,6	172,5	405,2	312,9
2013 ^a VI	265,0	11,7	2,5	37,7	32,5	13,5	31,4	25,4
VII	242,6	10,3	3,0	38,6	32,3	14,6	33,1	25,9
VIII	270,5	8,4	3,2	40,1	30,0	13,7	32,8	27,5
IX	255,8	8,2	3,5	31,7	27,6	14,3	31,3	25,4
X	240,2	7,8	3,4	36,2	28,0	14,3	33,7	26,0
XI	223,1	6,0	3,3	33,0	25,9	13,1	34,5	25,3
XII	250,2	9,3	4,4	28,2	27,6	16,8	32,6	25,6
2014 ^a I	217,4	11,1	4,9	36,1	26,8	15,5	34,7	26,2
II	208,8	11,7	5,4	33,2	26,1	13,0	31,8	22,3
III	235,2	13,8	5,4	39,1	31,0	15,2	36,9	25,5
IV	231,6	16,0	4,0	36,3	32,4	14,5	36,6	24,3
V	237,5	17,8	4,1	39,2	36,5	15,1	35,2	26,3
VI	225,9	18,2	3,1	35,2	35,4	14,8	31,9	26,4
VII	234,1	16,9	3,4	36,7	34,5	15,9	32,4	29,2
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>VII 2014</u> <u>VI 2014</u>	103,6	92,6	112,5	104,1	97,4	107,6	101,6	110,5
<u>VII 2014</u> <u>VII 2013</u>	96,5	163,5	112,7	95,0	106,9	108,4	97,8	112,9

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2013 VII	1,78	2,10	13,36	15,33	17,49	17,57	0,85	5,67	10,26	15,47
VIII	1,79	2,13	13,47	15,65	17,81	17,93	0,86	5,74	10,28	15,89
IX	1,82	2,18	13,84	16,06	18,19	18,30	0,87	5,80	10,31	16,67
X	1,82	2,22	13,62	16,41	18,16	18,46	0,88	5,86	10,33	16,96
XI	1,84	2,25	13,50	16,49	18,19	18,47	0,87	5,91	10,34	17,15
XII	1,88	2,24	13,87	16,51	18,46	18,77	0,87	5,90	10,42	17,41
2014 I	1,91	2,28	14,02	16,63	17,71	18,65	0,92	5,91	10,38	17,50
II	1,94	2,28	14,16	16,37	16,66	18,04	0,93	5,92	10,46	17,21
III	1,94	2,27	14,08	16,21	16,32	17,72	0,93	5,86	10,45	16,60
IV	1,95	2,23	13,13	15,60	16,09	17,54	0,93	5,81	10,36	15,52
V	1,95	2,18	12,35	15,00	15,20	17,21	0,93	5,80	10,36	14,54
VI	1,96	2,14	12,30	14,81	15,14	17,16	0,94	5,74	10,32	14,34
VII	1,97	2,12	12,30	14,60	15,27	17,16	0,98	5,72	10,34	14,47
VIII	1,98	2,11	11,71	14,24	15,02	16,95	0,97	5,71	10,36	14,35
IX ^a	1,96	2,08	9,33	11,31	12,28	14,24	.	5,51	9,48	12,80
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2014</u> <u>VII 2014</u>	100,5	99,5	95,2	97,5	98,4	98,8	99,0	99,8	100,2	99,2
<u>VIII 2014</u> <u>VIII 2013</u>	110,6	99,1	86,9	91,0	84,3	94,5	112,8	99,5	100,8	90,3

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 22-28 IX 2014 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2013 VII	2,58	2,79	15,84	3,41	4,45	0,71	1,22	1,68	13,83	20,71
VIII	2,59	2,79	15,78	3,42	4,54	0,70	1,23	1,68	13,80	21,02
IX	2,67	2,84	15,80	3,43	4,62	0,71	1,25	1,70	13,94	21,52
X	2,73	2,89	15,63	3,39	4,67	0,72	1,26	1,71	14,04	22,11
XI	2,74	2,91	15,77	3,37	4,70	0,72	1,25	1,73	14,01	22,59
XII	2,76	2,93	15,87	3,39	4,74	0,72	1,27	1,73	14,23	22,65
2014 I	2,81	2,98	16,09	3,38	4,76	0,73	1,27	1,75	14,26	23,15
II	2,84	3,01	16,17	3,35	4,75	0,73	1,28	1,75	14,28	23,35
III	2,82	3,05	16,50	3,36	4,74	0,73	1,26	1,75	14,30	23,30
IV	2,80	3,00	16,74	3,37	4,66	0,73	1,28	1,74	14,31	22,98
V	2,78	3,01	16,88	3,39	4,68	0,73	1,26	1,77	14,32	22,45
VI	2,79	3,03	16,85	3,36	4,60	0,73	1,25	1,75	14,31	21,99
VII	2,78	3,00	16,93	3,36	4,61	0,72	1,25	1,74	14,35	21,67
VIII	2,76	2,98	16,94	3,35	4,57	0,72	1,26	1,73	14,42	21,60
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2014</u> <u>VII 2014</u>	99,3	99,3	100,1	99,7	99,1	100,0	100,8	99,4	100,5	99,7
<u>VIII 2014</u> <u>VIII 2013</u>	106,6	106,8	107,4	98,0	100,7	102,9	102,4	103,0	104,5	102,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

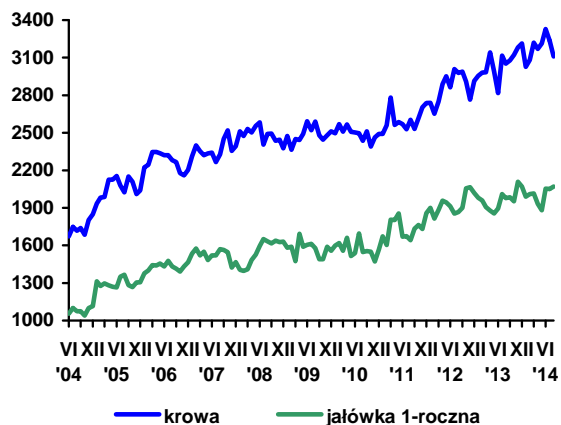
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2012 I-XII	111,5	177,6	31,2	297,2	110,4	48,7	50,9	12,2	132,7	33,6
2013 I-XII	94,6	207,6	32,5	300,6	107,9	84,2	60,9	13,6	166,0	30,4
2013 VI	8,3	17,5	2,5	25,4	8,6	5,4	4,2	0,9	13,7	2,1
VII	10,2	19,4	2,0	26,0	8,9	6,5	4,8	1,1	14,7	2,4
VIII	6,8	19,0	2,0	25,7	9,2	7,5	5,4	0,9	14,8	2,1
IX	7,2	18,0	2,5	26,8	8,3	7,8	5,6	1,3	14,2	2,1
X	7,9	18,1	2,0	33,3	8,7	9,0	5,7	1,3	14,0	2,7
XI	7,9	17,3	2,3	29,0	9,3	7,0	5,7	1,5	12,8	2,5
XII	6,3	15,3	1,8	21,2	7,5	12,1	5,0	1,3	16,9	2,2
2014 I	9,4	16,7	2,8	26,4	10,0	12,5	5,9	1,0	14,2	2,9
II	13,9	16,7	3,6	23,8	9,3	11,7	5,6	1,1	13,3	2,5
III	12,2	18,1	3,6	28,2	9,5	13,7	4,7	2,1	14,3	2,7
IV	17,6	18,6	3,4	26,9	9,0	12,3	5,9	1,1	16,2	2,9
V	15,2	16,4	3,8	29,5	9,1	12,3	5,0	0,9	18,2	2,7
VI	15,2	17,7	3,4	30,0	9,0	8,9	4,9	0,9	17,1	2,9
VII	17,2	20,5	2,5	32,1	9,2	6,3	5,6	1,1	17,4	2,5
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)										
<u>VII 2014</u> <u>VI 2014</u>	113,3	115,4	71,8	107,0	102,4	71,3	114,8	129,2	101,5	86,1
<u>VII 2014</u> <u>VII 2013</u>	168,6	105,3	120,9	123,2	102,5	97,9	115,6	103,7	118,4	102,1

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

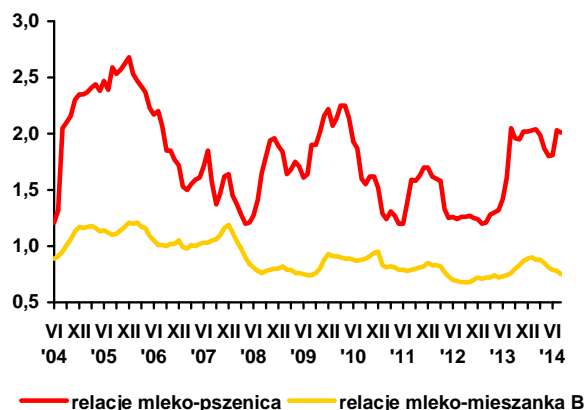
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2012 I-XII	2 111	3 116	2 952	617	1 056	2 016	3 338	3 857	528	1 200
2013 I-XII	2 778	3 332	3 770	760	1 108	1 838	3 627	4 384	636	1 404
2013 VI	2 893	3 348	3 866	782	1 114	1 710	3 603	4 420	651	1 418
VII	2 900	3 334	4 032	773	1 088	1 814	3 618	4 449	638	1 335
VIII	2 853	3 392	4 157	741	1 106	1 997	3 624	4 596	615	1 486
IX	2 912	3 395	4 100	785	1 093	1 921	3 791	5 456	665	1 534
X	2 907	3 472	4 134	755	1 122	1 863	3 762	4 540	697	1 468
XI	3 033	3 580	4 204	740	1 046	2 033	3 881	4 566	692	1 470
XII	3 167	3 542	4 242	751	1 136	1 617	3 974	4 516	727	1 628
2014 I	3 198	3 492	4 091	641	1 224	1 696	3 778	4 700	651	1 667
II	3 194	3 444	3 775	812	1 178	1 827	3 698	4 521	514	1 687
III	3 212	3 498	3 534	787	1 201	1 588	4 050	4 063	542	1 576
IV	3 225	3 317	3 477	795	1 172	1 502	3 544	4 122	474	1 554
V	3 045	3 246	3 256	794	1 200	1 557	3 715	4 121	407	1 488
VI	2 952	3 074	3 334	782	1 185	1 977	3 661	3 980	526	1 575
VII	2 804	3 204	3 505	786	1 223	1 967	3 762	3 886	508	1 577
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2014</u> <u>VI 2014</u>	95,0	104,2	105,1	100,5	103,2	99,5	102,8	97,6	96,6	100,1
<u>VII 2014</u> <u>VII 2013</u>	96,7	96,1	86,9	101,7	112,4	108,4	104,0	87,3	79,6	118,1

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych CAAC.

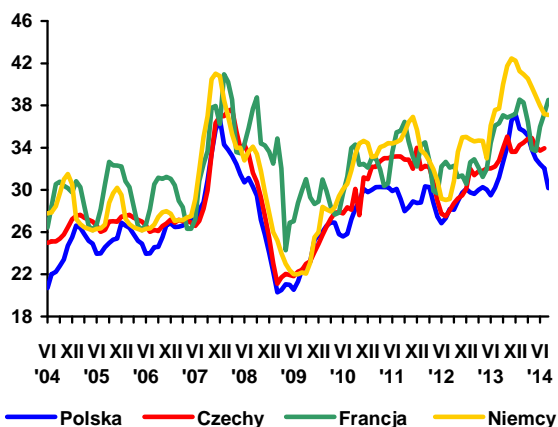
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

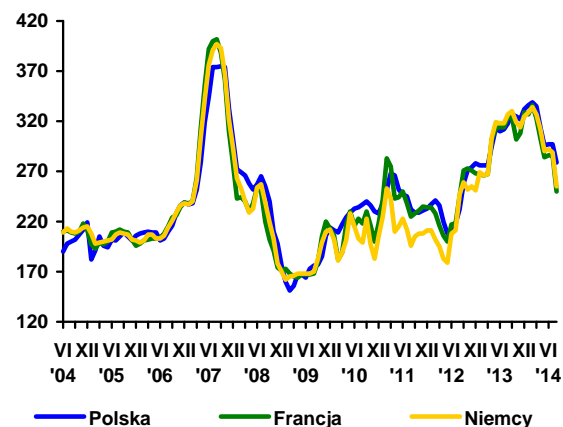
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

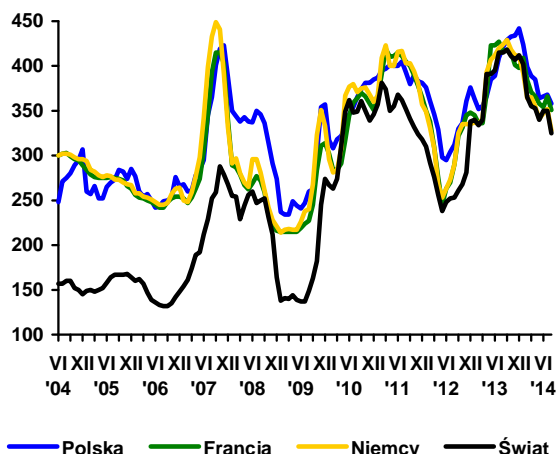
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

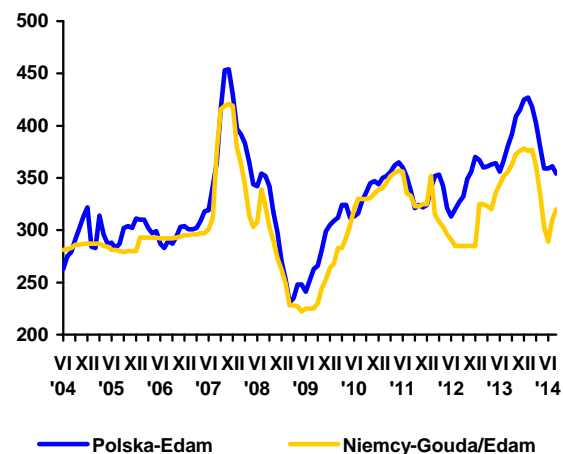
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

Dorota Pasińska

Utrzymujące się od początku roku słabe tendencje spadkowe spowodowały, że cena skupu bydła w pierwszych 8 miesiącach 2014 była niższa o 4,0% niż w analogicznym okresie roku poprzedniego i wyniosła 6,04 zł/kg. W sierpniu cena skupu wzrosła o 1,7% do 5,99 zł/kg w.ż. O wzroście cen skupu żywca wołowego w sierpniu 2014 r. zdecydowała mniejsza podaż. Według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej w III tygodniu września ceny zakupu byków (powyżej 24 miesięcy) oraz jałówek ustabilizowały się (odpowiednio 6,51 zł/kg i 6,11 zł/kg), ceny młodego bydła (8-12 miesięcy) wzrosły o 4% (do 6,45 zł/kg), a byków do lat dwóch o 1% (do 6,63 zł/kg), zaś ceny krów spadły o 1% (do 4,51 zł/kg). Ceny te, podobnie jak w poprzednich okresach, były zróżnicowane regionalnie. W tym czasie ceny targowiskowe cieląt spadły o ok. 3% do 10,48 zł/kg.

Polska wołowina jest nadal konkurencyjna cenowo. W trzecim tygodniu września średnia cena rynkowa tuszy młodego bydła męskiego w Polsce wzrosła do 302,66 EUR/100 kg, zaś w UE do 373,30 EUR/100 kg. Ceny polskie były niższe o prawie 19% niż średnio w UE-28.

Skup żywca wołowego (bez cieląt) w pierwszych 8 miesiącach 2014 r. był większy o 12,7% niż w analogicznym okresie roku poprzedniego i wyniósł 368,7 tys. ton w. ż., ale w sierpniu zmalał w porównaniu z lipcem o 10,0% do 25,1 tys. ton. W tym miesiącu wytworzono 15,2 tys. ton mięsa wołowego w wadze poubojowej ciepłej w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego zatrudniających 50 i więcej pracowników, tj. o 7,9% mniej niż przed miesiącem i o 1,3% mniej niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego. W ciągu pierwszych ośmiu miesięcy 2014 r. w tych przedsiębiorstwach wytworzono 126,0 tys. ton mięsa wołowego w wadze poubojowej ciepłej, tj. o ok. 0,8% więcej niż przed rokiem.

W czerwcu 2014 r. pogłowie bydła ogółem w porównaniu z czerwcem 2013 r. wzrosło o 1% do ponad 5,9 mln sztuk, o czym zdecydowało zwiększenie pogłowia cieląt o 1,4% (do 1608,5 tys. szt.), młodego bydła o 0,7% (do 1432,9 tys. szt.) oraz bydła powyżej 2 lat o 0,9% (do 2879,0 tys. szt.). Wzrost udziału cieląt w pogłowie ogółem o 0,1 pkt. proc. do 27,2% nastąpił kosztem spadku udziału młodego bydła (w wieku 1-2 lat) o 0,1 pkt. proc. do 24,2%, udział bydła dorosłego (powyżej 2 lat) pozostał na podobnym poziomie jak przed rokiem i wyniósł 48,6%.

Eksport żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w pierwszych siedmiu miesiącach 2014 r. był mniejszy o ok. 2% w porównaniu z analogicznym

okresem roku poprzedniego (193,6 tys. ton w wadze produktu). Było to wypadkową zmniejszenia eksportu mięsa wołowego świeżego i schłodzonego o ok. 8% (do 127,6 tys. ton), bydła żywego o 25% do 11,9 tys. ton oraz wzrostu eksportu mięsa mrożonego o ok. 22% do 40,4 tys. ton, konserw wołowych o ok. 4% do 11,3 tys. ton, a także mięsa solonego, wędzonego i suszonego do 2,5 tys. ton. O ok. 30% zmniejszyła się liczba wyeksportowanych sztuk bydła, o czym zdecydowało przede wszystkim zmniejszenie o ok. 31% liczby wyeksportowanych cieląt. Spadek wywozu cieląt spowodowany był obniżeniem średniej ceny za szt. o ok. 5% do 182 EUR/szt. Dominującą pozycję w polskim eksporcie, podobnie jak przed rokiem, miało mięso wołowe schłodzone i mrożone, którego udział w strukturze ilościowej wywozu wynosił około 87%.

Głównymi rynkami zbytu polskiego bydła, podobnie jak przed rokiem, były Włochy (34,1 tys. sztuk), Holandia (32,8 tys. sztuk), Hiszpania (15,4 tys. sztuk) a mięsa mrożonego i chłodzonego Włochy (40,2 tys. ton), Niemcy (25,5 tys. ton), Holandia (20,2 tys. ton), Hiszpania (13,6 tys. ton) i Francja (9,5 tys. ton).

Łączny import żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w pierwszych siedmiu miesiącach 2014 r. wzrósł w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o ok. 23% do 23,2 tys. ton wagi produktu, co stanowiło 12% eksportu produktów wołowych. Było to uwarunkowane przede wszystkim 34,7% zwiększeniem importu żywca wołowego (do 14,4 tys. ton). Import cieląt o wadze do 80 kg zwiększył się o ok. 57% (do 21,2 tys. szt.) i był o ok. 8 tys. sztuk większy niż przed rokiem. Zmieniła się struktura towarowa importowanego żywca wołowego. Udział cieląt o wadze do 80 kg wzrósł o 5 pkt. proc. do 39%, pomimo wzrostu jego ceny o ponad 1% do 209 EUR/szt. Dodatnia różnica (27 EUR/szt.) pomiędzy cenami importowanych cieląt (209 EUR/szt.) i eksportowanych cieląt (182 EUR/szt.) wynikała między innymi z wyższej wagi importowanych sztuk (o 4kg), która wynosiła średnio 69 kg oraz zróżnicowanych kierunków geograficznych wywozu i przywozu. Głównym rynkiem zaopatrzenia w bydło żywe, podobnie jak przed rokiem, były Litwa (15,7 tys. szt.) i Słowacja (11,9 tys. szt.). Przywóz wołowiny wzrósł o 9,7% (7,8 tys. ton), w tym wołowiny świeżej i schłodzonej o 15% do 5,7 tys. ton, a wołowiny mrożonej spadł o 2% do 2,1 tys. ton. Największymi dostawcami wołowiny chłodzonej i mrożonej były: Niemcy (2,0 tys. ton), Irlandia (1,7 tys. ton), Wielka Brytania (0,9 tys. ton) i Czechy (0,9 tys. ton). Znaczny wzrost importu produktów wołowych skutkowało obniżeniem dodatniego salda obrotów handlu zagranicznego sektora wołowego do ok. 546,6 mln EUR.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ¹	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2012	I-XII	528,4	321,1	28,3	272,9	26,3	11,7	13,2
2013	I-XII	645,5	334,5	25,4	289,9	36,9	22,8	12,0
	VII	28,5	32,5	2,4	28,2	2,1	1,1	0,7
	VIII	24,5	26,9	2,1	23,2	2,4	1,1	1,1
	IX	26,3	29,6	2,0	26,0	3,6	2,4	1,0
	X	28,8	29,1	2,1	25,3	3,8	2,8	0,9
	XI	25,7	26,2	1,9	22,7	4,2	3,2	0,9
	XII	23,5	24,3	1,4	21,2	3,9	2,7	1,0
2014	I	23,4	23,9	2,0	20,3	3,9	2,7	1,1
	II	24,4	25,0	1,5	22,0	4,0	2,8	1,1
	III	26,3	28,4	1,4	25,2	3,7	2,1	1,4
	IV	28,5	27,2	1,6	23,3	3,4	2,0	1,2
	V	29,0	32,9	2,1	28,2	3,1	1,9	1,0
	VI	25,9	30,0	1,5	26,2	2,6	1,6	1,0
	VII	27,9	26,3	1,7	22,9	2,5	1,3	1,0
	VIII	25,1						
w % skupu	sprzed roku	102,4	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	90,0	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej), skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

¹ Dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2013	VII	6,05	10,16	25,98	26,27	4,29	4,34
	VIII	6,02	9,48	25,89	26,29	4,30	4,37
	IX	6,11	9,21	25,80	26,37	4,22	4,31
	X	6,11	9,65	25,75	26,44	4,21	4,32
	XI	6,04	10,04	25,78	26,58	4,26	4,40
	XII	6,10	9,69	25,63	26,40	4,20	4,33
2014	I	6,17	9,51	25,33	26,37	4,11	4,27
	II	6,12	9,46	25,23	26,31	4,12	4,30
	III	6,00	9,65	25,11	26,22	4,19	4,37
	IV	6,11	9,70	25,17	26,26	4,12	4,30
	V	6,05	9,90	25,11	26,32	4,15	4,35
	VI	5,99	9,70	25,10	26,18	4,19	4,37
	VII	5,89	9,68	25,13	26,24	4,27	4,46
	VIII	5,99	9,55	25,09	26,22	4,19	4,38
w % ceny	sprzed roku	99,5	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	101,7	-	-	-	-	-

* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

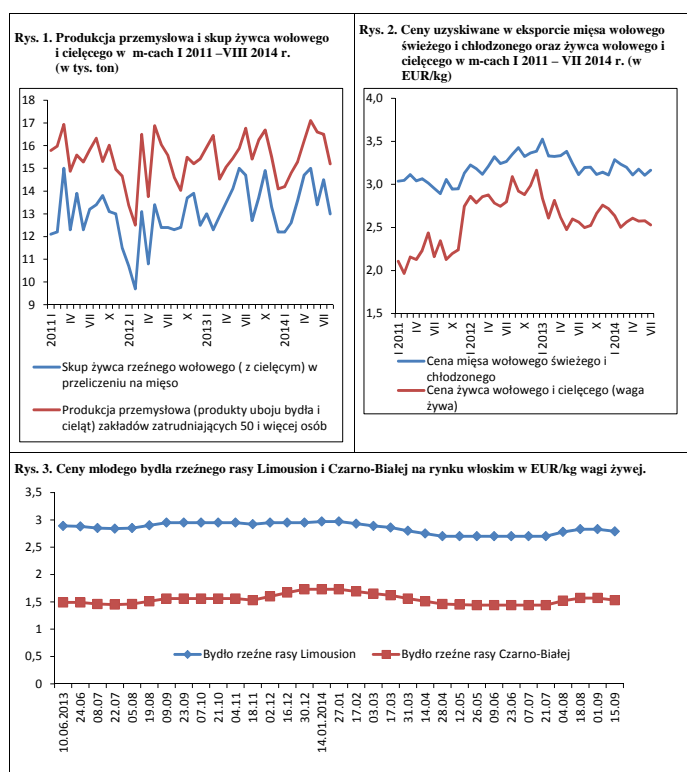
Wyszczególnienie	I 2014	II 2014	III 2014	IV 2014	V 2014	VI 2014	VII 2014	VIII 2014	IX 2014
	3 tydz. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):									
Bydło ogółem	5,95	6,01	5,89	5,89	5,91	5,91	5,78	5,81	5,80
Byki do 2 lat	6,76	6,84	6,61	6,53	6,52	6,51	6,44	6,56	6,63
Krowy	4,55	4,68	4,60	4,77	4,73	4,73	4,59	4,56	4,51
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	11,41	11,65	11,40	11,14	11,47	11,05	11,19	10,78	10,48
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):									
ćwierci z byków do 2 lat	12 645	12558	12233	11881	11932	11872	11755	12096	12216
ćwierci z krów rzeźnych	9 582	10009	9746	9874	9941	9778	9381	9290	9245
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła męskiego:									
UE	395,44	394,08	387,35	381,29	375,00	370,87	363,46	369,97	373,30
Polska	310,31	315,10	293,77	302,76	300,24	302,90	300,17	300,69	302,66

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW.

Tab. 4. Pogłowie bydła (w tys. szt.)

Rok	ogółem	cielęta do 1 r.	młode bydło 1-2 lat	bydło > 2 lat	w tym krowy	z tego krowy pozostałe	krowy mleczne	Razem młode bydło	w tym > 2 lat
XII 2011	5559,5	1385,8	1226,3	2947,4	2635,5	106,7	2528,8	2924,0	311,9
VI 2011	5761,9	1481,4	1299,5	2981,0	2626,0	152,8	2473,2	3135,9	355,0
XII 2011	5500,9	1361,6	1256,2	2883,1	2568,0	121,8	2446,1	2932,9	315,1
VI 2012	5776,8	1468,8	1343,9	2964,1	2578,0	136,8	2441,2	3198,8	386,1
XII 2012	5520,3	1387,9	1323,8	2808,6	2468,7	122,6	2346,1	3051,6	339,9
VI 2013	5860,8	1586,1	1422,4	2852,3	2526,4	170,0	2356,4	3334,4	325,9
XII 2013	5595,5	1416,2	1369,4	2810,0	2441,9	142,8	2299,1	3153,6	368,1
VI 2014	5920,4	1608,5	1432,9	2879,0	2479,1	142,8	2308,9	3441,3	399,9

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej), FAMMU.

W marcu 2014 r. po raz pierwszy od kilku lat odnotowano wzrost pogłowia trzody w skali roku o 2,3%. Wzrost ten dokonał się mimo trudnych warunków rynkowych. Nałożone przez Rosję embargo już na początku roku doprowadziło do drastycznego załamania się cen i trudności ze zbytem trzody. Jednak w późniejszych miesiącach ceny trzody podniosły się, a ceny zbóż jeszcze bardziej obniżyły się, poprawiając opłacalność chowu. W rezultacie, w czerwcu pogłowiem trzody wzrosło jeszcze silniej niż w marcu, bo o 5% (z 11 129 tys. sztuk w czerwcu 2013 r. do 11 724 tys. sztuk w czerwcu 2014 r.). Pozwalało to przypuszczać, że mamy do czynienia z umacnianiem się wzrostowej tendencji chowu. O jej trwałości w najbliższych miesiącach zdecydować miał spadek cen zbóż, bo na wzrost cen trzody nie liczyliśmy. Sądziliśmy, że mogą być one niższe niż w drugiej połowie lat 2012 i 2013, kiedy były wyjątkowo wysokie.

Rzeczywistość okazała się odmienna. W sierpniu ceny skupu trzody zaczęły spadać z tygodnia na tydzień i prawdopodobnie w całym II półroczu będą dużo niższe niż w analogicznych okresach lat 2012 i 2013. Presja popytu przekształciła się w presję podaży. Zjawisko to obserwuje się w całej Unii Europejskiej. Powodem tego jest prawdopodobnie mniejszy eksport do krajów trzecich oraz większy od spodziewanego wzrost produkcji wieprzowiny.

W krótkookresowej prognozie z września b.r. Komisja Europejska przewidywała, że w 2014 r. produkcja wieprzowiny w UE-28 będzie większa niż w 2013 r. o około 44 tys. ton, a eksport zmniejszy się o około 154 tys. ton. W rezultacie na rynku pojawi się więcej mięsa wieprzowego niż w roku ubiegłym o około 200 tys. ton. Tymczasem spadek eksportu z UE-28 do krajów trzecich jest znacznie większy. W okresie I-VII eksport zmniejszył się o 9,8%, czyli o 179 tys. ton.

W sierpniu przeciętna cena trzody klasy E w UE-28 wyniosła 168 EUR/100 kg wagi poubojowej, a we wrześniu 158 EUR/100 kg. Ceny te były niższe, niż w poprzedzających je miesiącach odpowiednio o 5% i 6% oraz o 11% i 17% niższe niż w analogicznych miesiącach poprzedniego roku. Podobne tendencje miały miejsce w przypadku cen polskiej trzody wyrażonych w euro.

Jan Małkowski

Danuta Zawadzka

W sierpniu cena ta wyniosła 162 EUR/100 kg i była niższa o 5% niż w lipcu br. i o 10% niż w sierpniu 2013 r. We wrześniu obniżyła się ona w stosunku do sierpnia o 5% i była o 18% niższa od ceny z września ubiegłego roku.

Pochodną tych tendencji był spadek cen wyrażonych w złotych. W sierpniu cena skupu trzody wyniosła 5,19 zł/kg i była o 3% niższa od ceny z lipca i o 13% niższa niż przed rokiem. We wrześniu dynamika spadku cen narastała z tygodnia na tydzień. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że w stosunku do tygodni poprzednich, cena trzody w drugim tygodniu września była niższa o 1%, w trzecim o 3%, a w czwartym o 5%. W rezultacie przeciętna cena wrześniowa wyniosła około 4,90 zł/kg. Cena ta była o 6% niższa od ceny z sierpnia i o 17% niższa od ceny sprzed roku.

Jeśli w najbliższych miesiącach utrzyma się dotychczasowa dynamika spadku, to w grudniu cena skupu trzody może wynieść około 4 zł/kg w.ż. Jeśli głębokość spadku cen z miesiąca na miesiąc zmniejszy się do około 3%, co jest mało prawdopodobne, to w grudniu cena trzody mogłaby wynieść około 4,40 zł/kg.

Tak czy inaczej w najbliższych miesiącach, a także w przyszłym roku na rynku trzody będziemy mieć do czynienia ze spadkową tendencją cen, która co najmniej osłabi wzrostową tendencję pogłowia i produkcji trzody.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące		Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
		tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2012	X	97,4	82,6	63,7	116,2	52,7	99,2	11,0
	XI	91,2	77,8	60,7	129,2	49,4	94,5	11,3
	XII	91,2	80,0	52,7	115,1	46,5	87,7	6,2
2013	I	96,7	107,2	58,3	131,6	47,4	105,3	10,9
	II	85,9	98,4	55,5	108,6	43,7	92,4	11,8
	III	93,5	97,1	59,9	109,5	59,3	95,6	0,6
	IV	91,9	106,3	59,6	119,7	47,2	109,5	12,4
	V	89,6	95,8	57,5	113,0	53,9	114,2	3,6
	VI	81,0	98,3	62,4	137,7	51,2	98,8	11,2
	VII	89,4	108,6	66,0	118,1	54,2	102,1	11,8
	VIII	84,4	98,9	67,0	110,4	52,5	87,4	14,5
	IX	87,2	107,5	60,8	108,6	52,4	108,1	8,4
	X	96,7	99,2	72,6	114,0	58,5	111,0	14,1
	XI	90,6	99,4	68,8	113,3	53,9	109,1	14,9
	XII	91,8	100,7	64,7	122,8	52,6	113,1	12,1
2014	I	94,2	97,4	66,6	114,2	53,0	111,8	13,6
	II	83,7	97,5	46,5	91,2	44,9	102,7	1,6
	III	107,7	115,2	49,6	82,8	55,4	93,4	-5,8
	IV	114,4	124,6	56,2	94,3	57,3	121,4	-1,1
	V	91,4	102,0	62,3	108,3	49,7	92,2	12,6
	VI	95,6	118,0	51,3	82,2	52,3	102,1	-1,0
	VII	105,1	117,5	56,1	85,0	55,3	102,0	0,8
	VIII	102,0	120,8	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanek T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2013	I	5,13	6,5	5,6	153,10	3,4	274,32	1,9	171
	II	5,18	6,6	5,6	154,80	3,3	274,46	1,9	163
	III	5,36	6,8	5,9	155,05	3,5	274,26	2,0	168
	IV	5,30	6,7	5,6	156,45	3,4	274,91	1,9	172
	V	5,16	6,7	5,6	155,81	3,3	274,94	1,9	168
	VI	5,56	7,3	6,1	155,51	3,6	275,28	2,0	165
	VII	5,80	7,7	6,4	155,04	3,7	275,58	2,1	166
	VIII	5,97	9,2	7,5	152,59	3,9	275,00	2,2	167
	IX	5,96	8,9	7,5	149,58	4,0	274,39	2,2	177
	X	5,73	8,7	6,9	146,97	3,9	273,90	2,1	175
	XI	5,47	8,3	6,6	144,96	3,8	273,14	2,0	172
	XII	5,28	7,8	6,3	144,50	3,7	273,31	1,9	169
2014	I	5,06	7,4	5,9	143,59	3,5	273,11	1,9	170
	II	4,60	6,8	5,3	143,56	3,2	272,53	1,7	167
	III	4,73	7,0	5,4	143,27	3,3	271,81	1,7	160
	IV	5,02	7,3	5,8	144,86	3,5	270,59	1,9	169
	V	5,02	7,5	5,9	144,68	3,5	272,41	1,8	175
	VI	5,31	8,0	6,3	144,53	3,7	271,59	2,0	168
	VII	5,33	8,0	6,4	143,99	3,7	270,99	2,0	165
	VIII	5,19	8,6	6,8	142,33	3,6	269,95	1,9	161
	IX	4,90	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2013 I	6,72	13,98	20,00	12,74	15,84	23,92	16,07	113,3	119,6	126,1
II	6,79	13,66	19,91	12,71	15,27	23,78	16,04	111,8	119,4	126,2
III	7,03	13,76	19,94	12,74	15,16	23,77	16,11	110,2	119,2	126,5
IV	6,95	13,70	19,84	12,76	15,21	23,78	15,99	111,0	119,9	125,3
V	6,77	13,71	19,88	12,73	15,13	23,80	15,87	110,4	119,7	124,5
VI	7,29	13,84	19,93	12,74	15,16	23,80	16,11	109,5	119,4	126,5
VII	7,60	14,06	20,01	12,80	15,47	24,09	15,85	110,0	120,4	123,8
VIII	7,82	14,28	20,20	12,95	15,62	24,18	15,93	109,4	119,7	123,0
IX	7,81	14,44	20,43	13,08	16,06	24,36	16,08	111,2	119,2	122,9
X	7,51	14,27	20,47	13,05	15,73	24,62	16,11	110,2	120,3	123,4
XI	7,17	14,06	20,49	13,03	15,57	24,50	15,97	110,7	119,6	122,6
XII	6,92	14,04	20,44	12,99	15,51	24,51	15,72	110,5	119,9	121,0
2014 I	6,63	13,83	20,39	12,92	15,43	24,49	15,90	111,6	120,1	123,1
II	6,03	13,31	20,23	12,83	15,01	24,47	15,83	112,8	121,0	123,4
III	6,20	13,10	20,13	12,79	14,53	24,49	15,84	110,9	121,7	123,8
IV	6,58	13,40	20,19	12,83	14,76	24,55	15,87	110,1	121,6	123,7
V	6,58	13,44	20,21	12,81	15,02	24,57	15,80	111,8	121,6	123,3
VI	6,96	13,53	20,21	12,82	15,03	24,32	15,75	111,1	120,3	122,9
VII	6,78	13,56	20,33	12,86	15,23	24,40	15,90	112,3	120,0	123,6
VIII	6,40	13,49	20,30	12,87	15,08	24,47	15,80	111,8	120,5	122,8

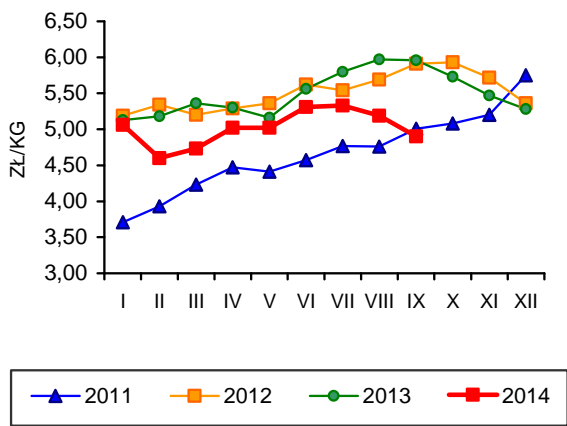
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

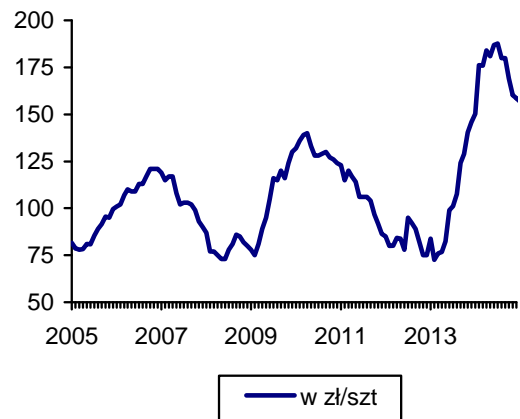
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2012 IX	190,11	191,61	194,99	172,29	100,8	98,3	111,2
X	189,09	193,27	193,21	175,62	102,2	100,0	110,1
XI	180,28	183,63	184,72	169,85	101,9	99,4	108,1
XII	172,95	173,95	173,89	167,27	100,6	100,0	104,0
2013 I	169,93	165,81	169,35	159,84	97,6	97,9	103,7
II	171,12	166,30	171,03	156,70	97,2	97,2	106,1
III	171,95	170,04	171,36	155,16	98,9	99,2	109,6
IV	170,86	171,89	171,43	154,39	100,6	100,3	111,3
V	165,45	164,74	163,53	150,93	99,6	100,7	109,1
VI	172,08	172,89	170,82	154,16	100,5	101,2	112,1
VII	181,09	179,81	177,84	159,75	99,3	101,1	112,6
VIII	190,07	187,97	189,82	165,69	98,9	99,0	113,4
IX	191,04	187,49	185,86	169,39	98,1	101,1	110,7
X	180,44	181,19	177,27	166,78	100,4	102,2	108,6
XI	171,55	169,44	168,18	162,94	98,8	100,7	104,0
XII	170,13	168,41	170,18	158,40	99,0	99,0	106,3
2014 I	164,86	159,53	159,78	151,40	96,8	99,8	105,4
II	160,69	149,20	155,26	147,95	92,8	96,1	100,8
III	158,26	149,30	156,28	143,22	94,3	95,5	104,2
IV	165,38	160,70	163,56	148,26	97,2	98,3	108,4
V	167,68	163,05	166,47	150,31	97,2	97,9	108,5
VI	174,28	171,07	176,48	155,83	98,2	96,9	109,8
VII	177,43	170,12	171,23	152,73	95,9	99,4	111,4
VIII	168,48	162,18	167,30	149,70	96,3	96,9	108,3
IX	163,00	160,00	167,00	149,80	98,2	95,8	106,8

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

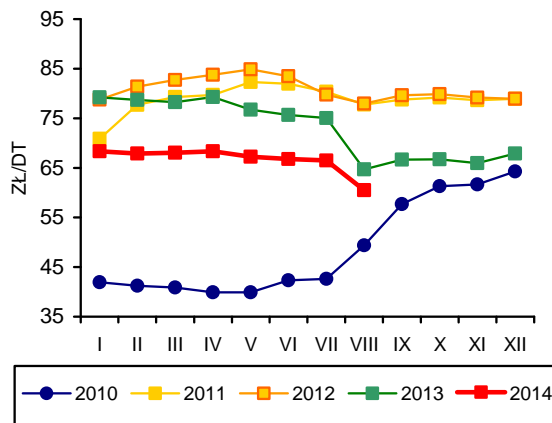
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

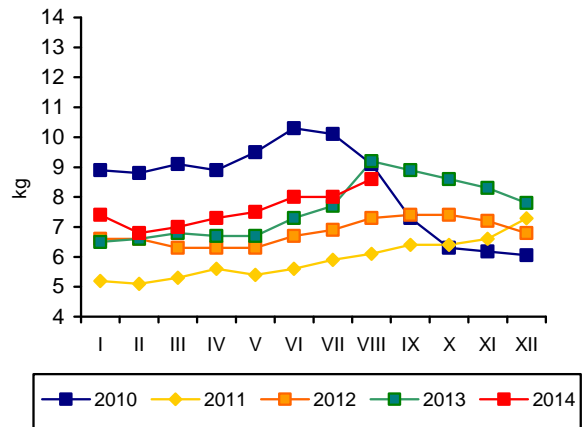
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

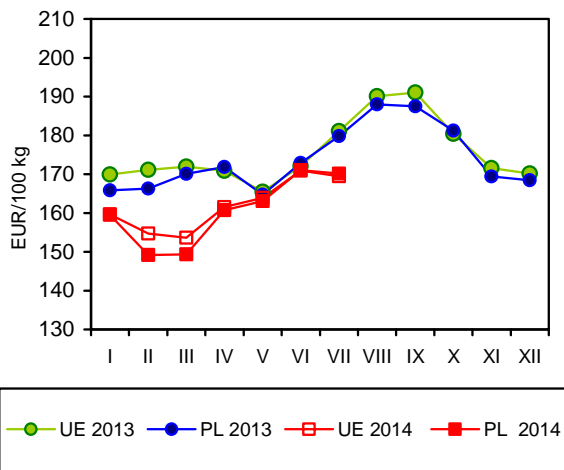
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

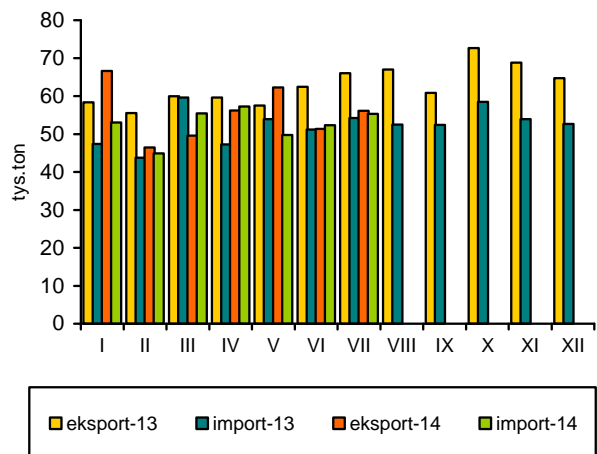
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w sierpniu 2014 r. ok. 154 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 8,9% mniej niż przed miesiącem, ale o prawie 2% więcej niż przed rokiem. W okresie pierwszych ośmiu miesięcy br. łącznie, zakłady przemysłowe wyprodukowały o 6,4%, tzn. o ok. 76 tys. ton więcej mięsa drobiowego niż w analogicznym okresie 2013 roku.

W tym samym czasie sprzedano za granicę o ponad 18%, tj. o ok. 60 tys. ton więcej mięsa drobiowego niż przed rokiem. Eksport stanowił ok. 31% przemysłowej produkcji drobiu. Import mięsa drobiowego obniżył się w tym samym czasie o ok. 9%, tj. o 2 tys. ton. Poprawiło się dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego drobiem w ujęciu ilościowym.

Pełnoporcjowe mieszanki pasz przemysłowych dla kurcząt brojlerów potaniały w lipcu 2014 r. o 9,7%, a dla indyków o 7,5% w relacji do lipca poprzedniego roku. W sierpniu miał miejsce dalszy ich spadek odpowiednio: o 2,2% i o 2,8% w relacji do poprzedniego miesiąca. Przeciętna cena skupu kurcząt wyniosła w sierpniu 2014 r. 3,91 zł/kg i była o 6,5% niższa niż dwanaście miesięcy wcześniej. Za indyki rzeźne płacono w sierpniu o 3,5% mniej niż przed rokiem. We wrześniu ceny skupu kurcząt były o ok. 5% niższe, a indyków wzrosły o 0,7% w porównaniu do poprzedniego miesiąca. W dłuższym okresie ceny drobiu rzeźnego obniżały się jednak wolniej niż ceny podstawowego nakładu, jakim są pasze. Relacja cen żywiec/pasza kształtowała się w sierpniu 2014 r. na rynku kurcząt na poziomie 2,93 wobec 2,87 w analogicznym miesiącu 2013 r., a na rynku indyków na poziomie 4,26 wobec 4,02 przed rokiem. Opłacalność produkcji kurcząt i indyków rzeźnych poprawiła się wyraźnie.

Od maja br. średnie ceny zbytu uzyskiwane przez zakłady przemysłowe za tuszki kurcząt były niższe niż w analogicznych miesiącach 2013 r. W sierpniu tuszki kurcząt sprzedawane były po cenach o 2,5% niższych niż przed rokiem, a tuszki indyków po cenach o 2,4% wyższych.

Na rynku detalicznym od czerwca br. utrzymuje się wzrostowa tendencja cen. Ceny detaliczne kurcząt patroszonych były w lipcu o 0,4% wyższe w relacji do czerwca, a w sierpniu o 1,2% wyższe w relacji do lipca. Jednak w porównaniu do sierpnia 2013 r. kurczęta potaniały w handlu detalicznym średnio o 2,6%.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim nieznacznie się pogorszyły w lipcu br. w porównaniu do lipca 2013 r., choć nadal przewaga polskiej oferty handlowej była znacząca. Średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 30% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Przed rokiem były wyższe o 31%. Przeciętna cena unijna obniżyła się w tym czasie o 5,1%, podczas gdy cena polska o 4,4%.

W pierwszym kwartale br. spożycie mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych wyniosło 1,49 kg/osobę, tzn. zmniejszyło się o 2,6% w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem. Natomiast konsumpcja wędlin powróciła do przeciętnego poziomu obserwowanego w latach poprzednich, tj. 0,2 kg/osobę. W drugim kwartale spożycie mięsa drobiowego wzrosło do 1,51 kg/osobę, i było o 4,9% większe niż w analogicznym okresie przed rokiem. Konsumpcja wędlin drobiowych wykazywała dalszy spadek. Jej poziom był o 5,3% mniejszy niż w drugim kwartale 2013 r. W całym pierwszym półroczu br. konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych wzrosła o ok. 1%, a wędlin obniżyła się o 2,6% w porównaniu z tym samym okresem poprzedniego roku.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
I	96,4	111,0	133,0	146,0	162,0
II	96,5	101,0	122,0	131,0	142,0
III	118,0	110,0	136,0	148,0	157,0
IV	101,0	116,0	126,0	157,0	169,0
V	139,0	116,0	137,0	151,0	163,0
VI	112,0	118,0	137,0	144,0	145,0
VII	116,0	112,0	132,0	157,0	169,0
VIII	112,0	114,0	139,0	151,0	154,0
IX	119,0	116,0	134,0	150,0	
X	125,0	128,0	156,0	175,0	
XI	123,0	127,0	142,0	162,0	
XII	122,0	127,0	133,0	155,0	
RAZEM	1368,0	1396,0	1627,0	1827,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2013	2014	2013	2014
I	3891	3632	45841	53778
II	3603	2682	43155	50547
III	4100	3023	48769	55258
IV	3577	2736	50005	57828
V	2897	3320	48230	61794
VI	2654	2866	45957	54771
VII	2676	3088	47790	55354
VIII	3172		42630	
IX	4167		47005	
X	3813		57095	
XI	2985		53390	
XII	2199		40647	
RAZEM	39734		570514	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
I	1581	1357	3,71	3,49	6,58	6,41	7,33	7,20
II	1562	1351	3,92	3,72	6,63	6,48	7,29	7,31
III	1564	1373	4,02	3,70	6,72	6,73	7,67	7,47
IV	1540	1379	3,88	3,64	6,54	6,77	7,66	7,32
V	1540	1370	3,99	3,69	6,88	6,72	7,64	7,31
VI	1522	1377	4,05	3,89	6,99	6,79	7,85	7,63
VII	1512	1365	4,25	3,93	7,01	6,72	8,08	7,66
VIII	1458	1335	4,18	3,91	7,02	6,85	7,96	7,75
IX	1389		4,09	3,72	7,01	6,39	7,94	
X	1365		3,70		6,85		7,28	
XI	1354		3,46		6,59		6,95	
XII	1344		3,50		6,61		6,94	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
I	1387	1630	1433	5,86	5,57	5,78	9,01	8,39	8,84
II	1400	1621	1434	5,71	5,72	5,71	8,90	8,77	8,51
III	1414	1630	1451	5,67	5,69	5,68	8,54	9,42	8,60
IV	1446	1622	1442	5,43	5,71	5,72	8,94	8,46	9,57
V	1502	1588	1443	5,37	5,71	5,86	8,83	8,49	8,70
VI	1546	1565	1448	5,45	5,99	6,01	8,84	9,20	8,83
VII	1583	1569	1451	5,51	6,17	5,94	8,68	8,75	8,78
VIII	1636	1549	1410	5,38	6,22	6,00	8,35	8,68	8,89
IX	1635	1497		5,30	6,24	6,04	8,33	9,17	8,83
X	1628	1437		5,51	6,38		8,38	9,18	
XI	1592	1423		5,67	6,13		8,64	9,20	
XII	1624	1410		5,66	6,09		9,05	9,47	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2013 I	134,71	256,00	197,30	166,20	230,00	197,50	198,12	194,75
II	139,52	256,00	197,50	166,80	230,00	200,00	189,95	192,14
III	147,95	256,68	196,40	164,41	230,00	200,00	179,57	193,23
IV	140,82	258,77	194,80	165,09	230,00	202,60	178,55	194,22
V	150,27	259,00	194,97	168,14	230,81	201,81	177,12	197,31
VI	148,12	262,27	196,24	168,30	235,00	204,40	183,08	200,10
VII	152,47	264,00	194,04	168,91	235,00	203,00	187,40	200,38
VIII	151,56	264,87	194,40	166,97	235,00	203,00	195,55	200,86
IX	144,27	265,97	194,63	168,49	235,00	203,00	186,78	197,62
X	128,01	266,00	195,25	169,45	233,26	201,48	182,01	191,62
XI	121,20	266,00	187,02	166,61	225,00	197,60	172,82	187,84
XII	130,40	266,00	182,96	166,12	225,00	198,71	169,58	189,83
2014 I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	198,76	194,81
VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	199,95	195,86
VII	145,79	268,00	183,55	161,57	220,00	211,00	199,67	190,11

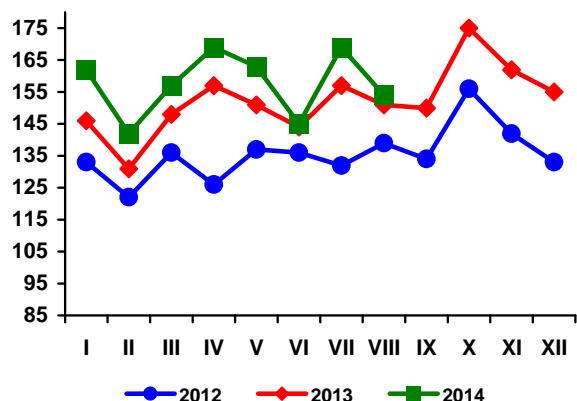
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

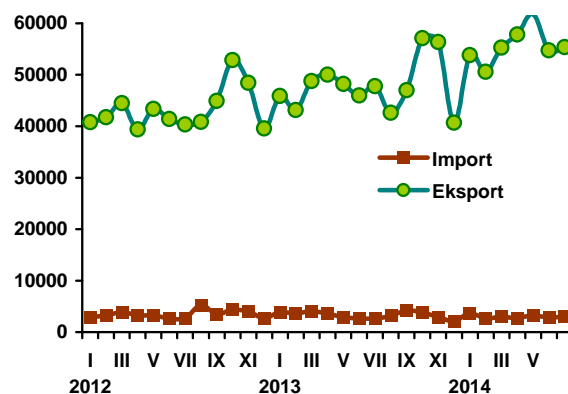
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
I	1,50	1,53	1,49	0,21	0,20	0,20
II	1,48	1,44	1,51	0,20	0,19	0,18
III	1,50	1,45		0,20	0,19	
IV	1,60	1,60		0,20	0,18	

Źródło: Dane GUS.

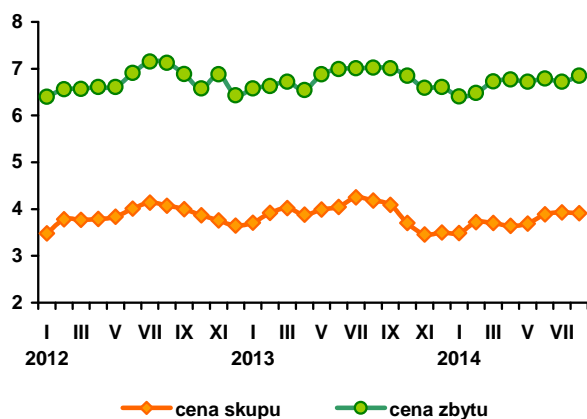
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

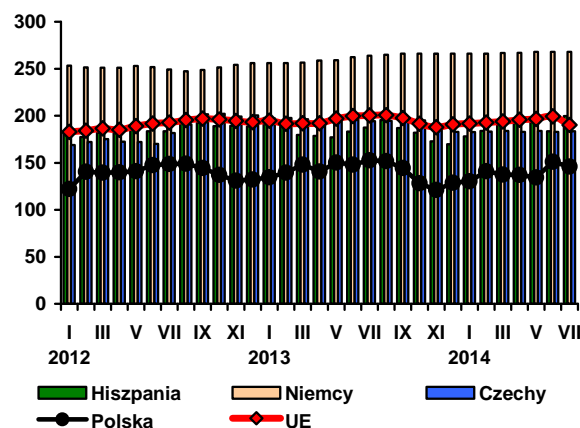
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

We wrześniu br. ceny jaj spożywczych nadal rosły. Przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 34,02 zł/100 sztuk i była o 7% wyższa niż w sierpniu i o 13,7% wyższa niż przed rokiem. W relacji rok do roku podrożały jaja wszystkich klas wagowych. Jaja największe, klasy XL, były o 9,2% droższe, natomiast ceny jaj średnich, klasy M o 14,3% przewyższały poziom notowany przed rokiem, dużych, klasy L o 4,9% a małych, klasy S o 38,8%. Jaja mniejsze podrożały więc bardziej niż większe z powodu większego popytu na jaja niższych klas wagowych.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przemysłowego przerobu wzrosły we wrześniu br. o 17,1% w relacji do poprzedniego miesiąca i o 3,9% w relacji do września 2013 r. Surowiec przerobowy charakteryzują się nadal dużą wahliwością cen.

Przeciętna opłacalność produkcji jaj we wrześniu 2014 r. poprawiła się w porównaniu do tego samego okresu poprzedniego roku.

Ceny jaj uzyskiwane przez producentów obniżyły się wprawdzie o 3,2%, ale mieszanki pasz przemysłowych dla kur niosek potaniały w tym czasie o ok. 10%. Relacja cen jaj do cen pasz wyniosła 2,93, wobec 2,73 przed rokiem.

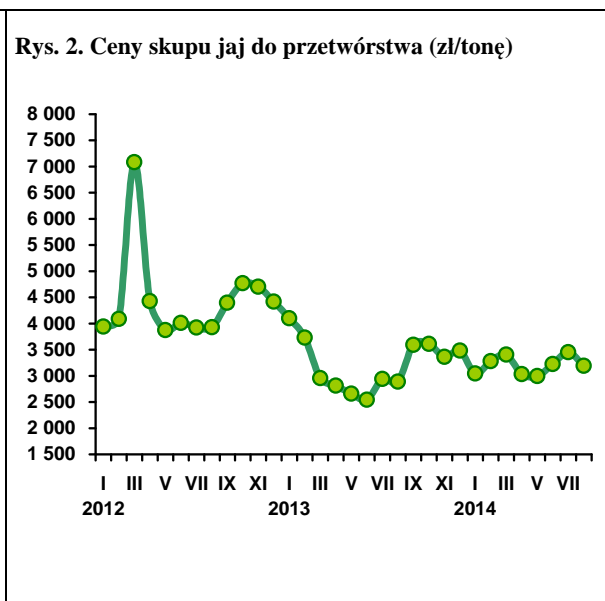
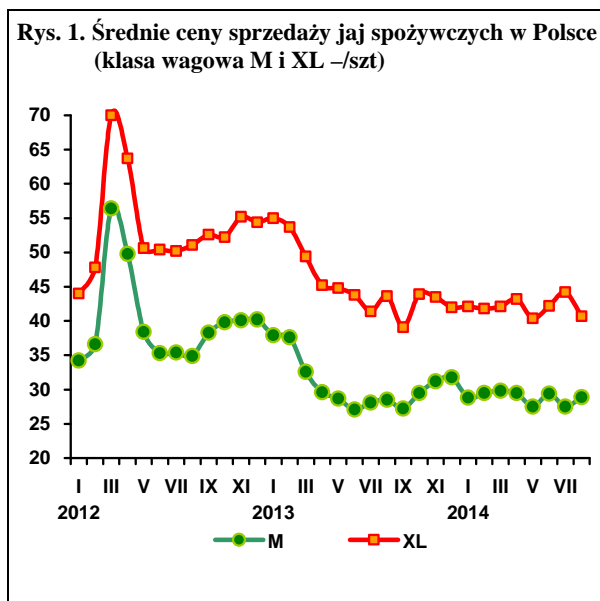
Przeciętne ceny detaliczne jaj spożywczych ustabilizowały się i w sierpniu br. wynosiły, podobnie jak w trzech poprzednich miesiącach, 0,51 zł/szt. Był to poziom o 5,5% niższy niż w sierpniu 2013 r., ale o ok. 13% wyższy niż w analogicznym miesiącu 2011 r.

W Unii Europejskiej średnie ceny sprzedaży jaj konsumpcyjnych były w połowie br. o 5% wyższe niż przed rokiem. W Polsce, ceny jaj wyrażone w euro były w czerwcu wyższe o 5,4% niż dwanaście miesięcy wcześniej. Proporcje cen polskich i przeciętnych cen unijnych pogorszyły się nieznacznie. W połowie br. 100 kg polskich jaj kosztowało o 1,10 euro mniej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, podczas gdy rok wcześniej, o 1,44 euro mniej. W czerwcu

2014 r. przeciętne ceny jaj w Niemczech były o 11,7% wyższe niż przed rokiem, we Francji o 16,3%, a w Holandii o 15,9%. Natomiast w Czechach o 0,9% niższe.

W lipcu 2014 r., wyeksportowano z Polski o 10% mniej jaj świeżych niż w roku poprzednim, a eksport przetworów z jaj był o prawie 20% mniejszy. Import jaj spożywczych zwiększył się o 15,2%, a przetworów z jaj zmniejszył o 23%. W pierwszych siedmiu miesiącach 2014 r. sprzedano za granicę o 9,3% więcej jaj w skorupkach i o 5,6% mniej przetworów z jaj niż w analogicznym okresie 2013 r. W tym samym czasie import jaj świeżych zwiększył się o 8,5%, a przetworzonych, zmniejszył o 28%.

Bardzo wysokie ceny jaj w dwóch poprzednich latach znalazły odzwierciedlenie w dynamice spożycia bezpośredniego jaj. Od kilku lat obserwowana jest spadkowa tendencja tej konsumpcji. Przeciętne spożycie jaj na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych obniżyło się również w pierwszym kwartale br. Spadek wyniósł 12,1% w relacji rok do roku i 9,5% w relacji do pierwszego kwartału 2010 r. W drugim kwartale spożycie jaj w gospodarstwach domowych zwiększyło się o 12%. Jednak w całym pierwszym półroczu br. było o ok. 1% mniejsze niż przed rokiem i o 5,8 % mniejsze niż w analogicznym okresie 2010 r.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
I	2220	2334	18438	23043	548	475	2034	1739
II	1461	1483	14537	21056	655	333	1605	1444
III	1212	1791	15819	20196	662	367	1338	1485
IV	1748	1434	17662	15394	393	335	1631	16427
V	1432	2038	17530	17299	407	335	1631	1842
VI	1881	1613	16560	16740	475	374	1757	1515
VII	1590	1832	19823	17806	543	419	1705	1376
VIII	1740		19854		601		1258	
IX	2073		19660		490		1544	
X	1756		21076		462		2097	
XI	1453		20004		446		1990	
XII	1982		18350		375		1339	
RAZEM	20548		219313		6057		19929	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
I	55,00	42,10	41,40	30,80	37,90	28,80	30,00	21,30
II	53,70	41,80	39,10	32,90	37,60	29,50	29,20	20,80
III	49,40	42,10	37,00	29,90	32,60	29,80	25,60	21,00
IV	45,20	43,20	34,20	32,70	29,60	29,50	23,30	23,00
V	44,80	40,40	34,60	30,80	28,70	27,50	22,20	21,00
VI	43,80	42,20	31,50	32,10	27,10	29,40	18,60	19,50
VII	41,40	44,20	31,60	33,40	28,10	27,50	19,30	22,20
VIII	43,60	40,70	29,50	32,70	28,50	28,90	16,70	24,90
IX	39,10	42,70	32,80	34,40	27,20	31,10	20,60	28,60
X	43,90		32,30		29,50		20,40	
XI	43,50		32,50		31,20		21,70	
XII	42,00		33,90		31,80		22,90	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44
VIII	113,68	96,87	109,96	121,54	84,65	117,75
IX	109,24	106,39	105,10	113,54	83,77	115,77
X	112,91	102,76	104,73	99,99	82,06	113,33
XI	118,47	104,73	122,93	114,01	92,40	123,08
XII	119,26	107,88	138,02	137,55	109,48	133,79
2012 I	128,89	116,84	131,92	149,59	125,03	140,46
II	154,00	134,81	163,63	157,69	136,28	153,60
III	221,41	213,58	227,54	209,31	194,26	195,43
IV	194,43	181,50	168,66	187,38	150,77	177,12
V	150,80	138,97	150,67	158,76	134,42	158,98
VI	142,29	124,31	138,20	139,97	124,73	151,66
VII	147,41	123,25	131,07	132,55	122,90	148,26
VIII	147,24	124,38	130,99	134,00	117,98	149,63
IX	154,31	130,54	139,31	138,46	131,30	149,63
X	162,35	137,53	153,65	148,98	145,00	161,69
XI	164,02	137,55	157,71	153,82	145,67	163,90
XII	167,89	137,91	168,22	156,65	146,08	166,67
2013 I	157,59	133,13	152,21	131,06	120,71	152,91
II	152,26	131,18	159,16	114,30	114,67	147,03
III	145,90	123,40	149,87	100,31	98,71	137,22
IV	128,06	107,11	113,92	92,49	82,43	123,86
V	123,59	92,35	93,69	86,69	82,16	117,30
VI	115,11	94,70	96,25	87,22	86,53	116,55
VII	116,98	91,42	90,81	88,47	87,65	117,44
VIII	113,78	90,04	91,71	89,65	85,10	117,02
IX	117,93	92,72	103,42	104,45	94,10	124,49
X	123,96	103,24	107,53	104,90	102,90	129,26
XI	126,95	100,81	112,26	113,48	105,27	133,14
XII	128,99	103,06	116,82	112,17	102,55	133,59
2014 I	119,32	103,61	112,75	103,78	91,68	127,62
II	123,06	102,44	121,69	98,75	96,71	128,52
III	119,16	108,00	123,78	102,57	102,00	129,25
IV	121,37	107,93	119,22	95,45	93,47	125,33
V	119,43	99,66	104,84	94,54	90,16	120,87
VI	121,36	93,90	107,48	101,45	100,31	122,46

Źródło: Dane MRiRW.

Rok 2014 jest kolejnym rokiem, charakteryzującym się spadkiem cen żywca baraniego. Wprawdzie nie jest on tak duży jak ubiegłoroczny, ale dodatkowo pogłębia i tak już niekorzystną sytuację producentów. W okresie I-IX 2014 r. przeciętna cena skupu owiec wyniosła 6,38 zł/kg i była o 2% niższa od ubiegłorocznej i o 13% niższa od ceny z analogicznego okresu 2012 r. Spadek ten nie jest w pełni zrozumiały, gdyż zazwyczaj zmiany cen wyrażonych w złotych i w euro są tożsame co do kierunku. Tym razem nie ma takiego przełożenia, a zmiany cen nie wynikają ze zmian kursu walut.

W okresie trzech pierwszych kwartałów 2014 r. cena polskich owiec wyniosła 378 EUR/100 kg wagi poubojowej. Była ona co prawda o 5% niższa od ceny z okresu I-IX 2012 r., ale o 4% przewyższała cenę sprzed roku. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że przeciętna cena zakupu jagniąt poniżej 12 miesięcy, w okresie I-IX 2014 r., wyniosła 8,10 zł/kg wagi żywej i była o 3% wyższa od ceny sprzed roku. Tendencje rozwojowe są więc zgodne, a nieco mniejszy wzrost cen wyrażonych w złotych niż cen wyrażonych w euro wynika z niewielkiej aprecjacji złotego względem euro.

Niekorzystne warunki rynkowe ponownie nasilają spadek pogłowia owiec w Polsce. W czerwcu 2014 r. wyniosło ono 222,8 tys. sztuk, w tym maciorek owczych 133,4 tys. sztuk. W skali roku całkowite pogłowie owiec zmniejszyło się o 10,7%, a maciorek owczych o 1,5%. Spadek pogłowia miał miejsce we wszystkich sektorach. W gospodarstwach indywidualnych spadek pogłowia był taki jak ogólny, a największy spadek (o 16,2%) nastąpił w spółkach prywatnych mających 2% udział w pogło-

wiu krajowym. Ocenia się, że w grudniu pogłowie owiec może zmniejszyć się o kolejne 5-10% do 200-210 tys. sztuk.

W Unii Europejskiej ceny jagniąt obniżyły się, a owiec ciężkich wzrosły. W okresie od stycznia do września przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła średnio 572 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 2% niższa niż przed rokiem. Cena owiec ciężkich wyniosła natomiast w tym okresie 510 EUR/100 kg, w tym w III kwartale 464 EUR/100 kg. Przeciętna cena w okresie I-IX była o 3% wyższa niż w analogicznym okresie 2013 r., ale w III kwartale o 7% niższa.

Komisja Europejska przewiduje, że w całym 2014 r. przeciętna cena owiec ciężkich w UE-28 może wynieść 504 EUR/100 kg i być o 2% wyższa niż w 2013 r. Gdyby przewidywana cena miała okazać się prawdziwą, to zapoczątkowana w III kwartale spadkowa tendencja tych cen musiałaby trwać nadal, co jest bardzo prawdopodobne. Zdaniem Komisji przeciętna cena jagniąt w 2014 r. może wynieść 608 EUR/100 kg, co by oznaczało jej wzrost w stosunku do 2013 r. o 3,5%. W tym wypadku, w IV kwartale ceny te musiałby charakteryzować się wysoką dynamiką wzrostu, co w świetle rozwoju cen w ostatnich tygodniach wydaje się prawie niemożliwe.

Komisja Europejska przewiduje, że w 2015 r. ceny jagniąt pozostaną na poziomie zbliżonym do obecnego, a ceny owiec ciężkich mogą być wyższe o około 1%.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	Zmiana w % 2014/2013
I półrocze	770	767	750	98
II półrocze	690	761	740	97
Rok	1 460	1 528	1 490	98

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2013	100,2	66,2	253,1	138,9	105,9	134,9	118,6	113,2	126,5	98,5	85,5	149,0	1491
2014	89,3	79,3	70,9	211,0	93,0	113,8	101,4	x	x	x	x	x	1250*
miesiąc roku poprzedniego = 100	89,1	119,8	28,0	151,9	87,8	84,4	85,5	x	x	x	x	x	83,8
Import 2013	84,0	14,6	63,4	110,7	60,5	64,3	63,2	66,6	114,9	81,0	52,3	46,0	821
2014	85,2	50,2	48,5	58,2	84,8	114,7	117,0	x	x	x	x	x	850*
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,4	343,8	76,5	52,6	140,2	178,4	185,1	x	x	x	x	x	103,5

*Prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2013	6,00	5,52	7,58	7,06	6,14	6,69	6,56	6,40	6,71	5,95	6,65	8,23
2014	6,40	6,50	4,62	8,16	6,35	6,36	6,02	6,62	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,7	117,8	60,9	115,6	103,4	95,1	91,8	103,4	x	x	x	x

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
VIII 2013	7,9	17,2	1,87	4,06
IX	7,5	16,0	1,82	3,88
X	7,5	16,0	1,79	3,81
XI	7,5	16,0	1,80	3,83
XII	8,9	18,9	2,13	4,53
I 2014	7,8	16,7	1,87	3,99
II	8,0	16,9	1,91	4,05
III	8,2	17,4	1,96	4,17
IV	8,6	18,2	2,05	4,36
V	8,4	17,9	2,01	4,28
VI	8,1	17,2	1,96	4,17
VII	8,1	17,3	1,96	4,17
VIII	7,9	16,8	1,88	4,00

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2012/2013	50,78	51,25	51,25	51,66	51,66	50,05	52,61	52,55	51,41	51,97	51,54	51,60
2013/2014	51,49	51,44	51,60	51,50	53,04	52,83	52,11	52,08	52,89	52,73	51,57	52,40
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,4	100,4	100,7	99,7	102,7	105,6	99,0	99,1	102,9	101,5	100,1	101,6

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
UE-28												
2012/13	628,2	636,6	620,2	595,9	542,6	538,6	547,5	560,9	580,8	609,6	634,7	648,7
2013/14	630,0	581,5	586,8	552,3	537,3	534,7	588,6	581,6	582,5	580,9	589,2	603,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,3	93,8	94,6	92,7	99,0	99,3	107,5	103,7	100,3	95,3	92,8	93,0
Włochy												
2012/2013	605,6	608,1	610,8	612,0	611,7	645,2	588,3	577,5	575,5	589,5	636,5	687,3
2013/2014	707,2	671,3	698,4	572,5	548,6	544,9	657,2	597,8	600,5	616,6	634,2	583,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	116,8	110,4	114,3	93,5	89,7	84,5	111,7	103,5	104,3	104,6	99,8	84,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
UE-28												
2012/2013	473,1	462,5	458,2	433,6	432,2	484,4	519,0	538,2	533,2	517,0	496,3	482,7
2013/2014	476,1	483,6	485,9	488,0	490,3	516,0	556,9	575,6	569,6	508,7	482,1	468,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,6	104,6	106,1	112,5	113,4	106,5	107,3	106,9	106,8	98,4	97,1	97,0
Wielka Brytania												
2012/2013	446,9	432,2	425,2	397,5	411,4	495,4	539,3	575,3	570,7	528,7	483,9	461,6
2013/2014	458,3	474,3	471,9	480,6	499,9	543,8	582,7	607,8	617,9	514,7	471,0	446,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,6	109,7	111,0	120,9	121,5	109,8	108,0	105,6	108,3	97,4	97,3	96,7

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
2012/2013 NZD/szt. 15 kg	66,85	68,29	59,53	56,70	53,50	50,90	51,52	45,68	63,02	65,35	66,41	65,31
2013/2014 NZD/szt. 15 kg	72,20	76,48	69,35	64,92	65,91	64,95	68,12	58,86	76,22	78,35	78,23	76,94
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,0	112,0	116,4	114,5	123,2	127,6	132,2	128,9	120,9	119,9	117,8	117,8

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

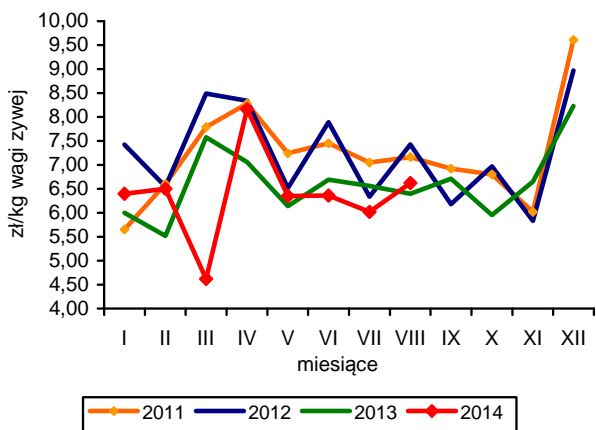
Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

Wyszczególnienie	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
2012/2013 AUD/100 kg cwe	382	324	331	346	380	433	408	443	471	497	453	439
2013/2014 AUD/100 kg cwe	398	407	423	423	504	556	572	570	585	551	479	495
miesiąc roku poprzedniego = 100	104,2	125,6	127,8	122,3	132,6	128,4	140,2	128,7	124,2	110,9	105,7	112,7

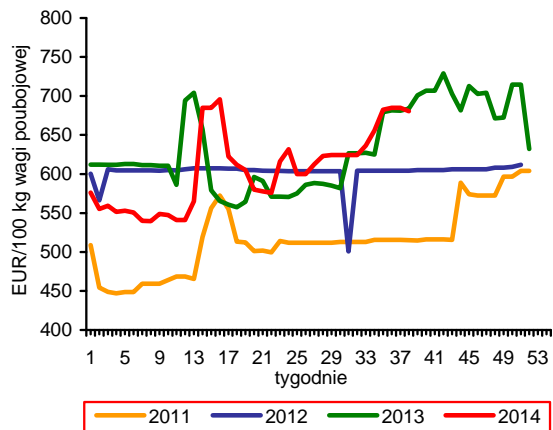
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

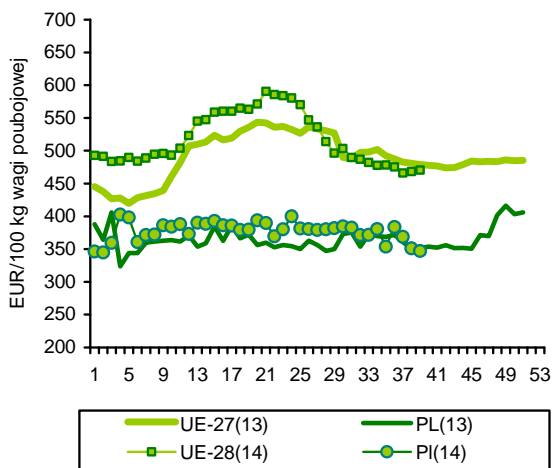
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

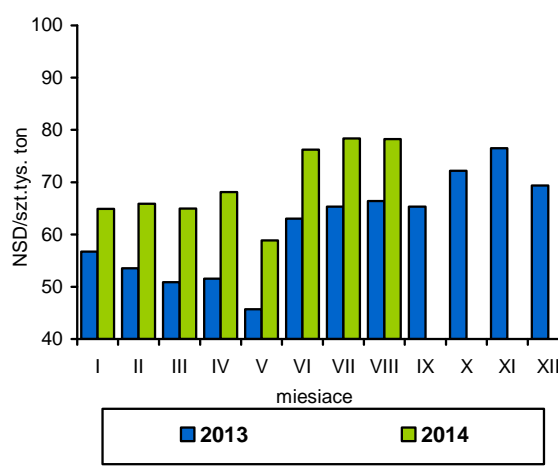
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

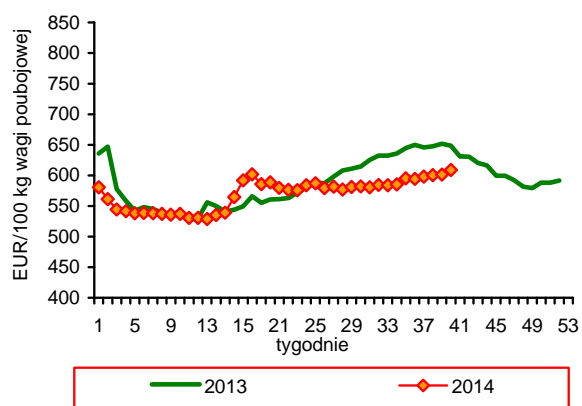
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce

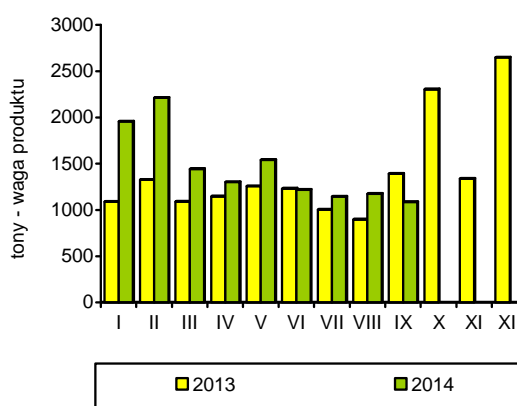
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W sierpniu 2014 r. rybacy łowiący na Bałtyku koncentrowali się głównie na połowach storni i śledzi oraz rybaków słodkowodnych połowianych na zalewach. Wydajności połowowe storni i śledzi były jednak bardzo niskie i stanowiły odpowiednio 68,2 i 24,1% wielkości wyładunków odnotowanych w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zatem zwiększyło się zaangażowanie rybaków w połowy na zalewach, które były wyższe o ponad 70%. Do końca sierpnia obowiązywał okres ochronny w rybołówstwie dorszowym, a połowy mogły prowadzić tylko małe jednostki. Bardzo niskie wykorzystanie kwot połowowych w 2014 r., którego przyczyną był między innymi podział limitów pomiędzy poszczególne klasy wielkości kutrów spowodowało, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi dokonał podziału dodatkowych kwot między rybaków, którzy z takimi wnioskami wystąpili i objęty one: 2,73 tys. ton dorszy, 1,28 tys. ton śledzi i 1,02 tys. ton szprotów. Łącznie połowy ryb na Bałtyku wyniosły w okresie styczeń-sierpień 2014 r. 88,2 tys. ton i były o 27,6% niższe niż przed rokiem. Największy spadek wystąpił w wyładunkach szprotów (o 37%) i śledzi (o 31%).

Produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 50 osób) wyniosła w okresie styczeń-sierpień 2014 r. 209,3 tys. ton i była o 11,7% mniejsza niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek produkcji dotyczył głównie ryb mrożonych (o 48,8% do 26,7 tys. ton), w konsekwencji ograniczonej podaży szprotów z połowów krajowych oraz wędzonych łososi (o 10,4% do 28,2 tys. ton) w rezultacie zmniejszonego eksportu. Produkcja marynat, największej grupy produktów krajowego przetwórstwa, zwiększyła się w okresie siedmiu miesięcy br. o 2,7% do 45,2 tys. ton, natomiast niższa o 6,0% była produkcja konserw (28,2 tys. ton). Podstawowym surowcem do produkcji w tych dwóch segmentach są śledzie, a ich łączne przetwórstwo zmniejszyło się w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,6% do 51,4 tys. ton. Spadkowi produkcji wędzonych łososi towarzyszy dynamiczny wzrost pogłębionego przetwórstwa tych ryb na pasty, sałatki, konserwy, czy marynaty (o 21,8% do 6,0 tys. ton). Podniosła się także produkcja mrożonych filetów z ryb morskich (o 8,0% do 14,9 tys. ton), prawdopodobnie pod wpływem zwiększonego popytu krajowego na dorsze.

Ograniczenie połowów bałtyckich i dalekomorskich, a w konsekwencji tzw. eksportu burtowego wpłynęło na wyraźne ograniczenie wielkości wywozu sektora rybnego w okresie styczeń-lipiec 2014 r. (o 20,7% do 206,8 tys. ton) – głównie ryb świeżych i mrożonych. Jednocześnie

wyższe ceny uzyskiwane ze sprzedaży głównych grup towarowych pozwoliły utrzymać wzrostowy trend w ujęciu wartościowym (o 2,5% do 3,46 mld zł). Zwiększyła się zwłaszcza wartość eksportu ryb wędzonych (o 9,4% do 1,41 mld zł) oraz filetów rybnych (o 7,5% do 0,83 mld zł), przy podobnych jak przed rokiem wpływach ze sprzedaży przetworów i konserw (0,91 mld zł). W strukturze gatunkowej eksportu dominują łososi, dorsze i śledzie, stanowiąc 68% jego wartości i 41% ilości. W porównaniu z siedmioma miesiącami 2013 r. ich łączny eksport zmniejszył się o 5,0% do 85,8 tys. ton, przy 4,6% wzroście jego wartości (do 2,34 mld zł). Wyższe ceny notowane były zwłaszcza w eksporcie łososi (od 15 do 18% w zależności od asortymentu), natomiast tańsze o 7-8% były produkty z pozostałych głównych gatunków ryb. Wolumen importu ryb, przetworów rybnych i owoców morza zwiększył się w okresie styczeń-lipiec 2014 r. o 1,6% do 271,4 tys. ton, a jego wartości o 5,7% do 3,51 mld zł. Tendencje w przywozie poszczególnych grup produktów były zróżnicowane. Zwiększyły się dostawy ryb świeżych (o 9,7% do 82,4 tys. ton, głównie łososi i dorszy) oraz przetworów i konserw z ryb (o 8,5% do 25,5 tys. ton, głównie śledzi). Mniejsze było natomiast zapotrzebowanie na ryby mrożone (o 4,3% do 52,2 tys. ton, głównie makreli) i filety rybne (o 2,8% do 90,0 tys. ton, głównie pang i tilapii). Ceny zakupu ryb na rynkach światowych były w analizowanym okresie na ogół niższe niż rok wcześniej, a spośród głównych gatunków wyższe ceny notowano tylko w przypadku makreli i mintajów.

W sierpniu 2014 r. kontynuowany był spadkowy trend cen detalicznych ryb, przetworów rybnych i owoców morza. W porównaniu z lipcem zmniejszyły się one średnio o kolejne 0,15% i były zbliżone do notowanych na początku roku i tańsze niż w sierpniu 2013 r. o 0,55%. Spadki cen obserwowane są głównie w przypadku ryb i filetów rybnych mrożonych (o 1,6%, sierpień do sierpnia) oraz świeżych i chłodzonych (o 1,2%). Nieznacznie tańsze niż przed rokiem były natomiast ryby wędzone (o 0,2%), a droższe pozostałe przetwory i konserwy z ryb (o 0,2%). O ok. 6% drożej tylko owoce morza pod wpływem wzrostu cen krewetek.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2013 VIII	-	5 484	158	802	981	7 425	622	4
IX	-	976	750	1 044	533	3 303	1 635	3
X	-	181	1 115	656	404	2 356	2 653	5
XI	-	547	1 751	618	177	3 093	4 183	297
XII	-	277	2 196	756	118	3 347	4 153	2 680
2014 ^{a,b} I	3 283	560	914	1 120	55	5 932	1 986	531
II	9 940	1 646	1 067	3 013	20	15 686	4 141	337
III	14 326	3 547	985	2 666	378	21 902	4 214	353
IV	13 716	2 474	1 228	1 088	576	19 082	3 041	161
V	7 110	1 721	1 140	434	302	10 707	2 271	180
VI	2 123	2 636	972	544	862	7 137	130	1
VII	341	999	204	719	1 740	4 003	632	7
VIII	104	1 324	120	547	1 676	3 771	3 532	2
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VIII 2014</u> <u>VIII 2013</u>	x	24,1	75,9	68,2	170,8	50,8	567,8	50,0
<u>I-VIII 2014</u> <u>I-VIII 2013</u>	62,9	69,0	99,1	115,3	150,9	72,4	118,9	68,6

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 02.10.2014 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2011 I-XII	8 384	36 228	82 449	182 415	97 385	12 191	11 110	309 476
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2013 VI	726	7 147	5 645	13 473	5 790	1 013	604	26 991
VII	255	2 459	6 017	13 621	6 977	943	934	22 352
VIII	475	3 417	5 808	13 997	6 583	703	532	23 697
IX	440	3 540	6 869	17 105	8 303	1 094	745	27 954
X	779	4 445	8 599	19 267	9 406	1 517	981	33 090
XI	1 018	4 167	9 567	19 314	10 866	1 090	800	34 066
XII	901	3 070	11 866	16 901	9 562	891	685	32 738
2014 I	719	5 640	6 504	16 387	7 297	1 306	892	29 250
II	916	7 881	6 784	17 387	8 590	1 356	793	32 968
III	767	13 077	7 702	18 846	9 423	1 252	825	40 392
IV	964	9 594	8 089	16 096	7 871	1 161	754	34 743
V	816	5 560	5 760	14 646	6 065	934	926	26 782
VI	511	4 053	5 171	13 529	5 950	660	874	23 264
VII	359	3 014	5 778	12 736	6 229	604	821	21 887
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VII 2014</u> <u>VII 2013</u>	140,8	122,6	96,0	93,5	89,3	64,1	87,9	97,9
<u>I-VII 2014</u> <u>I-VII 2013</u>	106,2	65,6	92,3	101,2	97,4	89,9	106,2	88,3

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	113,1
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2012 I-XII	364,7	114,9	60,0	45,9	75,1	465,5	176,4	77,5	37,5	140,6
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2013 VII	28,6	8,4	4,5	3,8	7,0	33,3	11,7	5,8	2,7	10,3
VIII	26,1	8,7	4,1	3,7	5,2	38,4	16,4	6,7	3,0	9,4
IX	27,0	9,5	5,2	4,0	4,4	42,7	16,7	7,7	3,9	11,1
X	31,1	10,7	6,2	4,8	4,2	48,8	19,8	8,1	3,9	13,6
XI	30,3	10,5	5,9	5,3	4,5	54,8	22,2	9,8	4,9	14,4
XII	32,2	10,7	5,7	6,2	5,8	53,0	20,4	9,2	3,4	16,1
2014 ^b I	28,3	10,0	5,1	4,0	6,0	43,8	16,5	10,1	4,7	9,8
II	29,5	10,6	5,7	3,7	5,5	41,2	13,5	9,9	3,8	11,1
III	32,6	10,5	6,2	4,3	5,4	46,7	15,3	9,6	4,6	14,3
IV	32,7	10,0	6,1	4,8	3,9	40,8	12,6	7,7	3,3	13,6
V	31,2	8,7	5,6	3,7	7,4	34,4	11,0	5,3	2,8	11,9
VI	30,2	8,7	4,9	3,5	7,7	31,8	9,7	4,5	2,8	11,5
VII ^c	22,4	8,7	4,3	4,1	2,1	32,6	11,4	5,2	3,5	10,2
Wskaźnik zmian (%)										
VII 2014 VII 2013	78,3	103,4	94,6	106,6	29,8	97,8	97,7	89,8	130,6	98,9
I-VII 2014 I-VII 2013	79,4	102,5	97,9	97,4	58,1	101,5	97,2	95,8	108,6	109,7

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,36	5,79	6,66	6,79	12,17	15,89	14,66
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,71	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	14,36
2013 VII	6,30	5,87	5,64	5,23	5,63	6,87	6,39	12,16	23,99	14,40
VIII	6,02	5,03	5,04	-	5,25	6,93	5,66	11,98	21,95	14,88
IX	5,76	5,72	5,77	6,39	5,51	6,90	5,61	12,12	18,23	14,03
X	5,56	6,19	6,01	4,51	5,91	6,24	5,72	11,62	19,81	12,66
XI	6,20	5,91	5,68	6,09	4,83	5,72	5,39	11,16	20,73	13,90
XII	5,91	5,46	5,85	6,69	4,63	5,90	5,40	11,08	24,85	13,55
2014 ^a I	5,91	5,65	6,54	6,17	5,34	6,57	5,43	10,67	25,11	12,67
II	5,84	5,59	6,28	5,98	5,27	6,38	5,30	11,44	24,58	13,74
III	5,52	5,29	5,92	6,09	5,98	6,47	5,50	11,15	23,05	13,13
IV	5,99	5,41	6,23	6,05	5,88	7,07	6,11	10,75	23,50	11,55
V	5,41	4,91	6,00	6,38	5,67	7,69	5,82	10,88	21,69	12,47
VI	4,89	4,87	5,27	5,68	5,69	7,50	6,45	10,93	19,22	12,51
VII	5,17	4,89	5,33	5,67	5,58	7,24	5,88	11,14	19,88	11,29
Wskaźnik zmian (%)										
VII 2014 VII 2013	82,0	83,3	94,5	108,4	99,1	105,4	92,0	91,6	82,9	78,4
I-VII 2014 I-VII 2013	80,4	77,2	118,3	109,0	99,8	104,1	95,3	94,3	98,2	85,3

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2010 I-XII	7,52	17,37	18,38	17,91	44,75	36,45	42,46	2,57	0,50
2011 I-XII	7,25	21,82	18,97	18,71	49,39	43,02	36,71	2,50	0,85
2012 I-XII	13,25	22,56	19,76	19,42	42,27	44,64	47,68	3,35	0,97
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,2	49,9	45,44	50,36	3,21	1,17
2013 VII	9,55	19,29	21,11	18,00	54,90	44,88	52,14	3,88	1,20
VIII	10,31	24,46	22,15	19,68	49,30	44,35	66,80	3,17	-
IX	9,11	19,72	20,27	19,33	50,92	45,60	50,83	2,88	-
X	10,40	22,59	20,23	18,89	50,95	47,00	47,15	2,73	-
XI	10,37	19,75	19,68	17,71	52,19	49,05	48,82	-	-
XII	10,39	19,43	19,72	16,87	53,92	48,98	46,24	2,73	-
2014 ^a I	10,13	23,18	19,31	15,48	54,23	48,82	43,06	2,58	-
II	9,80	23,48	19,78	16,33	54,92	49,12	43,43	2,63	1,89
III	9,78	18,78	19,57	17,66	55,17	48,68	44,76	2,57	1,64
IV	9,94	20,29	19,23	17,44	54,83	49,78	43,60	2,31	1,56
V	9,40	25,04	19,94	16,43	54,28	50,88	49,85	2,55	1,51
VI	9,44	19,95	14,97	16,85	53,30	50,39	46,44	2,60	1,31
VII	9,14	18,14	19,27	17,15	53,33	48,96	70,70	2,54	-
Wskaźnik zmian (%)									
VII 2014 VII 2013	95,7	94,1	91,3	95,3	97,1	109,1	135,6	65,4	x
I-VII 2014 I-VII 2013	82,2	103,6	91,6	92,4	112,3	112,9	92,8	76,6	135,9

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	-	7,56	75%	9,18	75%
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2013 VIII	10,94	-	12,30	56%	14,47	66%	8,63	-	9,78	75%	12,21	76%
IX	10,91	-	12,58	57%	14,57	66%	8,70	-	9,79	75%	12,16	76%
X	11,01	-	13,19	60%	14,56	66%	8,90	-	9,78	75%	11,81	74%
XI	10,61	-	13,14	59%	14,57	67%	9,06	-	9,92	77%	11,49	72%
XII	10,55	-	13,17	60%	14,52	66%	9,32	-	9,92	77%	11,03	71%
2014 I	10,40	-	12,84	57%	14,51	66%	10,04	-	9,97	78%	10,98	71%
II	10,33	-	12,97	58%	14,56	67%	9,83	-	9,72	76%	10,68	69%
III	10,47	-	12,90	58%	14,65	67%	9,93	-	9,73	76%	10,69	70%
IV	10,48	-	13,06	59%	14,65	67%	9,85	-	9,69	76%	10,20	67%
V	10,63	-	12,62	57%	14,68	68%	9,84	-	9,83	77%	10,49	69%
VI	10,83	-	12,68	58%	14,19	65%	10,26	-	9,70	76%	10,43	69%
VII	10,77	-	12,62	57%	14,14	65%	10,19	-	9,68	76%	10,39	68%
VIII	10,80	-	12,56	57%	14,16	65%	10,18	-	9,72	76%	10,35	68%
Wskaźnik zmian (%)												
VIII 2014 VIII 2013	98,7	x	102,1	x	97,9	x	118,0	x	99,4	x	84,8	x
I-VIII 2014 I-VIII 2013	97,4	x	102,9	x	103,7	x	115,8	x	101,9	x	86,1	x

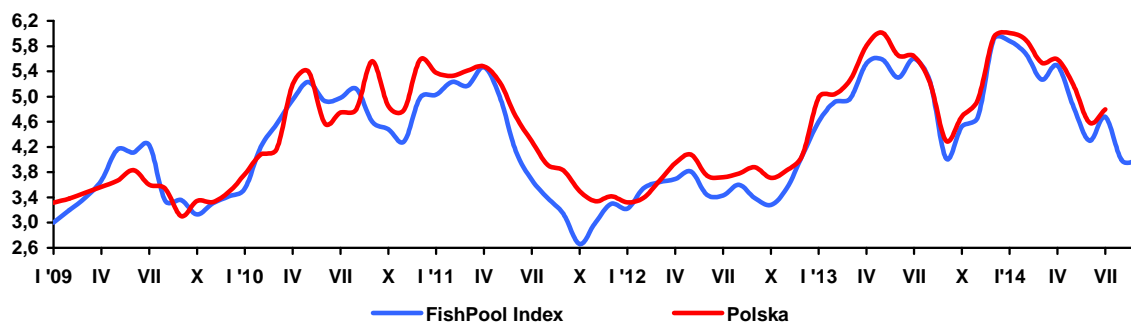
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

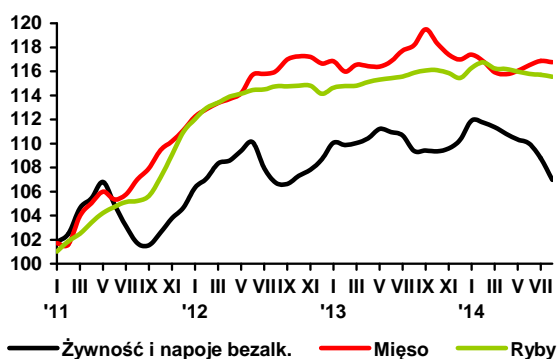
Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2010I-XII	17,46	12,75	21,37	71,60	27,27	14,75	16,45	21,62	26,23	11,13	13,45
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2012I-XII	21,42	13,67	26,76	75,30	32,10	17,62	20,10	25,06	29,82	16,02	15,15
2013I-XII	21,83	13,20	26,65	75,70	31,94	16,54	20,95	27,50	33,41	16,05	14,60
2013 VIII	21,91	13,24	26,72	77,00	31,65	16,37	21,12	27,37	33,76	16,06	-
IX	22,02	13,16	26,84	77,30	32,15	16,49	21,15	27,37	33,88	16,04	-
X	22,08	13,07	26,72	76,20	32,08	16,82	21,32	27,62	34,41	15,99	14,80
XI	21,87	13,01	26,66	76,40	32,27	16,93	21,30	27,94	34,35	15,99	14,79
XII	21,85	12,91	26,65	77,30	32,21	16,87	20,73	27,94	34,29	15,60	13,52
2014 I	21,87	12,84	26,18	77,90	32,14	16,91	20,90	28,19	34,12	15,55	13,85
II	21,85	12,74	26,25	78,70	32,07	16,95	21,10	28,19	34,23	15,56	14,25
III	21,79	12,63	26,31	77,70	31,79	16,80	21,03	28,00	34,29	15,33	14,36
IV	21,74	12,64	26,43	77,50	31,98	16,74	20,97	27,94	34,12	15,25	14,49
V	21,66	12,56	26,67	78,20	32,08	16,86	20,80	27,75	34,29	15,24	-
VI	21,66	12,50	26,85	78,00	31,87	16,87	20,62	27,69	34,18	15,21	-
VII	21,81	12,52	26,96	78,30	31,96	16,81	20,70	27,62	34,00	15,20	-
VIII	21,75	12,46	27,07	77,70	31,85	16,75	20,72	27,75	34,06	15,14	-
Wskaźnik zmian (%)											
VIII 2014 VIII 2013	99,3	94,1	101,3	100,9	100,6	102,3	98,1	101,4	100,9	94,3	x
I-VIII 2014 I-VIII 2013	100,0	95,0	99,9	103,9	100,4	102,5	100,0	101,9	103,5	94,9	96,4

Źródło: Dane GUS.

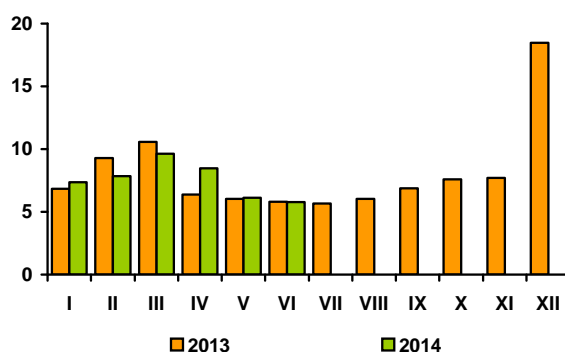
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

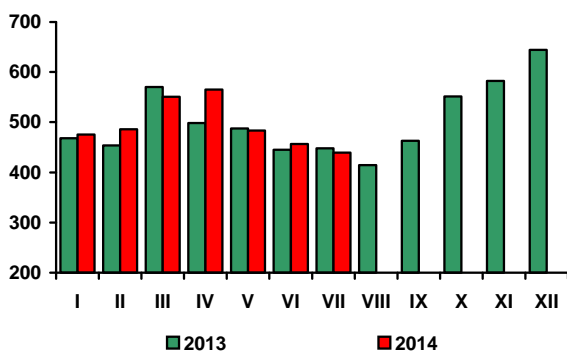
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2010=100)

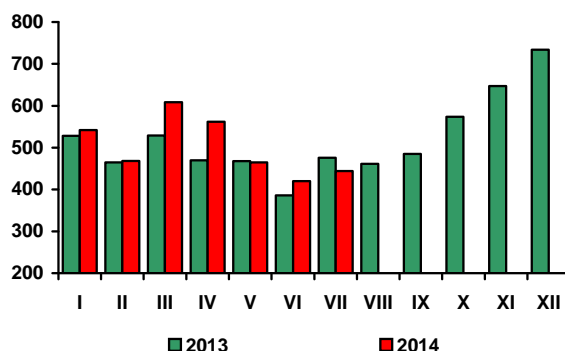
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 – dane GUS, rys. 7-8 - dane CAAC.

W sierpniu 2014 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 1,6%, w tym żywności o 1,8%, przy spadku łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,4%. Najbardziej zmalały ceny warzyw (o 13,4%), owoców (o 5,8%) i cukru (o 3,5%). O spadku cen warzyw zdecydowała znacząca redukcja cen ziemniaków (o 19,8%) i warzyw świeżych (o 19,4%), w tym zwłaszcza pomidorów (o 40,2%), buraków (o 21,6%), marchwi (o 20,1%), cebuli (o 13,7%) i kalafiorowatych (o 9,0%). Spośród owoców istotnie potaniały owoce jagodowe (o 22,6%), owoce pestkowe (o 16,4%) i jabłka (o 10,2%), przy wzroście cen owoców cytrusowych (o 6,0%). Mniej niż w poprzednim miesiącu konsumenci płacili za tłuszcz wieprzowy (o 1,3%) i masło (o 1,1%). Potaniały także tłuszcze roślinne, artykuły mleczarskie oraz kasze i ziarna zbóż (po 0,4%). Nieznacznie, bo o 0,1% obniżyły się przeciętne ceny artykułów mięsnych, w tym mięsa wieprzowego surowego o 0,6%, a wołowego o 0,2%, przy wzroście cen drobiu o 0,3% i stabilizacji cen przetworów mięsnych. Nieco droższe niż w lipcu br. były: ryż, makarony i jaja (po 0,1%)

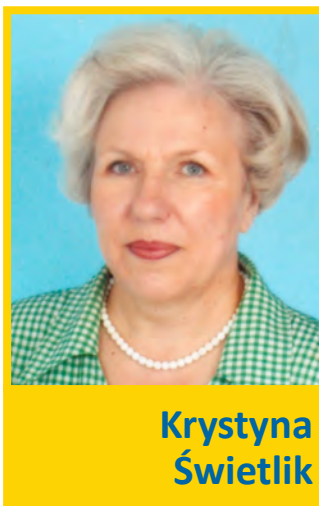
W sierpniu 2014 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były o 2,1% niższe niż przed rokiem. Istotnie spadły ceny cukru (o 31,7%), warzyw (o 12,8%, w tym ziemniaków o 33,6%, a warzyw świeżych o 14,5%) i owoców (o 10,2%). Potaniały wszystkie rodzaje owoców, w tym najbardziej jabłka (o 26,5%). Ceny tłuszczów wieprzowych surowych i topionych obniżyły się o 6,7%, olejów roślinnych o 3,9%, ryżu o 3,8%, a jaj o 3,2%. Przepiętne ceny mięsa surowego zmalały o 2,8%, w tym wieprzowego o 3,0%, drobiowego o 2,9%, a wołowego o 1,0%. W sierpniu br. mniej niż przed rokiem konsumenci płacili za mąkę (o 2,2%), ryby (o 0,5%) i pieczywo (o 0,4%), a więcej za artykuły mleczarskie (o 3,8%), makarony (o 1,3%), masło (o 0,6%), dżemy, marmolady, miód i czekoladę (o 0,5%) oraz wędliny (o 0,3%).

Średni poziom cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-sierpień 2014 r. był o 0,1% niższy, a żywności - taki sam jak w analogicznym okresie 2013 r., przy wzroście łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,3%. Istotnie podrożały napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 3,8%), towary i usługi związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii (o 1,8%, przy czym ceny nośników energii obniżyły się o 0,1%), towarów i usług restauracyjnych i hotelowych (o 1,5%) oraz związanych z rekreacją i kulturą (o 1,3%). Spadły ceny odzieży i obuwni (o 4,7%), towarów i usług związanych z edukacją (o 6,2%), łącznością (o 0,9%) oraz transportem (o 1,4%, w tym paliw do prywatnych środków transportu o 2,0%).

Spośród artykułów żywnościowych wydatnie podrożały ziemniaki (o 12,7%), masło (o 6,3%) i artykuły mleczarskie (o 5,4%, w tym mleko pitne o 7,4% oraz sery dojrzewające i topione o 6,7%). Wzrosły ceny ryb świeżych (o 1,2%), makaronów (o 1,1%), wędlin (o 1,0%), wyrobów cukierniczych (o 0,8%) oraz dżemów, marmolad i miodu (o 0,6%). Obniżyły się natomiast ceny cukru (o 27,0%), jaj (o 8,0%), tłuszczów wieprzowych (o 4,6%), ryżu (o 3,1%), owoców (o 2,6%), olejów roślinnych i mąki pszennej (po 2,0%), mięsa surowego (o 1,7%, w tym drobiowego o 2,4%), margaryn (o 0,7%) i nieznacznie pieczywa (o 0,2%).

Spadek cen detalicznych żywności, wzrost siły nabywczej płac oraz rent i emerytur i poprawa sytuacji na rynku pracy skutkowały **ożywieniem popytu na żywność.** W sierpniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw było o 3,5% wyższe, a w okresie styczeń-sierpień br. o 4,0% wyższe niż w analogicznych okresach 2013 roku, wobec wzrostu odpowiednio o 2,0% i 2,6% odpowiednio rok wcześniej. Spadek cen konsumpcyjnych wpłynął na wzrost siły nabywczej płac w sierpniu br. oraz w okresie styczeń-sierpień br. po 3,7% w ujęciu rocznym. W tempie zbliżonym do wzrostu wynagrodzeń zwiększyły się nominalne i realne emerytury i renty brutto w systemie pracowniczym. W sierpniu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 0,7% większe, a w okresie pierwszych ośmiu miesięcy br. - o 0,5% większe niż przed rokiem.

W sierpniu 2014 r., w porównaniu z sierpniem 2013 r., **sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach**

**Krystyna
Świetlik**

**Paweł
Wyrzykowski**

stałych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób zwiększyła się o 3,2%, a w okresie styczeń-sierpień br. była o 3,6% większa niż przed rokiem, wobec wzrostu o 0,5% odpowiednio rok wcześniej.

Można przypuszczać, że w najbliższych miesiącach, w wyniku spodziewanych dalszych obniżek cen detalicznych żywności, podtrzymana będzie dodatnia dynamika sprzedaży detalicznej. Jej skala może być jednak nieco mniejsza od dotychczasowej z uwagi na obserwowane spowolnienie gospodarcze, osłabiające szanse na dalszy spadek bezrobocia. Optymistycznym sygnałem jest natomiast wrześnieńowa poprawa nastrojów konsumentów, pozytywnie oceniających obecne i oczekiwane tendencje konsumpcji indywidualnej.

Według metodologii Eurostat-u w sierpniu 2014 r. w UE-28 inflacja w ujęciu rocznym wyniosła 0,5%, w strefie euro 0,4%, podczas gdy w Polsce ceny towarów i usług konsumpcyjnych obniżyły się o 0,1%. Wysoka podaż i ograniczenia eksportowe do Rosji spowodowały, że w UE (w 21 na 28 państw) ceny żywności i napojów bezalkoholowych spadły średnio o 1,0%, w tym w Polsce o 2,1%, w porównaniu z sierpniem 2013 r. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych najbardziej obniżyły się w Chorwacji (o 3,4%), Portugalii (o 3,1%), Irlandii (o 2,6%) oraz Hiszpanii i Grecji (po 2,2%). Największy ich wzrost odnotowano w Austrii (o 1,9%), Czechach (o 1,6%) i na Litwie (o 0,7%). Spadek cen dotyczył głównie owoców (o 7,1%), warzyw (o 5,8%), olejów i tłuszczów (o 3,3%), cukru i wyrobów cukierniczych (o 0,7%) oraz chleba i produktów zbożowych (o 0,5%). Zwykowały natomiast ceny mleka, serów i jaj (o 2,4%) oraz ryb i owoców morza (o 1,4%), a ceny mięsa nie zmieniły się.

Według FAO w sierpniu 2014 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności obniżyły się o 3,6% (indeks cen żywności osiągnął najniższy poziom od września 2010 r.). Najbardziej potaniały produkty mleczarskie (o 11,2%) co było związane z wzrostem podaży tych produktów, a także zmniejszonym popytem. Ceny olejów roślinnych obniżyły się o 8,0%, w tym głównie oleju palmowego, którego prognozowana produkcja w Azji Południo-Wschodniej wzrosła a zapotrzebowanie na import (głównie w Chinach i Indiach) zmalało. Cukier potaniał o 5,8%, pod wpływem poprawy perspektyw produkcji w Indiach (drugim co do wielkości producentów cukru), UE i Rosji oraz niższego niż oczekiwano zapotrzebowania importowego Chin. Obniżenie produkcji w Brazylii (u największego producenta cukru) nie było wystarczającym czynnikiem aby zrównoważyć spadkową presję cenową. Potaniały także artykuły zbożowe (o 1,5%). Jediną grupą produktów, która podrożała w sierpniu były artykuły mięsne (o 1,2%), w tym szczególnie wołowina w Australii.

W sierpniu 2014 r., przeciętny poziom światowych cen żywności był o 3,9% niższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Zdecydował o tym spadek cen artykułów mleczarskich o 18,9%, zbożowych o 11,7% i olejów roślinnych o 8,4%, przy wzroście cen artykułów mięsnych o 13,7% i cukru o 1,1%.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu 2014 r.

Wyszczególnienie	VIII 2014			I – VIII 2014
	VII 2014 =100	VIII 2013=100	XII 2013 = 100	I – VIII 2013 = 100
O G Ó Ł E M	99,6	99,7	99,5	100,3
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,4	97,9	97,0	99,9
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,0	103,8	103,5	103,8
Odzież i obuwie	97,3	94,9	92,0	95,3
Mieszkanie	100,1	100,6	100,2	101,5
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,1	100,7	100,3	101,8
w tym nośniki energii	100,2	100,5	99,9	99,9
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,8	99,8	99,9	99,9
Zdrowie	100,1	100,0	99,6	100,2
Transport	100,0	98,5	99,6	98,6
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	99,5	98,1	99,5	98,0
Łączność	101,3	103,9	104,0	99,1
Rekreacja i kultura	100,1	100,9	102,0	101,3
Edukacja	100,1	94,0	100,4	93,8
Restauracje i hotele	100,0	101,3	101,0	101,5
Inne towary i usługi	99,9	99,8	99,9	99,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w sierpniu 2014 r.

Wyszczególnienie	VIII 2014			I-VIII 2014
	VII 2014 = 100	VIII 2013=100	XII 2013=100	I-VIII 2013=100
Żywność (bez napojów)	98,2	97,7	96,7	100,0
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	100,0	100,0	100,1
Pieczywo	100,0	99,6	99,8	99,8
Ryż	100,1	96,2	97,3	96,9
Makarony	100,1	101,3	100,5	101,1
Mięso i przetwory	99,9	99,9	99,8	99,7
Mięso wieprzowe	99,4	97,0	96,6	98,9
Mięso wołowe	99,8	99,0	98,6	99,2
Drób	100,3	97,1	105,7	97,6
Przetwory mięsne i wędliny	100,0	100,3	99,5	100,9
Ryby i owoce morza	99,8	99,5	100,1	100,4
Mleko, sery i jaja	99,7	102,8	99,9	103,4
Artykuły mleczarskie	99,6	103,8	100,3	105,4
Mleko	99,4	105,2	100,7	107,4
Sery twarogowe	99,5	102,6	101,0	103,1
Sery dojrzewające i topione	99,3	103,7	98,7	106,7
Jaja	100,1	96,8	97,6	92,0
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,3	98,6	97,8	101,5
Masło	98,9	100,6	96,4	106,3
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	98,7	93,3	92,0	95,4
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,7	98,8	100,7	99,3
Oleje roślinne	99,4	96,1	97,8	97,8
Owoce	94,2	89,8	100,9	97,4
Jabłka	89,8	73,5	105,4	96,5
Owoce cytrusowe	106,0	96,7	131,3	94,2
Banany	98,8	94,3	94,5	100,7
Warzywa	86,6	87,2	74,5	99,4
Ziemniaki	80,2	66,4	64,8	112,7
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,4	92,8	94,7	93,6
Cukier	96,5	68,3	73,8	73,0
Napoje bezalkoholowe	100,0	99,8	100,2	99,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2011	101,7	100,7	102,1	100,8	101,3	98,2	98,3	98,6	99,8	101,0	101,2	100,8
	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8	100,7	98,0	98,9	99,9	100,6	100,5	100,8
	2013	101,3	98,8	100,1	100,4	100,7	99,7	99,7	98,8	100,0	99,9	100,2	100,7
	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4				
Pieczywo i produkty zbożowe	2011	100,9	101,2	102,0	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1	100,1	100,5	100,2	100,0
	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,0	100,2	100,0	100,1	100,1	100,0
	2013	100,4	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,2	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0
	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0				
Mięso	2011	101,7	99,9	102,3	101,0	100,9	99,4	100,4	101,2	100,8	101,4	100,7	100,8
	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4	101,3	100,1	100,2	100,9	100,2	100,0	99,5
	2013	100,2	99,3	100,5	99,9	99,9	100,4	100,7	100,4	101,1	99,0	99,2	99,6
	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9				
Ryby i owoce morza	2011	101,0	100,9	100,6	100,9	100,8	100,5	100,4	100,1	100,4	101,4	101,8	101,8
	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2	100,3	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	99,4
	2013	100,4	100,1	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,2	100,0	99,8	99,7
	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8				
Mleko, sery, jaja	2011	100,6	100,2	100,6	100,3	100,3	100,0	100,4	100,4	100,2	100,6	100,5	100,8
	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9	99,0	99,6	99,6	100,0	100,3	100,3	100,3
	2013	100,4	100,1	99,6	99,7	99,7	99,7	100,2	100,1	101,0	100,8	100,5	100,5
	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7				
Tłuszcze	2011	100,6	100,3	101,6	100,6	100,9	100,9	100,8	101,0	100,0	100,6	100,9	100,7
	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2	99,2	100,0	99,4	100,1	101,2	100,4	100,3
	2013	100,9	99,8	99,4	99,9	100,4	100,6	100,4	100,8	100,7	100,4	100,1	99,5
	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3				
Owoce	2011	100,7	101,6	100,2	99,6	106,0	101,6	98,2	88,3	93,8	100,6	100,5	100,1
	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4	107,5	98,0	91,6	95,9	100,0	97,8	101,0
	2013	105,7	99,8	98,3	102,9	106,5	105,0	98,4	95,0	93,5	95,0	99,5	100,3
	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2				
Warzywa	2011	105,1	100,9	101,6	102,7	105,4	85,6	82,4	86,1	98,3	103,5	109,1	104,7
	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2	100,2	80,7	91,0	97,9	105,6	106,8	111,9
	2013	107,3	100,0	102,5	102,4	104,5	94,7	95,9	89,7	99,1	103,9	104,5	108,9
	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6				
Cukier i wyroby cukiernicze	2011	101,7	102,7	111,4	101,5	97,8	97,5	99,0	99,8	99,7	100,7	100,5	100,2
	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1	100,2	100,2	100,1	100,3	100,0	99,8	99,5
	2013	100,3	99,4	99,7	100,0	99,7	99,7	99,3	99,4	99,8	99,6	99,8	98,7
	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4				
Cukier	2011	104,0	109,6	139,4	104,7	92,8	92,3	95,7	98,1	98,0	100,6	101,0	100,3
	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8	100,0	100,0	99,9	100,4	99,9	99,6	99,3
	2013	99,9	98,7	99,2	99,4	99,3	98,7	96,3	97,2	98,9	98,8	98,0	96,7
	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5				
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2011	101,2	100,2	100,9	100,5	100,6	99,6	99,7	100,0	100,1	100,7	100,7	100,4
	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5	99,7	100,1	100,4	100,1	100,1
	2013	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	99,7	100,1	100,2	99,8	100,1
	2014	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6				
III. Średnia płaca ^a	2011	88,1	100,9	106,2	99,0	96,8	103,3	100,3	99,4	99,7	101,0	101,8	109,0
	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5	99,6	98,8	102,1	101,7	108,8
	2013	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6	98,2	100,3	101,7	101,7	108,3
	2014	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2				

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

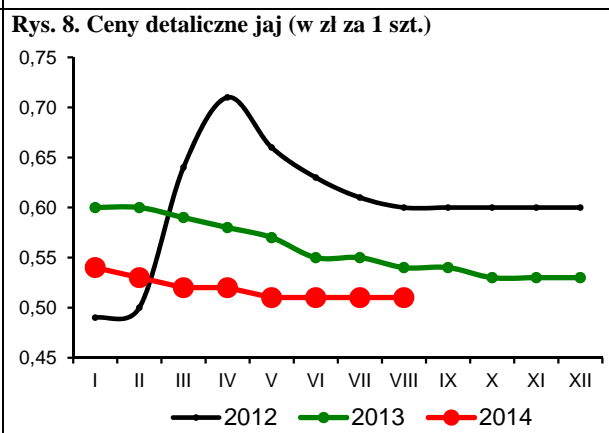
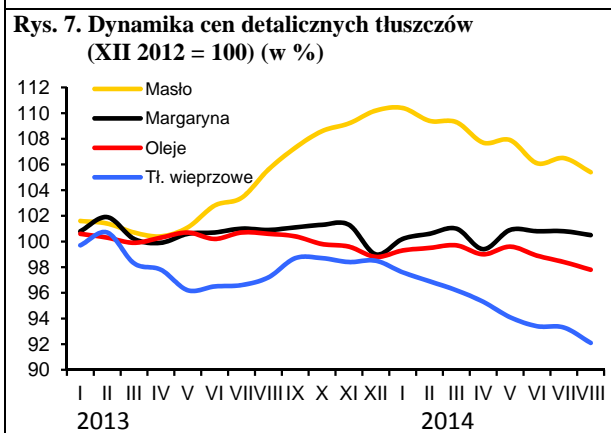
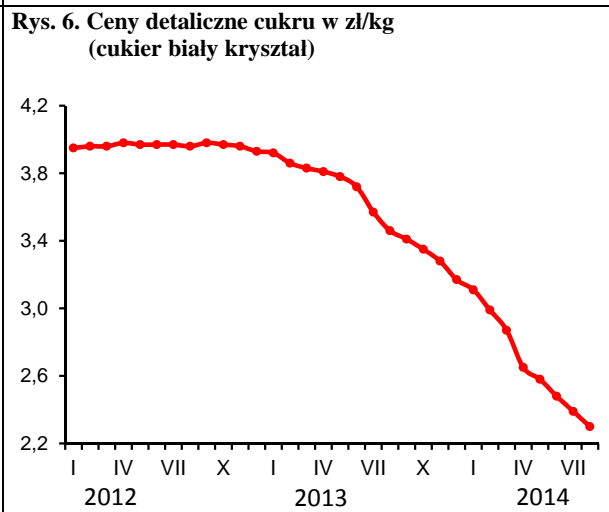
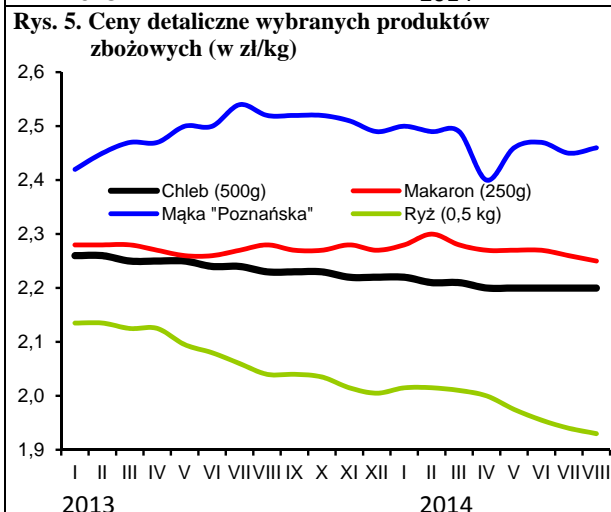
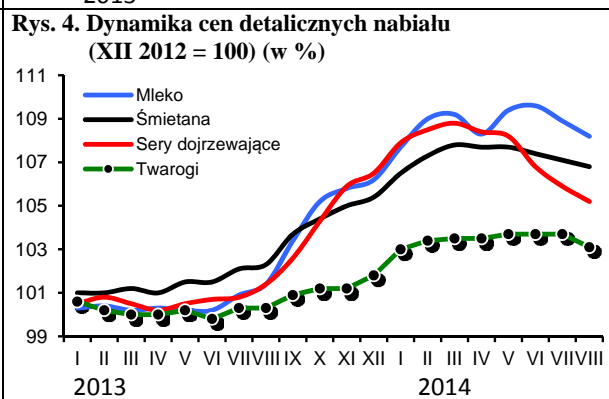
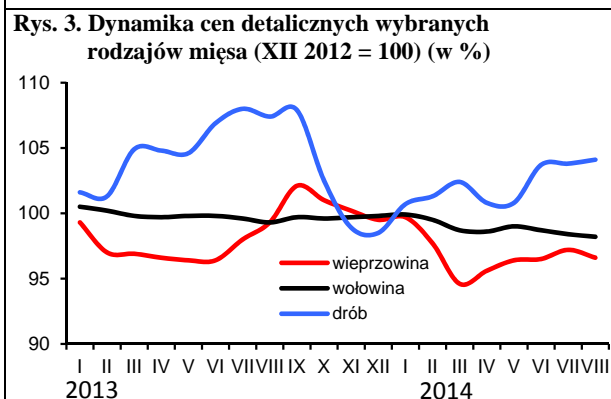
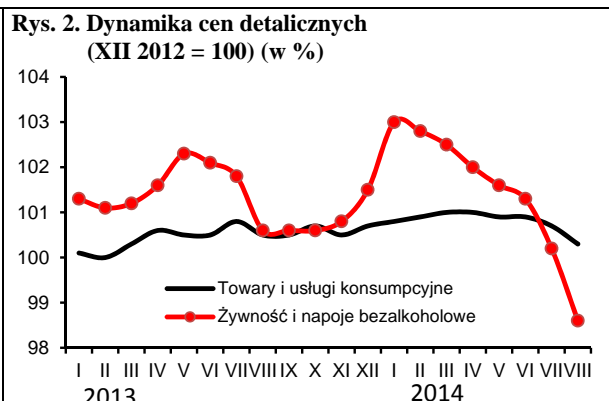
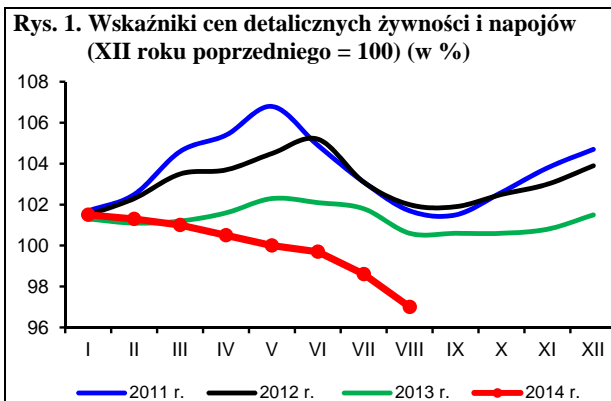
Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2011	104,8	105,0	106,8	107,2	108,8	106,4	105,3	104,5	103,3	104,1	104,6	104,7
	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7	105,4	105,0	105,3	105,3	104,7	103,9	103,9
	2013	103,5	102,5	101,5	101,7	101,6	100,7	102,5	102,5	102,6	101,9	101,7	101,5
	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9				
Pieczywo i produkty zbożowe	2011	107,4	108,7	110,7	111,3	111,7	111,9	111,9	111,7	108,0	106,8	106,5	106,2
	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4	102,4	102,4	102,4	102,3	101,9	101,9	101,9
	2013	101,9	101,9	101,6	101,4	101,2	100,9	101,1	100,7	100,7	100,6	100,5	100,4
	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0				
Mięso	2011	100,3	101,0	103,7	104,9	106,1	103,7	104,2	104,5	105,6	108,2	109,8	111,1
	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8	109,8	109,5	108,4	108,4	107,2	106,4	105,0
	2013	104,1	102,7	102,8	102,4	101,9	100,9	101,6	101,8	102,1	100,9	100,1	100,3
	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9				
Ryby i owoce morza	2011	103,0	103,6	104,2	105,1	105,9	106,1	106,4	106,2	106,2	107,4	109,2	111,0
	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5	109,3	108,9	109,0	108,6	107,1	105,3	102,8
	2013	102,2	101,5	101,2	101,0	101,0	100,8	100,9	100,9	101,1	101,1	100,9	101,2
	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5				
Mleko, sery, jaja	2011	102,1	102,2	103,1	103,1	103,2	103,4	103,9	104,1	104,0	104,1	104,6	105,1
	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1	104,8	107,2	106,3	106,0	105,7	105,5	104,9
	2013	104,4	103,8	99,7	97,8	98,5	99,2	99,7	100,2	101,2	101,8	102,0	102,2
	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8				
Tłuszcze	2011	102,3	103,6	106,5	107,9	108,8	108,8	108,5	109,2	108,6	108,4	109,0	109,7
	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6	102,9	102,0	100,4	100,2	100,8	100,4	100,0
	2013	100,3	100,1	99,0	99,9	101,0	102,4	102,9	104,3	104,9	104,1	103,8	103,0
	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6				
Owoce	2011	117,8	120,1	120,7	117,8	122,2	120,4	115,2	100,2	94,2	96,4	96,9	94,9
	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3	103,4	103,4	106,3	107,8	106,7	103,8	105,0
	2013	102,7	101,8	101,0	101,4	104,5	102,1	102,3	106,5	104,3	99,2	100,8	99,7
	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8				
Warzywa	2011	113,5	108,7	105,3	104,6	112,8	97,9	87,3	84,9	81,9	82,8	84,2	82,2
	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4	99,8	97,5	103,4	102,8	104,0	101,0	107,2
	2013	107,8	104,6	103,0	108,8	106,9	101,2	120,3	118,3	119,6	117,8	115,3	112,3
	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2				
Cukier i wyroby cukiernicze	2011	104,8	107,9	120,7	123,1	120,5	117,4	116,3	114,2	110,8	111,2	112,1	112,6
	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9	102,3	103,4	103,6	104,2	103,4	102,8	102,0
	2013	101,9	100,9	100,2	99,7	99,2	98,8	97,8	97,1	96,6	96,5	96,2	95,4
	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8				
Cukier	2011	112,4	125,3	178,7	191,7	179,7	166,7	161,0	148,3	131,3	130,3	133,4	133,7
	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3	94,6	98,8	100,7	103,1	102,4	101,0	99,9
	2013	100,0	98,1	97,2	96,1	95,7	94,4	90,9	88,4	87,1	86,1	84,6	82,4
	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3				
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2011	103,8	103,6	104,3	104,5	105,0	104,2	104,1	104,3	103,9	104,3	104,8	104,6
	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0	103,8	103,8	103,4	102,8	102,4
	2013	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1	101,1	101,0	100,8	100,6	100,7
	2014	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7				
III. Średnia płaca ^a	2011	105,0	104,1	104,0	105,9	104,1	105,8	105,2	105,4	105,2	105,1	104,4	104,4
	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4	102,7	101,6	102,8	102,7	102,4
	2013	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5	102,0	103,6	103,1	103,1	102,7
	2014	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5				

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2013 r. b – 2014 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,27	4,27	4,25	4,25	4,19	4,16	4,12	4,08	4,08	4,07	4,03	4,01
	b	4,03	4,03	4,02	4,00	3,95	3,91	3,86	3,86				
Chleb mieszaný – 0,5 kg	a	2,26	2,26	2,25	2,25	2,25	2,24	2,24	2,23	2,23	2,23	2,22	2,22
	b	2,22	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20				
Makaron – 250 g	a	2,28	2,28	2,28	2,27	2,26	2,26	2,27	2,28	2,27	2,27	2,28	2,27
	b	2,28	2,30	2,28	2,27	2,27	2,27	2,26	2,25				
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,42	2,45	2,47	2,47	2,50	2,50	2,54	2,52	2,52	2,52	2,51	2,49
	b	2,50	2,49	2,49	2,40	2,46	2,47	2,45	2,46				
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,30	26,24	26,19	26,14	26,30	26,17	26,27	26,29	26,37	26,44	26,58	26,40
	b	26,37	26,31	26,22	26,26	26,32	26,18	26,24	26,22				
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	33,97	33,78	33,56	33,60	33,49	33,44	33,29	33,09	33,30	33,42	33,35	33,39
	b	33,71	33,38	33,13	33,06	33,31	32,97	32,90	32,49				
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	15,84	15,27	15,16	15,21	15,13	15,16	15,47	15,62	16,06	15,73	15,57	15,51
	b	15,43	15,01	14,53	14,76	15,02	15,03	15,23	15,08				
Kurczę patroszone – 1 kg	a	7,33	7,29	7,67	7,66	7,64	7,85	8,08	7,96	7,94	7,28	6,95	6,94
	b	7,20	7,31	7,47	7,32	7,31	7,63	7,56	7,75				
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	23,92	23,78	23,77	23,78	23,80	23,80	24,09	24,18	24,36	24,62	24,50	24,51
	b	24,49	24,47	24,49	24,55	24,57	24,32	24,40	24,47				
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	16,07	16,04	16,11	15,99	15,87	16,11	15,85	15,93	16,08	16,11	15,97	15,72
	b	15,90	15,83	15,84	15,87	15,80	15,75	15,90	15,80				
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	21,60	21,63	21,77	21,82	21,73	21,81	21,82	21,91	22,02	22,08	21,87	21,85
	b	21,87	21,85	21,79	21,74	21,66	21,66	21,81	21,75				
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,72	2,76	2,75	2,76	2,76	2,76	2,79	2,79	2,84	2,89	2,91	2,93
	b	2,98	3,01	3,05	3,00	3,01	3,03	3,00	2,98				
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,01	1,01	1,01	1,01	1,00	1,00	1,00	1,00	1,01	1,01	1,02	1,03
	b	1,03	1,04	1,03	1,03	1,01	1,01	1,02	1,03				
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	12,85	12,84	12,85	12,91	12,92	12,91	12,92	12,94	13,09	13,18	13,12	13,27
	b	13,36	13,48	13,53	13,47	13,52	13,46	13,49	13,44				
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	20,03	20,05	20,01	20,06	20,25	20,35	20,71	21,02	21,52	22,11	22,59	22,65
	b	23,15	23,35	23,30	22,98	22,45	21,99	21,67	21,60				
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,77	5,76	5,71	5,77	5,76	5,77	5,83	5,85	5,91	5,97	6,09	6,08
	b	6,15	6,16	6,25	6,23	6,23	6,22	6,26	6,23				
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,60	0,60	0,59	0,58	0,57	0,55	0,55	0,54	0,54	0,53	0,53	0,53
	b	0,54	0,53	0,52	0,52	0,51	0,51	0,51	0,51				
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,36	4,35	4,31	4,31	4,34	4,41	4,45	4,54	4,62	4,67	4,70	4,74
	b	4,76	4,75	4,74	4,66	4,68	4,60	4,61	4,57				
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,96	4,00	4,02	4,08	4,08	4,06	4,08	4,07	4,11	4,12	4,09	4,09
	b	4,09	4,08	4,04	4,08	4,10	4,05	4,05	4,02				
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	7,01	6,95	6,90	6,90	6,90	6,86	6,92	6,91	6,91	6,84	6,72	6,58
	b	6,66	6,59	6,52	6,42	6,47	6,37	6,32	6,23				
Słonina – 1 kg	a	7,19	7,17	7,14	7,03	6,87	6,85	6,83	6,89	7,04	7,03	6,99	7,01
	b	7,00	6,93	6,67	6,55	6,43	6,34	6,35	6,29				
Smalec bez dodatków – 250 g	a	2,03	1,99	1,99	1,98	1,96	1,96	1,95	1,95	1,97	1,97	1,98	1,97
	b	1,93	1,92	1,90	1,89	1,88	1,86	1,86	1,84				
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,92	3,86	3,83	3,81	3,78	3,72	3,57	3,46	3,41	3,35	3,28	3,17
	b	3,11	2,99	2,87	2,65	2,58	2,48	2,39	2,30				
Jabłka – 1 kg	a	2,38	2,40	2,42	2,51	3,02	3,62	3,93	3,91	3,11	2,72	2,66	2,67
	b	2,71	2,77	2,78	2,77	2,93	3,03	3,17	2,85				

Źródło: Dane GUS

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W sierpniu 2014 r. zmalał popyt na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa w stosunku do miesiąca poprzedniego, co przełożyło się na spadki cen większości środków produkcji. Zmalały przede wszystkim średnie ceny nawozów mineralnych. Symbolicznie potaniały również maszyny rolnicze, materiały budowlane oraz środki ochrony roślin, natomiast ceny bezpośrednich nośników energii umiarkowanie wzrosły, o czym zadecydowała przede wszystkim wyraźna podwyżka cen gazu ziemnego. Relacje cen środków produkcji do cen zbóż uległy dalszemu pogorszeniu.

W sierpniu odnotowano sezonowy spadek popytu na podstawowe nawozy mineralne co znalazło odzwierciedlenie w obniżkach ich cen. Średnie ceny zmalały o 1,7% w stosunku do poprzedniego miesiąca. Najbardziej potaniały nawozy azotowe, np.: saletrzak o 2,8%, saletra amonowa o 2,7% a mocznik o 2,5%. Ceny nawozów mineralnych w sierpniu 2014 r. były średnio o 9,6% niższe niż przed rokiem, przy czym najbardziej zmalała cena soli potasowej (o 12,8%) i fosforanu amonu (o 12,5%). W ujęciu rocznym stosunkowo najmniej potaniały nawozy azotowe, np. saletra amonowa o 2,7%, a saletrzak o 5,2%. Do końca bieżącego roku ceny nawozów mineralnych mogą jeszcze potanieć.

Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć równowartość 6,0 kg pszenicy, tj. o 0,1 kg więcej niż w miesiącu poprzednim oraz o 0,5 kg więcej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 4,4 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (7,5 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej uległy również pogorszeniu. Na zakup 1 dt NPK w sierpniu 2014 r. należało przeznaczyć równowartość 74 kg żywca wieprzowego, czyli o 1 kg więcej niż w miesiącu poprzednim oraz 3 kg więcej niż przed rokiem.

Ceny nawozów wapniowych wzrosły w sierpniu o 0,6%, jednak wciąż były 14,2% niższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

W sierpniu 2014 r. po raz kolejny wzrosły ceny nawozów mineralnych w handlu międzynarodowym. Średni wzrost cen wyniósł 3,3%¹, w tym mocznik² podrożał o 6,7%, superfosfat potrójny³ o 1,5%, a fosforan amonu⁴ o 1,1%. Ceny soli potasowej⁵ pozostały na poziomie miesiąca poprzedniego. Powodem wzrostu cen mocznika w handlu światowym były m.in. podwyżki światowych cen amoniaku w związku z napiętą sytuacją polityczną na Ukrainie, a także obawy przed ograniczeniem dostaw rosyjskiego gazu. Ceny nawozów mineralnych w handlu światowym w sierpniu 2014 r. były średnio o 4,8% niższe niż przed rokiem. Sól potasowa potaniała w tym czasie o 27,0%, ale mocznik zdrożał o 6,1%, a fosforan amonu i superfosfat potrójny odpowiednio 15,3 i 16,8%.

W lipcu 2014 r. średnie ceny środków ochrony roślin potaniały symbolicznie. W ciągu 12 miesięcy pestycydy podrożały o 1,1%, w tym najbardziej podniesiono ceny preparatu chwastobójczego Fusilade (o 3,6%). Potaniał natomiast Gwarant (o 5,4%).

Na rynku bezpośrednich nośników energii w sierpniu 2014 r. obserwowano podwyżki cen, które wyniosły średnio 0,2%. Podrożał po raz kolejny gaz ziemny (o 5,6%). Potaniały zaś paliwa ropopochodne: benzyna i olej napędowy o 1,3%. W ciągu 12 miesięcy ceny bezpośrednich nośników energii obniżono o 0,4%. Najbardziej w tym czasie potaniał koks opałowy (o 8,2%) oraz olej napędowy (o 4,7%).

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

Ceny surowców energetycznych na światowych rynkach zmalały średnio o 4,5%⁶, w tym ropa Brent potaniała o 4,7%. Obserwowany spadek światowych cen ropy naftowej wynika m.in. z rosnącego wydobycia ropy na świecie (w tym ropy z łupków w USA) w warunkach słabnącego popytu z powodu niższego tempa wzrostu gospodarczego Chin i Europy. W ciągu 12 miesięcy ceny bezpośrednich nośników energii zmalały o 7,4%, w tym ropa Brent potaniała o 8,2%, a gaz ziemny⁷ o 5,9%, w tym dla odbiorców europejskich – o 21,5%. Wyraźny spadek cen gazu ziemnego w krajach europejskich w tym okresie wynikał m.in. ze zmniejszonego popytu w okresie zimowym co pozwoliło na wyraźne zwiększenie zapasów w 2014 r.

W sierpniu 2014 r. ogólny klimat koniunktury w budownictwie oceniany był negatywnie, podobnie jak w lipcu, ale mniej pesymistycznie niż w analogicznym miesiącu ostatnich dwóch lat. Ceny materiałów budowlanych symbolicznie zmalały. W ciągu 12 miesięcy średnie ceny materiałów budowlanych pozostały bez zmian. Wzrosły jednak ceny m.in. płyt styropianowych (o 3,3%), a zmalały ceny dwuteowników (o 3,5%).

Średnie ceny na rynku maszyn rolniczych nieznacznie spadły. Maszyny rolnicze są obecnie średnio o 1,5% droższe niż rok temu o tej porze. W ciągu 12 miesięcy najbardziej podniesiono ceny opryskiwaczy połowych (o 7,9%) oraz kombajnów zbożowych (o 4,8%).

1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy

2 Notowania fob Yuzhnyy

3 Notowania fob Tunis

4 Notowania fob US Gulf

5 Notowania fob Vancouver

6 Na podstawie indeksu zmian cen energii obliczanego przez Bank Światowy

7 Na podstawie indeksu zmian cen gazu ziemnego obliczanego przez Bank Światowy

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		VIII 2013	XII 2013	VIII 2014	VIII 2014 / VII 2014	VIII 2014 / XII 2013	VIII 2014 / VIII 2013	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	130,00	125,00	123,24	97,2	98,6	94,8	6,90	0,85
Saletra amonowa 34%N	„	146,92	141,44	143,00	97,3	101,1	97,3	6,59	0,81
Mocznik 46%N	„	178,32	170,32	159,64	97,5	93,7	89,5	5,44	0,67
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	106,60	102,16	95,64	99,7	93,6	89,7	7,49	0,92
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	186,48	178,96	164,56	99,4	92,0	88,2	6,45	0,79
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	238,56	220,00	208,80	99,1	94,9	87,5	5,11	0,63
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	193,80	184,72	169,04	99,0	91,5	87,2	4,42	0,54
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	223,76	214,08	199,24	97,5	93,1	89,0	5,58	0,69
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	87,70	77,32	75,22	100,6	97,3	85,8	1,96	0,24

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		VIII 2013	XII 2013	VIII 2014	VIII 2014 / VII 2014	VIII 2014 / XII 2013	VIII 2014 / VIII 2013	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	43,56	43,26	43,94	100,3	101,6	100,9	68,86	8,47
Dursban 480 EC	1 l	52,35	52,10	52,28	99,3	100,3	99,9	81,93	10,07
Decis Mega 50 EW	250 ml	33,81	33,82	35,00	100,0	103,5	103,5	54,85	6,74
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	36,02	36,35	37,11	100,2	102,1	103,0	58,16	7,15
Gwarant 500 SC	1 l	57,11	55,95	54,05	99,7	96,6	94,6	84,70	10,41
Miedzian 50 WP	1,5 kg	63,32	63,06	64,36	100,6	102,1	101,6	100,86	12,40
Roundup	1 l	34,04	33,58	34,74	100,0	103,5	102,1	54,44	6,69
Granstar Ultra SX 50 SG	40 g	42,18	41,95	41,81	99,5	99,7	99,1	65,52	8,06
Fusilade Forte	1 l	126,11	126,17	130,62	100,0	103,5	103,6	204,70	25,17
Chwastox Extra 300 SL	1 l	17,87	17,89	18,19	100,1	101,7	101,8	28,51	3,50
Środek gryzoniobójczy	1 kg	32,89	32,84	33,49	100,0	102,0	101,8	52,48	6,45

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		VIII 2013	XII 2013	VIII 2014	VIII 2014 / VII 2014	VIII 2014 / XII 2013	VIII 2014 / VIII 2013	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	779,43	795,41	766,03	100,0	96,3	98,3	1200,49	147,60
Koks opałowy	t	1193,16	1159,43	1095,68	99,8	94,5	91,8	1717,10	211,11
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,6	5,38	5,41	98,7	100,6	96,6	8,48	1,04
Olej napędowy	1 l	5,58	5,46	5,32	98,7	97,4	95,3	8,34	1,03
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,88	3,89	3,76	100,0	96,7	96,9	5,89	0,72
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,31	2,68	2,64	105,6	98,5	114,3	4,14	0,51
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	34,63	34,55	33,87	99,9	98,0	97,8	53,08	6,53
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	17,21	17,41	17,44	99,4	100,2	101,3	27,33	3,36
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	14,92	15,11	15,52	100,1	102,7	104,0	24,32	2,99
Płyn do chłodnic „Petrygo”	1 l	12,28	12,35	12,43	99,8	100,6	101,2	19,48	2,39
Energia elektryczna	10 kWh	6,64	6,64	6,49	100,0	97,7	97,7	10,17	1,25

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		VIII 2013	XII 2013	VIII 2014	VIII 2014 VII 2014	VIII 2014 XII 2013	VIII 2014 VIII 2013	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	22,66	22,46	22,30	99,9	99,3	98,4	34,95	4,30
Wapno	1 t	555,98	561,10	568,65	100,4	101,3	102,3	891,16	109,57
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	154,92	159,16	160,04	100,0	100,6	103,3	250,81	30,84
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3521,95	3508,93	3463,94	99,8	98,7	98,4	5428,52	667,43
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,63	13,79	13,76	100,1	99,8	101,0	21,56	2,65
Dwuteownik gruby	1 t	3657,14	3613,07	3528,99	99,7	97,7	96,5	5530,47	679,96
Blacha dachowa	1 m ²	30,24	29,96	29,60	99,8	98,8	97,9	46,39	5,70
Tynk „Atlas”	25 kg	51,87	53,07	51,53	100,1	97,1	99,3	80,76	9,93
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,17	1,16	1,18	100,0	101,7	100,9	1,85	0,23
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	696,09	694,84	698,45	99,9	100,5	100,3	1094,58	134,58
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	717,05	723,28	724,18	99,8	100,1	101,0	1134,90	139,53
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	83,93	84,95	81,86	99,8	96,4	97,5	128,29	15,77
Okno drewniane szklone	1 szt.	1727,53	1739,89	1769,66	99,9	101,7	102,4	2773,33	340,97
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1601,72	1602,06	1629,48	100,0	101,7	101,7	2553,64	313,97

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

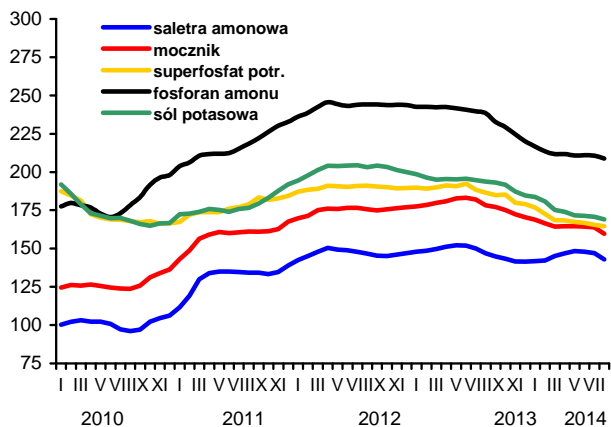
Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	VIII 2013	XII 2013	VIII 2014	VIII 2014 VII 2014	VIII 2014 XII 2013	VIII 2014 VIII 2013	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC 5050	387588,2	388280,9	406316,1	100,5	104,6	104,8	6367,59	782,88
Kombajn do ziemniaków	77789,5	77996,0	79959,5	100,1	102,5	102,8	1253,09	154,06
Samochód dostawczy „Iveco”	100735,8	99648,2	101389,1	100,1	101,7	100,6	1588,92	195,35
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	46274,6	46239,4	48415,4	100,5	104,7	104,6	758,74	93,29
Siewnik zbożowy 27 redlic	21716,5	21737,2	21965,3	100,0	101,0	101,1	344,23	42,32
Ciągnik „Ursus” POL-MOT 11024	152191,3	153044,9	147375,9	97,0	96,3	96,8	2309,61	283,96
Ciągnik 90 kW	189749,7	190324,1	198407,6	99,3	104,2	104,6	3109,35	382,29
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	37290,5	36907,0	36098,6	99,7	97,8	96,8	565,72	69,55
Kopaczka elewatorowa	14734,8	14952,8	14904,9	100,5	99,7	101,2	233,58	28,72
Agregat uprawowy do siewnika	16569,1	16467,4	15590,2	100,0	94,7	94,1	244,32	30,04
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	6958,5	7025,2	7161,9	100,0	101,9	102,9	112,24	13,80
Glebożyzarka „Freza 1,6”	6052,2	6021,9	5915,2	100,2	98,2	97,7	92,70	11,40
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	47764,9	47891,2	47332,3	99,9	98,8	99,1	741,77	91,20
Opryskiwacz 400 l	4534,9	4787,5	4890,9	98,8	102,2	107,9	76,65	9,42
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	7886,0	7918,4	8046,6	101,7	101,6	102,0	126,10	15,50
Rozsiewacz nawozów	1876,8	1864,8	1949,3	100,0	104,5	103,9	30,55	3,76
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	13860,6	13890,7	14103,3	100,2	101,5	101,8	221,02	27,17
Plug 4 skibowy	11604,4	11491,2	11763,1	100,3	102,4	101,4	184,35	22,67
Kultywator 2,1-2,8 m	3684,5	3674,3	3746,5	100,0	102,0	101,7	58,71	7,22
Dojarka 2 konwie ^a	8012,5	8056,0	8134,2	100,0	101,0	101,5	127,48	63,46
Dojarka z rurociągiem ^a	42353,7	42353,7	43457,5	100,0	102,6	102,6	681,04	339,06
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17348,5	17386,4	17869,6	99,3	102,8	103,0	280,04	139,42

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

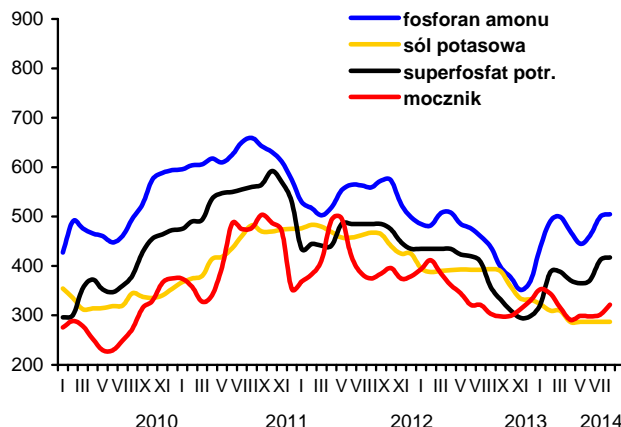
Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

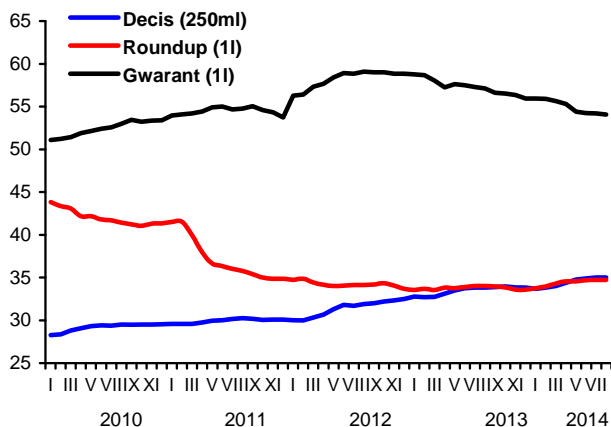
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

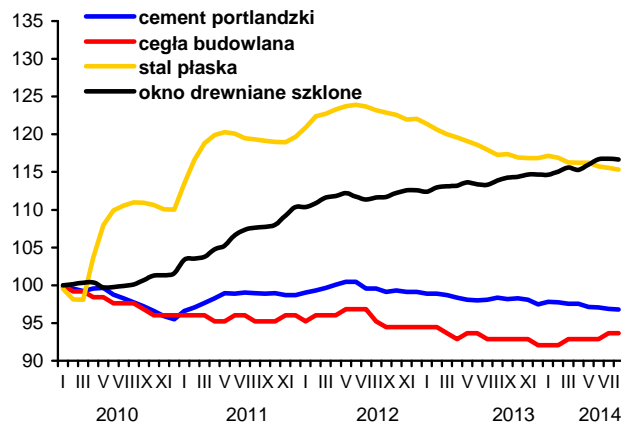
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

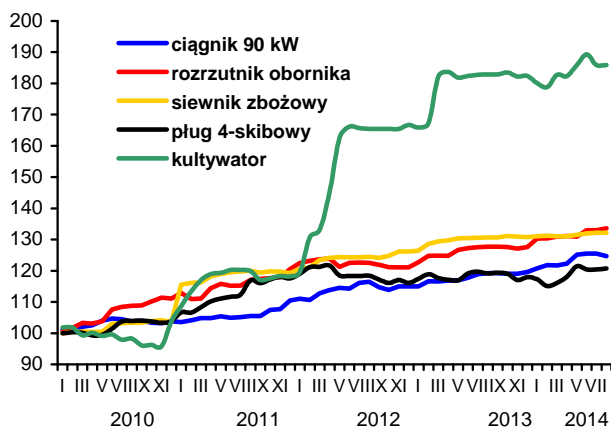
Rys. 3. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2009=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2009=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

